

Sächsische

35	8 ^o
----	----------------

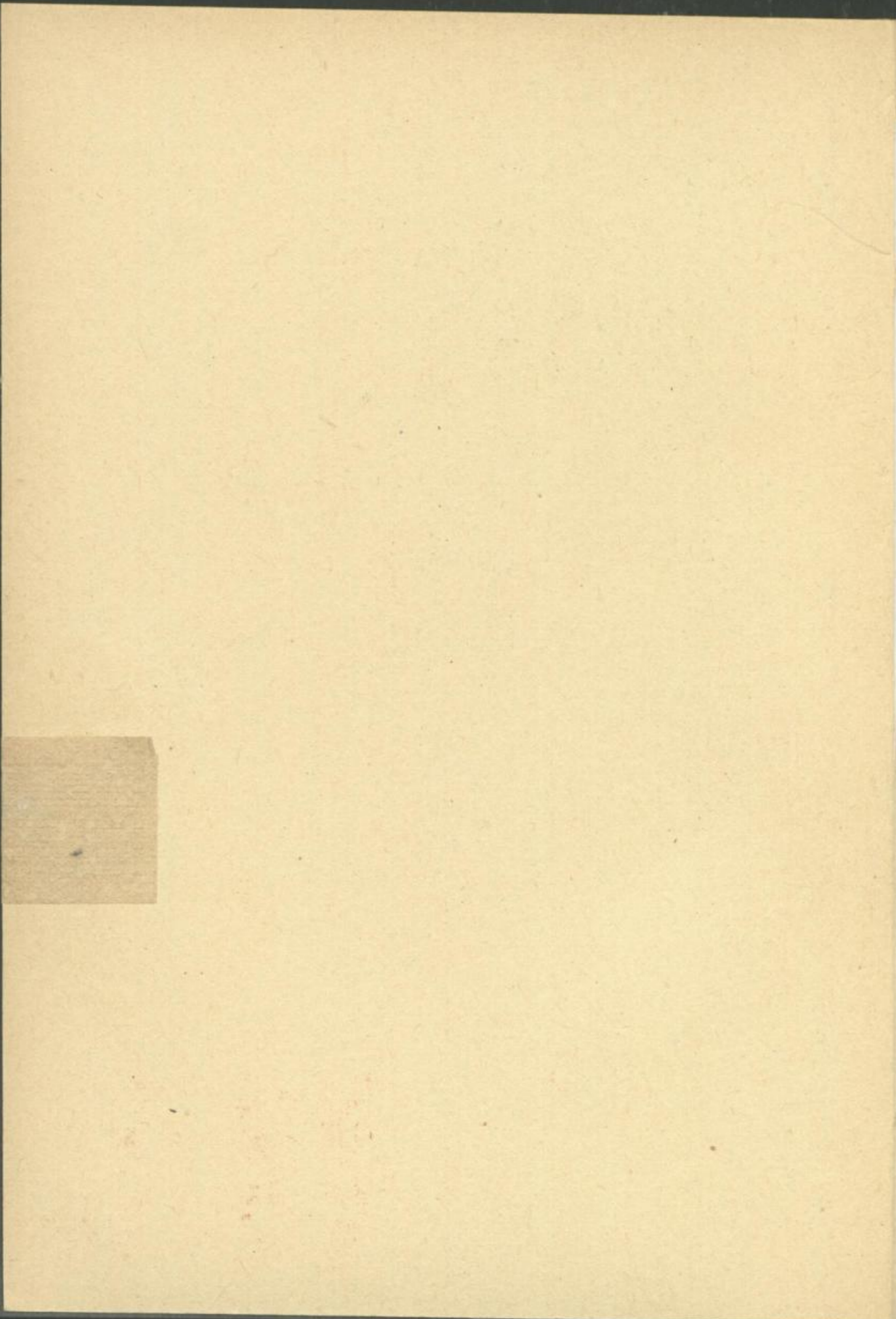
3701

Landesbibl.

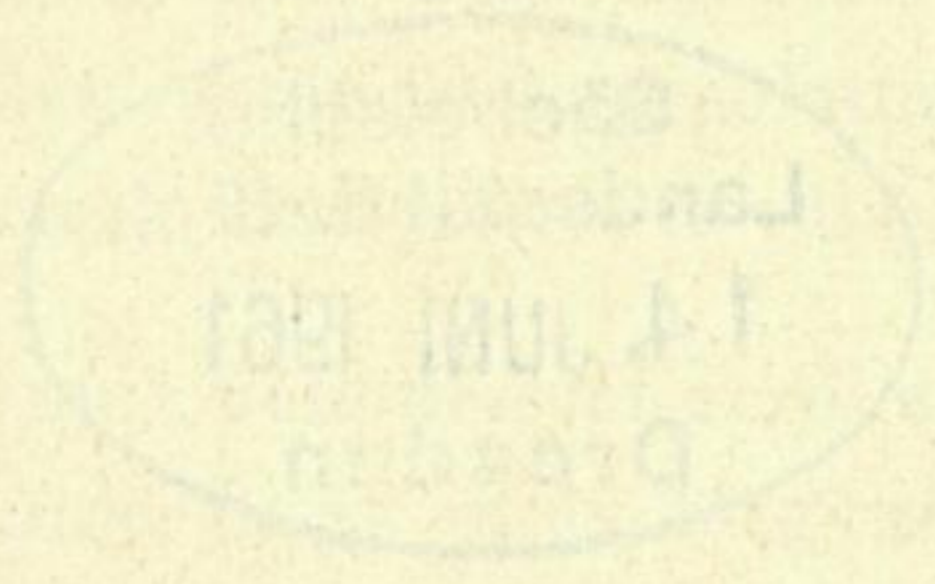
KIS LEXIKON

TUDNIVALÓK A NÉMET DEMOKRATIKUS KOZTÁRSASÁGRÓL

TUDNIVALÓK A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁGRÓL

[Schley nach]

P

K

ny

pu

zo

m

ha

és

leg

ról

és

Ké

Kedves Olvasó!

Ezzel a broszúrával áttekintést kívánunk Önnek nyújtani az NDK életéről. Tudjuk, hogy ez a kis publikáció nem adhat kimerítő tájékoztatást. Bizonyára vannak még további kérdései a Német Demokratikus Köztársasággal kapcsolatban. Örülnénk, ha Önnek ezekre a kérdésekre is választ adhatnánk.

Kérjük, írja meg véleményét erről a füzetecskéről és közölje velünk, hogy mely tárgykörök érdeklék leginkább.

Szívesen adunk további felvilágosításokat az NDK-ról, lakóinak életéről valamint gazdasági, politikai és kulturális problémáiról.

Kérjük, írjon a következő címre:

**Gesellschaft für kulturelle Verbindungen mit dem Ausland
Berlin W 8, Thälmannplatz 8/9**

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

A
500
teri
forg
szá
a C

NDK

AZ ORSZÁG

Földrajzi fekvése

A Német Demokratikus Köztársaság, amely észak-déli irányban 500 km és kelet-nyugati irányban 350 km kiterjedésű, 108 000 km²-nyi területen Európa szívében fekszik. Központi fekvésénél fogva kedvező forgalmi és kereskedelmi gócpont. 1381 kilométeren Nyugat-Németországgal, 456 kilométeren a Lengyel Népköztársasággal és 430 kilométeren a Csehszlovák Szocialista Köztársasággal határos.

Természeti kincse

Az NDK legfontosabb természeti kincsei közé tartozik a barnaszén és a kálisó. Körülbelül 40 milliárd tonna barnaszén található. A széntelepek kedvező fekvése lehetővé teszi 92⁰/₀-ig a felszíni fejtést. Kőszén csak jelentéktelen mennyiségben fordul elő. Kőolajat eddig a Harz-hegységtől északra, Mecklenburgban, Altmarkban és Berlintonól délre találtak. Kisebb vasérctelepek vannak a Középhegységben és a Harz-hegység északi részein. Ezzel szemben az NDK (Mansfeld környékén) Németország legnagyobb rézérc lelőhelyeivel rendelkezik. Az Érchegységben pedig Európa legnagyobb urántelepei mellett ólom, cin, cink és nikkel található.

Éghajlat

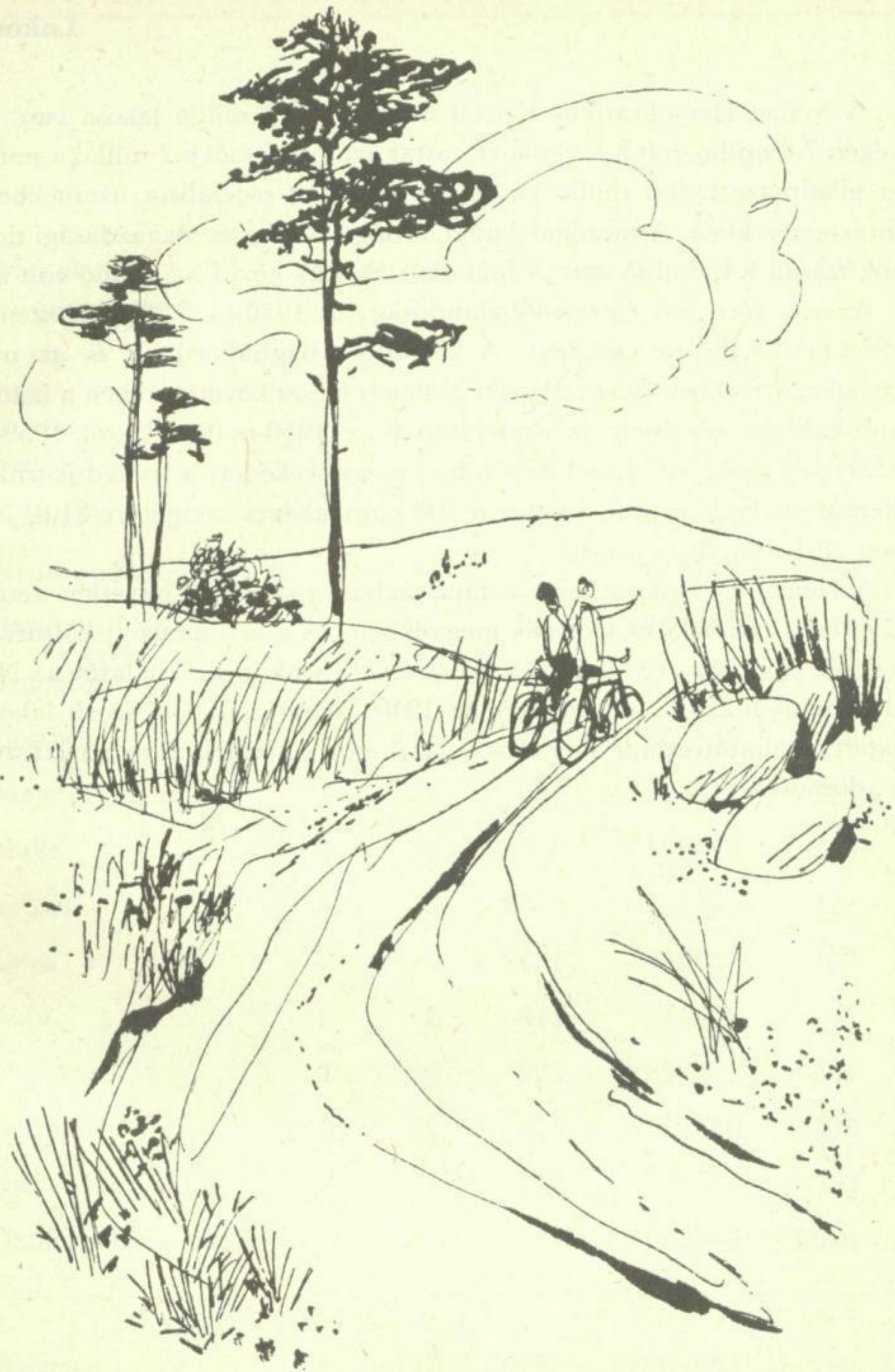
Az éghajlatra hatással vannak a keleti kontinentális befolyások, valamint a tengeri légtömegek is. Ezáltal féltengeri éghajlati viszonyok uralkodnak.

A csapadék mennyisége a mélyebben fekvő részekben átlagosan 500–600 milliméter, a Középhegységben 1000 milliméter fölé emelkedik, míg a keleti lejtő esőárnyékban fekszik.

Növény- és állatvilág

A növény- és állatvilág megfelel a közép-európai vegetációs és talajviszonyoknak. A legfontosabb fafajták közé tartozik északon a bükkfa, az alföld középső részein a fenyő. Mindkettőt meg lehet találni a vegyeserdőkben is, de a Középhegységben a lucfenyő és a jegenyefenyő az uralkodó fajta. Őzek, szarvasok, nyulak és vaddisznók szabadon élnek. A madárvilágban valamennyi középeurópai fajtát megtalálhatjuk.

A kevésbé termékeny területeken burgonya és rozs termelés folyik, a termékenyebb részekben pedig, mint pl. a magdeburgi síkságon, különösen cukorrépát, búzát és főzelékféléket termelnek. A kukorica mindenekelőtt a mélyebb fekvésű területeken terem meg.

A Német Demokratikus Köztársaságnak 17.3 millió lakosa van. 1959 végén 7.8 millió volt a foglalkoztatottak száma, ebből 6.2 millió a munkás és alkalmazott. 5.6 millió ember dolgozott a szocialista üzemekben és intézményekben. A mezőgazdasági, erdőgazdasági és vízgazdasági dolgozók száma 1.45 millió volt. A foglalkoztatottak közül 3.5 millió volt a nő.

A száz főre eső csecsemőhalandóság az 1950-es 7.2⁰/₀-kal szemben 1959-ben 4.1⁰/₀-ra csökkent. A második világháborúban és az utána következő években bekövetkezett születési kiesés következtében a lakosság munkaképes részének az arányszáma az 1950-es 63.3⁰/₀-ról 1959-ben 61.9⁰/₀-ra csökkent. Ezzel egyidőben megnövekedett a nyugdíjkorhatárt elért személyek száma. 1950-ben 100 munkaképes személyre 21.8, 1959-ben 28.1 nyugdíjas jutott.

A Német Demokratikus Köztársaságban a szorb az egyetlen nemzeti kisebbség (Drezda és Cottbus megyékben). A szorb nemzeti kultúra fejlődését és ápolását valamint a szorb nyelv szabad használatát az NDK alkotmányának 11. cikkelye és az 1948. március 21-i, a szorb lakosság jogait meghatározó törvény biztosítja. A szorbok legfelsőbb nemzeti szerve a „domowina”.

lakosság
1959. XII. 31.

Megye megyeközpont	város	járás	község	összesen	km ² - ként
-----------------------	-------	-------	--------	----------	---------------------------

Rostock	3	10	480	829952	117
Schwerin	1	10	616	628601	73
Neubrandenburg	–	14	655	658633	60
Potsdam	2	15	867	1174085	95
Frankfurt	2	9	495	659816	94
Cottbus	1	14	750	807840	98
Magdeburg	1	20	788	1387619	120
Halle	2	20	758	1979613	225
Erfurt	2	13	810	1256122	172
Gera	2	11	631	729630	183
Suhl	–	8	411	545403	142
Dresden	2	15	823	1893219	281
Leipzig	1	12	635	1529360	308
Karl-Marx-Stadt	3	21	717	2123660	353
Demokratikus Berlin	1	–	1	1082349	2686

Összesen	23	192	9437	17285902	160
----------	----	-----	------	----------	-----

● BERLIN — AZ NDK FŐVÁROSA

A Német Demokratikus Köztársaság fővárosának, Berlinnek a története 1237-ig vezethető vissza. A város fejlődése jelentős kereskedelmi útvonalak csomópontjából a kézművesség fellegvárává, majd Németország fővárosává a 19. század közepén az iparosodás kezdetével ugrásszerűen következett be. A lakosság száma 1938-ban elérte a 4 milliót. A főváros a második világháborúban súlyos károkat szenvedett. Berlin ma Németország sorsán osztozó megosztott város.

Nyugat-Berlin és az NDK különböző irányban fejlődtek. Berlin nyugati része pillanatnyilag a három nyugati nagyhatalom csapatai által megszállt város, amely e hatalmak megszálló jogainak van alávetve. Nyugat-Berlint tervszerűen az NDK és a szocialista tábor többi országa ellen irányuló revanspolitika és aláaknázó tevékenység központjává építették ki. Berlin azonban a Német Demokratikus Köztársaság területén fekszik.

A Szovjetunió és az NDK kormányai azt javasolták, hogy Nyugat-Berlin demilitarizált szabad város legyen. Valamennyi külföldi csapat kivonása után Nyugat-Berlinnek jogában áll saját kormányt alakítani, és politikai, gazdasági valamint kulturális ügyeit saját belátása szerint intézni.

Berlin az NDK megalapítása óta az NDK alkotmánya szerint a Német Demokratikus Köztársaság fővárosa. A Német Demokratikus Köztársaság Államtanácsának, Népi Kamarájának és kormányának székhelye Berlin demokratikus részében van. Itt található a Demokratikus Németország Nemzeti Frontjának Nemzeti Tanácsa, az öt politikai párt és a tömegszervezetek központi irányító szervei, valamint az NDK-ban akkreditált diplomáciai képviseletek. A Műszaki Kamara, a Külkereskedelmi Kamara, a Tudományos Akadémia és a Képzőművészeti Akadémia szintén Berlinben székelnek.

Berlin az NDK egyik legjelentősebb ipari városa. (Mindenekelőtt a villamosági ipar, a fémfeldolgozó ipar, a gépgyártás és a ruházati ipar jelentős.) A demokratikus szektor legnagyobb üzemei közé tartozik a treptowi Elektromos Berendezések Gyára, a Karl Liebknecht Transzformátor Gyár, az oberspree-i Kábelgyár és a Bergmann-Borsig Nehézgépgyár. Berlin lakosainak 55⁰/₀-a az iparban és a kézműiparban dolgozik. Az NDK dolgozó lakosságának 7.5-a a fővárosban dolgozik.

A demokratikus szektor újjáépítése során helyreállítottak olyan építészeti remekműveket, mint a Német Állami Opera, a Humboldt Egyetem és a Brandenburgi Kapu. Ezen túlmenően a főváros ismét, a kulturális élet központja lett. Berlin demokratikus övezetében estéről-estére 9500 színházi hely áll a lakosság és a város látogatói rendelkezésére.

A legfontosabb színházak a következők: a Német Állami Opera, a „Berliner Ensemble” Helene Weigel-Brecht professzor vezetése alatt, a „Komische Oper” Walter Felsenstein professzor vezetésével, a „Deutsches Theater”, a „Volksbühne” és a „Metropol-Theater”.

A berliniek munka után szívesen ellátogatnak a „Friedrichstadt-Palast”-ba, amely 3000 ülőhellyel az NDK legnagyobb varietéje. A „Distel” nevű ismert kabaré szintén nagyon kedvelt.

A berlini múzeumsziget ismét a főváros látványosságaihoz tartozik. A berlini múzeumok: Nemzeti Képtár, Pergamon-Múzeum, Bode-Múzeum, Német Történelmi Múzeum, Märkisches-Múzeum, Természetráji Múzeum.

Berlin olyan kitűnő sportlétesítményekkel rendelkezik, mint a Deutsche Sporthalle, Werner-Seelenbinder-Halle, Dinamó Sportcsarnok és számos stadion

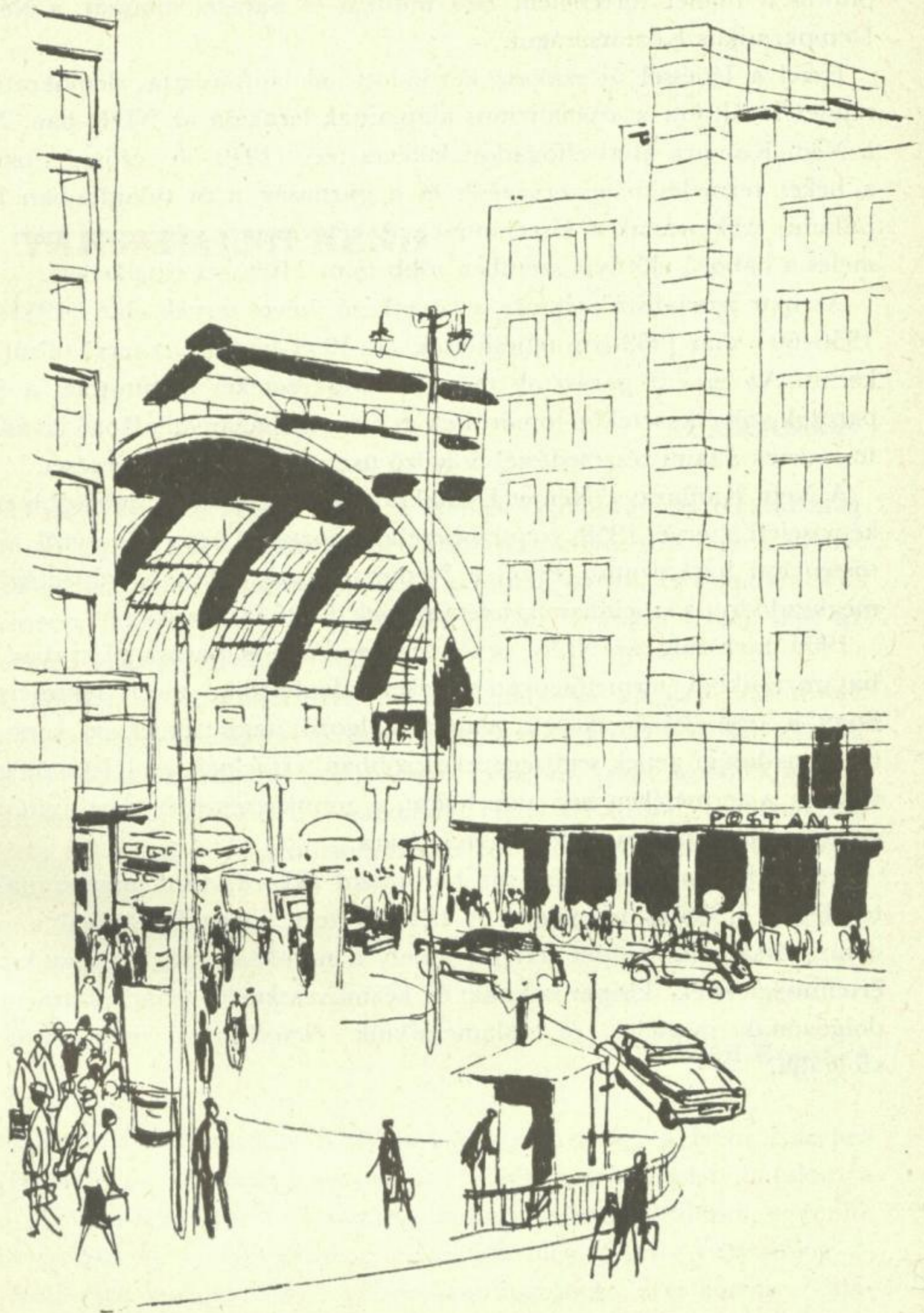
● A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG TÖRTÉNELMI FEJLŐDÉSE

Amint a hitleri Németország 1945 májusában a győztes szovjet hadsereg és a vele szövetségben lévő szabadságszerető népek előtt feltétel nélkül kapitulált, a német nép elérkezett történelmének fordulópontjához. A német nép feladata az volt, hogy örökre letérjen a háború veszélyes útjáról, és békés társadalmi rendet teremtsen.

A Potsdami Egyezményben a négy győztes nagyhatalom (Szovjetunió, USA, Nagy-Britannia és Franciaország) meghatározta Németország háború utáni politikai és gazdasági fejlődésének a német népre kötelező alapelveit. A nagyhatalmak nemcsak a német fasizmus, militarizmus és imperilizmus megsemmisítését, hanem ezek gazdasági gyökereinek átmetszését is követelték. Ezeknek a követelményeknek teljesítése esetén garantálták a német nép nemzeti létét és egy nemzeti állam visszaállítását. A Potsdami Egyezmény alapeszméi megteremtették a nagyhatalmak követeléseit, a német nép nemzeti érdekeit és a németországi történelmi fejlődéstörvények közötti alapvető összhangot.

A Szovjetunió Németország keleti részében a háború befolyezésétől kezdve állandóan törekedett a Potsdami Szerződés céltudatos megvalósítására, és támogatta a német nép minden ilyen irányú törekvését. Az újjászervezett és engedélyezett demokratikus pártok és szervezetek elhatározták, hogy ezeken az alapelveken nyugvó közös politikát folytatnak a német nép nyomorúságos helyzetének megjavítására és a demokratikus újjáépítés érdekében. Ez a politika a háborús bűnösök politikai és gazdasági hatalmának megsemmisítéséhez, a népi tulajdon létrehozásához, a demokratikus földreform megvalósításához és egy antifasiszta demokratikus rend megteremtéséhez vezetett.

A nyugat-németországi politikai fejlődés alapjaiban különbözött a kelet-németországi társadalmi élet demokratikus újjászervezésének folyamatától. A fejlődés eredményeként 1949-ben létrejött egy külön nyugat-német állam. Ezzel beteljesedett Németország állami kettéosztottsága.

5

E tény alapján Kelet-Németország lakossága 1949 október 7-én megalapította a német történelem első munkás és paraszt államát, a Német Demokratikus Köztársaságot.

Ezzel a lépéssel új szakasz kezdődött: az antifasiszta, demokratikus rendet leváltotta a szocializmus alapjainak lerakása az NDK-ban. Már a Népi Kamara által elfogadott kétéves terv (1949–50) céljául tűzte ki a békés termelés megszervezését és a gazdaság népi tulajdonban lévő (állami) szektorának a kiszélesítését. A kétéves terv végére az ipari termelés a háború előttivel szemben több mint 110⁰/₀-ra emelkedett.

Az ipar szocialista szektora a következő ötéves tervek alatt (1951–55, 1956–60 – már 1959-ben teljesítették – és 1959–65 hétéves terv) túlsúlyba került. Az egyéni parasztok termelőszövetkezeteket alapítottak, a kispárosok szövetkezetekbe tömörültek és számos magánvállalkozó javasolta üzemének állami részesedéssel dolgozó üzemmé való átszervezését.

A Népi Kamara, a Német Demokratikus Köztársaság legfelsőbb népképviselői szerve 1959 szeptemberében hozta a hétéves tervről szóló történelmi határozatát. Ezzel a Német Demokratikus Köztársaságban megkezdődött a szocializmus felépítésének döntő szakasza.

1960 tavaszáig az NDK egyénileg gazdálkodó parasztjai szabad elhatározásukból termelőszövetkezeteket alakítottak, mert felismerték, hogy a termelőszövetkezeti alapon dolgozó nagyüzemek a korszerű mezőgazdasági gépek segítségével olcsóbban termelnek, jobb lehetőségeik vannak a termelékenység növelésére, a munkaszervezés megjavítására s ezzel magasabb jövedelem biztosítására.

Az NDK ipari termelése ma háromszor akkora, mint ugyanannak a területnek 1936-os termelése. A hétéves terv megvalósításával a nép olyan társadalmi rendet teremt, amely a munkásoknak, parasztoknak, értelmiségieknek, kispárosoknak és kézműveseknek, tehát valamennyi dolgozónak megfelel, és valamennyiük életcéljának megvalósítását szolgálja.

● TÁRSADALMI REND

Az alkotmány

1949 október 7-én lépett életbe a Német Demokratikus Köztársaság alkotmánya. A német történelemben első alkalommal vett részt a német nép alkotmányának kialakításában. A politikai pártok és demokratikus szervezetek 9000 gyűlése és a lakosság 15 000 javaslata előzte meg az alkotmány végleges jóváhagyását.

Az alkotmány meghatározza az államhatalom alapjait, tartalmát, határait és felépítését. Bevezető részében kifejezésre jut az a szilárd akarat, hogy biztosítsa az emberek szabadságát és jogait, hogy szociális igazságosságon alapuló közösségi és gazdasági életet teremtsen, a társadalmi haladást szolgálja, hogy erősítse a népek közötti barátságot és biztosítsa a békét.

A Népi Kamara

A Német Demokratikus Köztársaság parlamentje, a Népi Kamara megvalósítja az alkotmánynak azt az elvét, hogy minden hatalom a népé. A Népi Kamarát a választásra jogosult lakosok általános, egyenlő, titkos és közvetlen választásokon választják meg. (Aktív választójog tizennyolc éves kortól, passzív választójog huszonegy éves kortól.) Vala-

mennyi más állami szerv közvetlenül vagy közvetve a Népi Kamara alá rendelve működik, és köteles annak beszámolni.

A Népi Kamara államjogi helyzete biztosítja a nép kezében lévő államhatalom egységét. Ezért nincs az NDK-ban olyan hatalmi megosztás, amely lehetővé tenné, hogy az igazságügy vagy a közigazgatás kivonja magát a parlament ellenőrzése alól, vagy pedig ezeknek lehetőséget nyújtana parlamenti határozatok érvénytelenítésére ill. megváltoztatására. A Népi Kamara feloszlatása a megbízatás letelte előtt csak saját határozat vagy pedig a választók döntése alapján lehetséges.

A közvetlenül a nép által megválasztott Népi Kamara választja meg az Államtanácsot, és hagyja jóvá a Minisztertanácsot. Az NDK Népi Kamarájának és az Államtanácsnak törvényhozási joga van.

A parlament további fontos feladatai a következők: az állami költségvetés és a népgazdasági terv jóváhagyása, államközi szerződések ratifikálása, a Legfelsőbb Bíróság tagjainak és az államügyésznek kijelölése vagy visszahívása. A Népi Kamara frakcióit öt párt és öt tömegszervezet képezi. A képviselők nem hivatásos politikusok. Szociális származás szerint a Népi Kamara 400 tagja közül 244 munkás, 31 paraszt, 51 alkalmazott, 36 értelmiségi, 34 kisiparos vagy kézműiparos, 2 lelkész és 2 magánvállalkozó. A képviselők 25⁰/₀-a nő.

Az NDK Államtanácsa

A Német Demokratikus Köztársaság első államelnökének, Wilhelm Pieck-nek elhunytá után 1960 szeptemberében a Népi Kamara egyhangúlag elfogadta az NDK Államtanácsa megalakításáról szóló törvényt. A képviselők e történelmi 14. ülésen Walter Ulbricht-ot, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának első titkárát választották meg az Államtanács elnökévé. Helyettesei: Otto Grotewohl, a Minisztertanács elnöke (NSZEP), dr. Johannes Dieckmann, a Népi Kamara elnöke (Németország Liberális Demokrata Pártja), Gerald Götting (Keresztény Demokrata Unió), Heinrich Homann (Németország Nemzeti Demokrata Pártja), Manfred Gerlach (NLDP) és Hans Ritz (Németor-

Walter Ulbricht, az NDK
Államtanácsának elnöke

Otto Grotewohl, az NDK
Minisztertanácsának elnöke

Dr. h. c. Johannes Dieckmann,
az NDK Népi Kamarájának elnöke

Az NDK küldöttségének tagjai az 1959-es genfi külügyminiszteri értekezleten

Az NDK Népi Kamarája

szág Demokratikus Parasztpártja). Az Államtanács titkára Otto Gotsche (NSZEP).

Az Államtanács létrehozása megfelelt a szocialista demokrácia továbbfejlődésének az NDK-ban. Megérett az idő, hogy a Népi Kamara saját soraiból alakítsa ki a munkás-és paraszthatalom szervét, az Államtanácsot. Ezzel egy olyan szűkkörű legfelsőbb testület jött létre, amely a lakosság valamennyi rétegének képviselőiből, valamennyi párt küldötteiből tevődik össze, és képes a Népi Kamara által előírt állampolitika egységének erősítésére valamint annak a demokratikus centralizmus elvei alapján történő megvalósítására.

Az Államtanács látja el a Népi Kamara ülészekai közötti időben azokat az alapvető feladatokat, amelyeket a Népi Kamara törvényekben és határozatokban megszabott. Ez vonatkozik pl. az államszervek munkájának, a vezetés módszereinek, a demokratikus centralizmus megvalósításának, a tömegek és a társadalmi szervezetek állami tevékenységbe történő bevonásának állandó megfigyelésére és tökéletesítésére.

Az Államtanács a törvények általánosan kötelező magyarázatát adja, valamint törvényerejű rendeleteket hoz.

Az Államtanácsot a Népi Kamara választja négyéves időtartamra. Az Államtanács köteles munkájáról a Népi Kamarának beszámolni. Meghatározza a Népi Kamara újraválasztásának időpontját, általános választást rendelhet el, az NDK más országokkal kötött szerződéseit ratifikálja

illetve mondja fel, az ország védelme és biztonsága érdekében alapvető határozatokat hoz, kiosztja a katonai és diplomáciai rangokat valamint más speciális címeket, és kegyelmi jogot gyakorol.

A kormány

A kormányzás a Minisztertanács kezében van. Feladata a Népi Kamara illetve az Államtanács által kiadott törvények előkészítése és végrehajtása. A legerősebb frakcióból kerül ki a Minisztertanács elnöke. A Népi Kamara hagyja jóvá a Minisztertanács által előterjesztett programot. A parlament megvonhatja a kormánytól illetve egyes miniszterektől a bizalmat, és így visszalépésre kényszerítheti őket. A kormány tagjainak többsége származása szerint munkás.

Az államhatalom helyi szervei

A lakosság által megválasztott helyi népképviselői szervek (tanácsok) mindenkori feladatkörükben a legmagasabb állami szervet képezik. A népképviselőkhöz tartoznak a községi, városi, járási és megyei tanácsok. Minden népképviselői szerv tervezi és vezeti saját területén belül a gazdaság fejlődését, és ellenőrzi a helyi állami ipari és mezőgazdasági üzemek munkáját. Azonkívül szociális és kulturális intézkedéseket hoz, és a lakosság ellátását ellenőrzi.

A népképviselőtek évente hagyják jóvá területük költségvetési és népgazdasági tervét. Döntéseiknél igazodniuk kell a Népi Kamara törvényeihez valamint a Minisztertanács rendeleteihez és határozataihoz. Ezek a központi határozatok azonban nemcsak a helyi adottságok messze-
menő figyelembevételét teszik lehetővé, hanem úgy vannak kidolgozva, hogy a lakosság az állami vezetésbe a legnagyobb mértékben bekapcsolódhasson.

A Népi Kamara több törvénye a helyi népképviselői szerveknek olyan messzemenő döntési jogot biztosít, amilyennel eddig még egyetlen német közigazgatási szerv sem rendelkezett. Az NDK-ban a demokratikus centralizmus elve érvényesül, amely számol a munkások és parasztok államhatalma által való szoros központi tervezéssel és vezetéssel, és ugyanakkor a dolgozóknak az állami és gazdasági vezetésben való egyre fokozottabb részvételével. Kereken 270 000 férfi és nő tagja vagy választott jelöltje a helyi tanácsoknak. Így a Német Demokratikus Köztársaságban körülbelül minden ötvenedik választásra jogosult állampolgár képviselő vagy jelölt.

A helyi tanácsok munkájuk támogatására szakbizottságokat, ún. állandó bizottságokat hoznak létre, és ezek a határozatok előkészítésében vesznek részt. Az állandó bizottságok munkáján keresztül az olyan polgárok véleményei és ismeretei is a tanácsi szervek elé kerülnek, akik nem képviselők. Az állandó bizottságok ülésein munkások is részt vesznek, akik speciális szakterületeiken különösen gazdag tapasztalatokkal rendelkeznek, és így a képviselők munkáját támogatni tudják. A helyi képviselők megválasztják a közigazgatási szerveket. A tanácsok közigazgatási szervei a szakosztályokkal közösen hajtják végre a népképviselők és a felettes szervek határozatait. Kötelesek munkájukról a helyi népképviselőknek beszámolni.

Az együttműködés sok formája mellett minden polgárnak jogában áll az állami közigazgatásnál és a képviselőknél írásban vagy szóban javaslatokat tenni, kritikát gyakorolni és panaszt emelni. Az állami szervek kötelesek meghatározott időn belül a polgárokkal közölni, hogy javaslataik megvizsgálása milyen eredménnyel járt és hogyan értékelik ezeket.

A politikai pártok

Az NDK-ban öt párt működik. Németország Szocialista Egységpártja a munkásosztály pártja. Mint a legerősebb, legjobban szervezett, a békéért és a haladásért folytatott harcban legcéltudatosabb osztály pártja, vezető szerepe van az NDK politikai életében. Németország Demokrati-

kus Parasztpártja a termelészövetkezeti parasztok érdekeit képviseli. A Keresztény Demokrata Unió a békéért és haladásért harcoló keresztényeket egyesíti soraiban. Németország Liberális Demokrata Pártjában mindenekelőtt a kis- és középpolgári rétegek haladó erői dolgoznak. Németország Nemzeti Demokratikus Pártja a középosztály különböző köreihez fordul, így a kisiparosokhoz, kiskereskedőkhöz és a Hitler-Wehrmacht korábbi hivatásos katonáihoz, akik szakítottak múltjukkal.

A Német Demokratikus Köztársaság valamennyi pártja és legfontosabb tömegszervezetei együtt dolgoznak a Demokratikus Blokkban. A Blokk munkájában kifejezésre jut a munkásság szövetsége a nép többi dolgozó rétegével. A Demokratikus Blokk segítette legyőzni a háború utáni hatalmas nehézségeket, és a demokratikus erőkkel szövetkezve támogatta az újjáépítést. A Blokk a kormány és a Népi Kamara minden fontosabb bel- és külpolitikai döntése előtt ülést tart. Valamennyi problémáról addig tárgyalnak, míg minden alapvető kérdésben egyetértésre jutnak.

A tömegszervezetek

A Demokratikus Németország Nemzeti Frontjában nemcsak a különböző pártok és szervezetek tagjai dolgoznak, hanem a lakosság minden rétegéből kikerülő, politikailag nem szervezett különböző világnézetű személyek is. Céljuk Németország békés, demokratikus egyesítése. A Nemzeti Front bizottságai a Német Demokratikus Köztársaságban megszervezték a Nemzeti Építő Mozgalmat. Ebben az akcióban a polgárok önkéntes alapon az egész lakosság érdekét szolgáló társadalmi munkát végeznek. Először eltakarították a második világháború romjait, ma pedig az NDK minden részében parkokat, szabadfürdőket, játszótételeket és sportlétesítményeket találhatunk, amelyek ennek az akciónak az eredményeként jöttek létre.

A Nemzeti Front kiépítette a lakosság és a közigazgatás közti kapcsolatot és ezzel a lakosság új törvényeket megvitató fórumává lett. A Nemzeti Front javasolja a demokratikus pártok és szervezetek blokkjával közösen a jelölteket a Népi Kamara és a helyi népképviselők megválasztásához, megszervezi a nyilvános gyűléseket, ahol a jelöltek bemutat-

koznak és a képviselők, valamint a közigazgatási funkcionáriusok beszámolóikat tartják.

Az NDK-ban számos olyan szervezet van, amely a lakosság különböző köreinek érdekeit egyesíti. A Szabad Német Szakszervezeteknek 6.1 millió dolgozó tagja. A szakszervezeteknek messzemenő jogaik vannak a társadalmi élet valamennyi kérdésének eldöntésében, a Népi Kamarában saját frakcióval rendelkeznek, soraikból kerül ki a kormány néhány tagja, és a helyi tanácsokban is képviselve vannak.

A szakszervezetek az állami és magán üzemek vezetőivel minden évben üzemi kollektív szerződéseket vagy megállapodásokat kötnek. Ezeket a szerződéseket a dolgozók megvitatják, és bennük kifejezésre jut a magasabb életszínvonalra való törekvés, amely összhangban áll a termelés és a munka termelékenységének növelésével. Minden ilyen jellegű szerződés kötelezi az üzem vezetőit, hogy messzemenő szociális és kulturális intézkedéseket hozzanak a dolgozók érdekében.

A szakszervezetek az iparban és a mezőgazdaságban munkaversenyeket szerveznek. A dolgozók arra törekszenek, hogy üzemeikben felfedjék a rejtett tartalékokat, munkájukban elérjék a technika legmagasabb fokát és csökkentsék az önköltséget. A szakszervezetek által szervezett üzemi termelési értekezleteken a dolgozók élnek jogaikkal, és résztvesznek a termelés vezetésében.

Németország Demokratikus Nőszövetsége a lakosság minden rétegéből bevonja a dolgozó nőket a társadalmi életbe. 845 nőt választottak be a Népi Kamarába valamint a megyei tanácsokba, és ebből 225 nő a Nőszövetség küldötte. Különös gonddal támogatja a dolgozó háziasszonyokat és anyákat. Csupán 1958-ban a Nőszövetség munkája eredményeként többek között 52 iskolát, 31 óvodát és bölcsődét, valamint 28 játszótérrel hoztak létre. A szervezet arra törekszik, hogy gazdagabbá tegye a kerületek kulturális életét. Az üzemekkel és szakszervezetekkel karöltve különös gondot fordítanak a dolgozó nők szakmai továbbképzésére.

A Szabad Német Ifjúság (FDJ) kétmillió fiatalot egyesít soraiban 14-től 26 éves korig. Az NDK-ban a demokratikus szervezetek és pártok kezdettől fogva eltekintettek külön ifjúsági szövetségek szervezésétől. Az FDJ ma egységes szervezet, amely képviseli a fiatalok érdekeit és figyelembe veszi kívánságaikat és követeléseiket. Az FDJ fő célja a fiatalságnak a béke, a szocializmus, a demokrácia és a népek közötti barátság szelle-

mében való nevelése, valamint a fiatalok bevonása a szocialista építő munkába. Az FDJ tevékenyen résztvett az ifjúság támogatását biztosító törvény kidolgozásában.

Az iskolai tanulók hatvan százaléka tagja az Ernst Thälmann Úttörőszervezetnek. A 6-tól 9 évesek az Ifjú Úttörők Szervezetéhez tartoznak, a 10-től 14 évesek pedig Thälmann-úttörők. Az úttörő mozgalom segíti a szocialista iskola felépítését, és minden gyereket jó tanulásra ösztönöz. Színházak, úttörőházak, parkok állnak a gyermekek rendelkezésére. Tapasztalt pedagógusok vezetik a zenei, színjátszó, a rajz és a barkácsoló szakköröket.

A Német Kultúrszövetség városokban és falvakban gazdag kulturális életet biztosít. Klubjaiban értelmiségiek munkásokkal, paraszttal és alkalmazottakkal találkoznak. A Kultúrszövetség támogatja a dolgozók olyan irányú törekvését, hogy irodalmi és képzőművészeti tevékenységükön keresztül művészi formába öntsék gondolataikat és élményeiket.

További fontos tömegszervezetek: Német-Szovjet Baráti Társaság, Parasztok Kölcsönös Segélyegyesülése, Konsum-szövetkezetek, Német Testnevelési és Sportszövetség, Sport és Technika Társasága, Német Vöröskereszt valamint művészek, írók és újságírók különböző szövetségei.

● AZ NDK KÜLPOLITIKÁJA

A külpolitika legfontosabb alapelve a békéért folytatott harc és a különböző társadalmi rendszerű országok közötti békés együttélés. Az NDK-ban nincsen helye egyetlen háborús bujtogatónak sem.

Az NDK nem folytat titkos diplomáciát, hanem külpolitikájának alapelveit nyíltan kifejezi, mert ezek az ország minden polgárának az érdekeit képviselik.

Az NDK politikája kezdettől fogva a feszültségek megszüntetésére és a béke megtartására irányul. Nem véletlen, hogy több mint száz javaslatot tett a német kérdés békés megoldása érdekében; 55 a két német állam megértését, egymáshoz való közeledését igyekszik elősegíteni, 24 az európai biztonság és egy atomfegyver nélküli övezet megteremtését követeli, 21 a Németországgal kötendő békeszerződésre vonatkozik, 6 pedig a német konföderáció kérdésében foglal állást.

Az NDK kormánya 1960 szeptemberében az ENSZ 15. közgyűlésének átnyújtott egy, a két német állam teljes és általános leszerelésére vonatkozó nyilatkozatot. Ebben a leszerelés három szakaszban történő végrehajtását javasolta. Az első szakaszban (1960–61) a két német állam lemond egymás és egy harmadik állam megtámadásáról, résztvesz a fasisz-

ta Németország elleni koalíció hatalmai által összehívott békekonferencián, ahol a két német állammal békeszerződést kötnek és Nyugat-Berlint demilitarizált szabad várossá nyilvánítják. A második szakaszban (1962) valamennyi külföldi csapat elhagyja Németországot, a harmadik szakaszban pedig (1963–64) mindkét német állam feloszlatja hadseregét, kilép a NATO-ból illetve a Varsói Szerződésből, és kijelenti semlegességét.

A Németországgal való békeszerződés megkötése Európa és a világ valamennyi népének érdeke. A békeszerződés minden német számára kívánatos és előnyös – függetlenül attól, hogy a szocializmus vagy a kapitalizmus híve.

Az NDK abból indul ki, hogy Németországban két önálló állam létezik. Az újraegyesítést ilyen körülmények között csak békés úton lehet megvalósítani, ha a két német állam az NDK kormánya nyilatkozata és javaslatai értelmében egymáshoz közeledik.

Az NDK kormánya által már 1957 óta ismételtén javasolt konföderáció megvalósítása mindkét rész számára járható utat jelent.

Az NDK kormánya az egyetlen német kormány, amely az egész német népnek konkrét javaslatot tett a két német állam újraegyesítésére.

A békés együttélés alapelvei határozzák meg az NDK-nak valamennyi nem szocialista államhoz való viszonyát. Ehhez tartozik az önállóság és a területi integritás kölcsönös tiszteletbentartása, a másik ország belügyeibe való benemavatkozás, kereskedelmi kapcsolatok az egyenjogúság és a kölcsönös előny alapján.

Az NDK és a szocialista államok közötti külpolitikai kapcsolatok a célok és érdekek azonosságán alapszanak. A szocialista országok között testvéri barátság és együttműködés áll fenn. A kölcsönös segítség a politika, a gazdaság és a kultúra minden területén érvényesül.

Az NDK támogatja azokat a népeket, amelyek jogos harcot folytatnak nemzetük felszabadításáért. A fiatal államok mindenkor számíthatnka önzetlen segítségére. Ezekkel az államokkal már számos kereskedelmi szerződést kötött az egyenjogúság és a kölcsönös előny alapján.

Az NDK-nak számos országban van diplomáciai képviselete. A Szovjetunióval, a Kínai Népköztársasággal, a Lengyel Népköztársasággal, a Csehszlovák Szocialista Köztársasággal, a Bolgár Népköztársasággal, a Magyar Népköztársasággal, a Román Népköztársasággal, az Albán

Népköztársasággal, a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal, a Mongol Népköztársasággal, a Vietnámi Demokratikus Köztársasággal és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársasággal fenntartott kapcsolatán keresztül a föld népeinek egyharmadával van kapcsolata.

A feltörő nemzeti államok legtöbbje – több ország példája nyomán – messzemenő konzuli jogokat biztosított az NDK hivatalos kereskedelmi kirendeltségeinek. Ezek a kereskedelmi kapcsolatok majdnem egyenértékűek a diplomáciai kapcsolatokkal, ill. előkészítik ezeket. Az Egyesült Arab Köztársaságban, Indonéziában és Burmában az NDK főkonzulátusokat rendezett be.

A nemzetközi elismerést jelenti a kormánydelegációknak és parlamenti küldöttségeknek egyre növekvő száma, amelyek a világ minden tájáról az NDK-ba látogatnak. A szocialista országok kormányainak képviselői mellett India vezető politikusait, a finn parlament elnökét, Dr. Sukse-lainen-t, ceyloni, kubai, thaiföldi, burmai, brazilai és más államok diplomatáit fogadták.

Csupán az 1960-as év első öt hónapjában 12 európai, ázsiai és amerikai ország képviselői látogatták meg a Német Demokratikus Köztársaságot. Ezek a vendégek fontos megbeszéléseket folytattak felelős politikusokkal. Ezeken a megbeszéléseken különösen a francia szenátorok és az angol alsóház képviselői kifejezték azt a kívánságukat, hogy országaik és az NDK között szorosabb kapcsolatok jöjjenek létre.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányának küldöttségei Közép-Kelet és Ázsia országai valamint a szocialista államok kormányai meghívásának tettek eleget. Ilyenek voltak az indiai, indonéziai, az EAK-i, iraki és más látogatások.

Az NDK a társadalmi élet különböző területein az egész világra kiterjedő kapcsolatokat tart fenn. 135 nemzetközi szervezetben szerezte meg állami és társadalmi szervein valamint egyes polgárokon keresztül a tagoknak kijáró jogokat.

Az NDK több mint 180 nemzetközi szervezetben kifejtett munkájával támogatja azok célkitűzéseit. Képviselői többek között egyenrangú tagjai a Vöröskereszt Ligának, a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak, a Nemzetközi Vásárok Egyesületének és résztvesznek azok munkájában. Már évek óta kapcsolataik vannak az ENSZ különbizottságaival, többek között világegészségügyi, munkaszervezési, meteorológiai területen

és az Európai Gazdasági Bizottsággal. Képviselői az Európai Gazdasági Bizottság kilenc speciális bizottságában dolgoznak.

Az NDK több mint 400 nemzetközi szerződésben vesz részt. A legfontosabb szerződésekhez tartozik az 1955-ben a Szovjetunióval kötött államok közötti szerződés, amely az NDK önállóságát ismeri el a népek jogainak megfelelően, és azt a Szovjetunió által garantálja. Hasonló jelentőségű az 1955 május 14-én a barátságról, együttműködésről és kölcsönös támogatásról szóló Varsói Szerződés. Ennek legfontosabb feladata a világbéke biztosítása. Európa nyolc szocialista országa tagja a Varsói Szerződésnek. Különösen nagy jelentőségű a népgazdaság fejlődése szempontjából, hogy az NDK tagja a szocialista országok között létrejött Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának.

Nagy jelentőségűek a nemzetközi kulturális kapcsolatok. Sok ezer művész látogat el évenként a világ minden országából az NDK-ba. De az NDK művészei is sikeresen vendégszerepelnek külföldön. Néhány példa erre: Angliában ünnepelték a lipcsei „Gewandhaus” zenekarát. A „Berliner Ensemble” Bertolt Brecht darabjaival Párizsban aratott nagy sikert, és 1960-ban elnyerte a Nemzetek Színházának a „Challenge Trophy”-jét. Az Állami Opera balett-együttese Olaszországban vendégszerepelt, és az NDK híres operarendezője Walter Felsenstein professzor a milánói Skala-ban rendezett.

A Külföldi Kulturális Kapcsolatok Társasága az NDK és a külföld közötti kulturális és társadalmi kapcsolatok kialakítását, fejlődését és ápolását szolgálja. Több nyelven megjelenő számos kiadványával tájékoztatást nyújt az NDK fejlődéséről, és más népek humanista kultúráját terjeszti országunkban. Egyes országokban kulturális és tájékoztató irodákat ill. központokat tart fenn. Több folyóiratot jelentet meg rendszeresen, mint pl. „DDR-Revue”, „DDR in Wort und Bild”, „DDR Kulturspiegel”, „Matschalla” és „News-Nouvelles”. A felsorolt folyóiratok a „Zeit im Bild” (Dresden A 19, Spehnerstraße 21.) kiadónál jelennek meg.

● **A NEMZETI NÉPHADSEREG ÉS A NÉMET NÉPI RENDŐRSÉG**

A Népi Kamara 1956 évi törvénye értelmében létrehozták az NDK Néphadseregét. Ennek feladata az ország védelme. Az NDK-ban nincsen általános katonai kötelezettség: a hadsereg kizárólag önkéntesekből áll. A hadsereg vezetése tapasztalt és bevált munkásmozgalmi dolgozók kezében van. A tisztek 82.4⁰/₀-a munkás és paraszt származású.

A leszerelés megvalósítása és a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében az NDK kormánya 90000 főben határozta meg a Néphadsereg létszámát.

A Német Népi Rendőrség feladata a belső rend és biztonság védelme. Az NDK határain a Német Határrendőrség őrökdi. A Népi Rendőrséget munkájában hathatósan támogatja a dolgozó lakosság.

● IGAZSÁGÜGY

Igazságszolgáltatás

Az NDK államügyészsége és bíróságai az alkotmány, a Népi Kamara törvényei és a kormány intézkedései alapján működnek. Ezek a törvények és intézkedések tudatosan állást foglalnak a dolgozó emberek érdekében, és az NDK társadalmi rendjének ellenségei ellen irányulnak. Az államügyészség és a bíróságok biztosítják valamennyi polgár, a pártok és a szervezetek alkotmány szerinti jogait.

Bíróság és államügyészség

Az NDK-ban csak olyan egyének szolgáltatathatnak igazságot, akiknek a személye és tevékenysége biztosítékot nyújt arra, hogy hivatásukat az alkotmány alapelveinek megfelelően gyakorolják. Az NDK területén 1945 után szétzúzták a fasiszta igazságügyi rendszert. Leváltották és megbüntették

azokat a bírókat és államügyészeket, akik a hitleri állam terrorista igazságszolgáltatásában dolgoztak. Ez idő óta munkások, parasztok, közöttük sok nő gyakorolják ezt a jogot. A demokratikus iskolai és főiskolai reformok biztosították, hogy ezek a személyek akadémiákon és egyetemeken elsajátíthassák a bírói munkakörhöz szükséges tudást és ismereteket. Az NDK bírói és államügyészei 23 évesnél fiatalabb személyek nem lehetnek. Tevékenységük alapfeltétele a rendes főiskolai jogi végzettség.

1960-ban Németország történetében első alkalommal tartottak bíróválasztásokat az NDK-ban: a tanácsok választották meg a járási és megyei bíróságok bírúit. Ezeket a demokratikus bíróválasztásokat megelőzte a már évek óta szokásos esküdtválasztás. Az NDK-ban minden elsőfokú tárgyaláson esküdtek vesznek részt.

A büntetés végrehajtása

Az állam a bűnözők megkülönböztetett elítélésével és megbüntetésével támogatja azt, hogy a polgárok társadalmilag neveljék egymást. A korábbi igazságszolgáltatásra jellemző börtönbüntetések egyre ritkábbak lesznek. Az egyszer megtévedtek nevelése érdekében új büntetési eljárások lépnek előtérbe. Ilyenek: a nyilvános megrovás, a feltételes ítélet és a felfüggesztett ítélet. A bíróság általi megrovás kisebb törvénysértések esetében a megrovott üzemében vagy lakóterületén kihirdetésre kerül. A feltételesen kimondott pénz- vagy szabadságvesztéssel járó büntetés csak akkor lép életbe, ha az elítélt egy meghatározott időn belül ismét bűncselekményt követ el.

Az elítéltek a börtönben saját vagy rokon szakmában dolgozhatnak. Munkájukért, mint minden más dolgozó, fizetést kapnak, és a kereset egy részéből hozzátartozóikat támogathatják vagy élelmiszert vásárolhatnak. A kereset másik részét pedig a fogoly számára az elbocsájtás időpontjáig letétbe helyezik. A rab jó viselkedése esetén a büntetés egy része elengedhető. Az ilyen jellegű humánus büntetésvégrehajtás segítségével már a büntetés letöltésének megkezdésével egyidőben előkészítik a rabot a társadalmi életbe való bekapcsolódásra.

A bűncselekmények száma az NDK-ban állandóan csökken. 1946-ban pl. 500 446 bűncselekményt állapítottak meg, 1950-ben már csak 230 263, 1959-ben pedig mindössze 156 970 bűncselekmény történt. Az NDK-ban egyre inkább lehetetlenné válnak a bűncselekmények, mert a szocialista társadalmi rend minden ember számára tehetsége és teljesítménye szerint biztosítja a munkát és a megélhetést.

Az NDK-ban tovább erősödött a szocialista társadalmi rend. Ezek az eredmények készítették az NDK államtanácsát arra, hogy hivatalbalépésekor az alkotmányban lefektetett kegyelmi jogával éljen. Ez a kegyelmi rendelet több mint 12 000 embert érintett.

A VALLÁS

Az NDK-ban minden polgár élvezzi az alkotmányban lefektetett hit és felekezeti szabadságot.

Az egyház és az állam egymástól független. Államegyház nincsen. Az alkotmány biztosítja az egyházközösségek szabad működését. Az érvényes törvények keretein belül az egyházközösségek önállóan intézik ügyeiket. Az állam garantálja az egyházi tulajdon védelmét.

Az NDK-ban az evangélikus vallás a legelterjedtebb. Emellett katolikus hitközösségek és egyházon kívüli hitközösségek is vannak. Számos városban vannak zsidó hitközösségek is. Ezek legnagyobbja (Berlinben) Martin Riesenburger rabbi vezetése alatt áll.

Az egyházak jelentős állami támogatást kapnak. Az NDK fennállása óta egyedül az egyházi vezetőségek költségeinek és a lelkeszi fizetések fedezésére majdnem 140 millió márkát fordított. A hat teológiai fakultáson tanuló egyetemi hallgatók ugyanúgy állami ösztöndíjban részesül-

nek, mint a többi hallgató. A mintegy 1000 lelkész növendék közül egy hallgató tanulmányaira kereken 2000 márkát fordít az állam. Az állami költségvetésből milliókat bocsájtottak rendelkezésre a történelmi értékű egyházi építmények újjáépítésére.

● PÉNZÜGY

A pénzügyi politika a lakosság életszínvonalának emelését tekinti feladatának. Ez egyrészt abban mutatkozik meg, hogy az államháztartás jövedelmének egyre nagyobb részét teszi ki a népgazdaságból eredő összeg (1959 = 60.1%), míg a jövedelemadóból származó összeg egyre csökken. Az NDK költségvetési terve a feltétlenül szükségesnél valamivel nagyobbra van tervezve. De rendszerint még ezt is túlteljesítik. S ez lehetővé teszi, hogy a helyi tanácsok további intézkedéseket hozzanak a lakosság életszínvonalának emelése érdekében. 1959-ben 47.4 milliárd márka volt a Köztársaság és a megyék háztartásának jövedelme, a többletbevétel pedig 488,4 millió márka (1958: 183.5 millió márka).

1959-ben a bevételeknek majdnem 40 %-át fordították a lakosság kulturális, szociális és egészségügyi igényeinek a kielégítésére (2.2 milliárd márkával többet, mint 1958-ban). Honvédelemre fordított kiadások az 1958-as 2.4%-ról 1959-ben 2.3%-ra csökkentek (1957: 2.6%).

Az NDK pénzügyi politikájára jellemző, hogy a lakosság jövedelme megnövekedett. 1959-ben 5.1 milliárddal lett magasabb. A takaréka helyezett összegek ez idő alatt 400 millió márkával emelkedtek.

Az NDK egységes pénzügyi rendszere az állami költségvetésből, a szocialista üzemek pénzgazdálkodásából, a biztosítási valamint a hitelrendszerből tevődik össze. Az a feladata, hogy a nemzeti jövedelmet a népgazdaság céljainak megfelelően ossza fel. A szocialista pénzintézetek (Deutsche Notenbank, Deutsche Investitionsbank, Bank für Handel und

Gewerbe, Deutsche Bauernbank) mint állami ellenőrző szervek az állami üzemek jövedelmezőségének és anyaggazdálkodásának megjavítására hatnak.

A Deutsche Notenbank pénzkibocsájtási joggal rendelkezik, szabályozza a pénzforgalmat és lebonyolítja az állami üzemek, valamint az állami és társadalmi szervezetek pénzügyeit. Rövidlejáratú kölcsönöket ad, szabályozza az üzemek és szervezetek közötti fizetési forgalmat, hatáskörébe tartozik az államháztartás pénzügye, és az NDK külkereskedelmi bankjával, a Deutsche Handelsbank AG-val együtt a külfölddel történő leszámolás egy részét bonyolítja le.

AZ IPAR

Szervezete

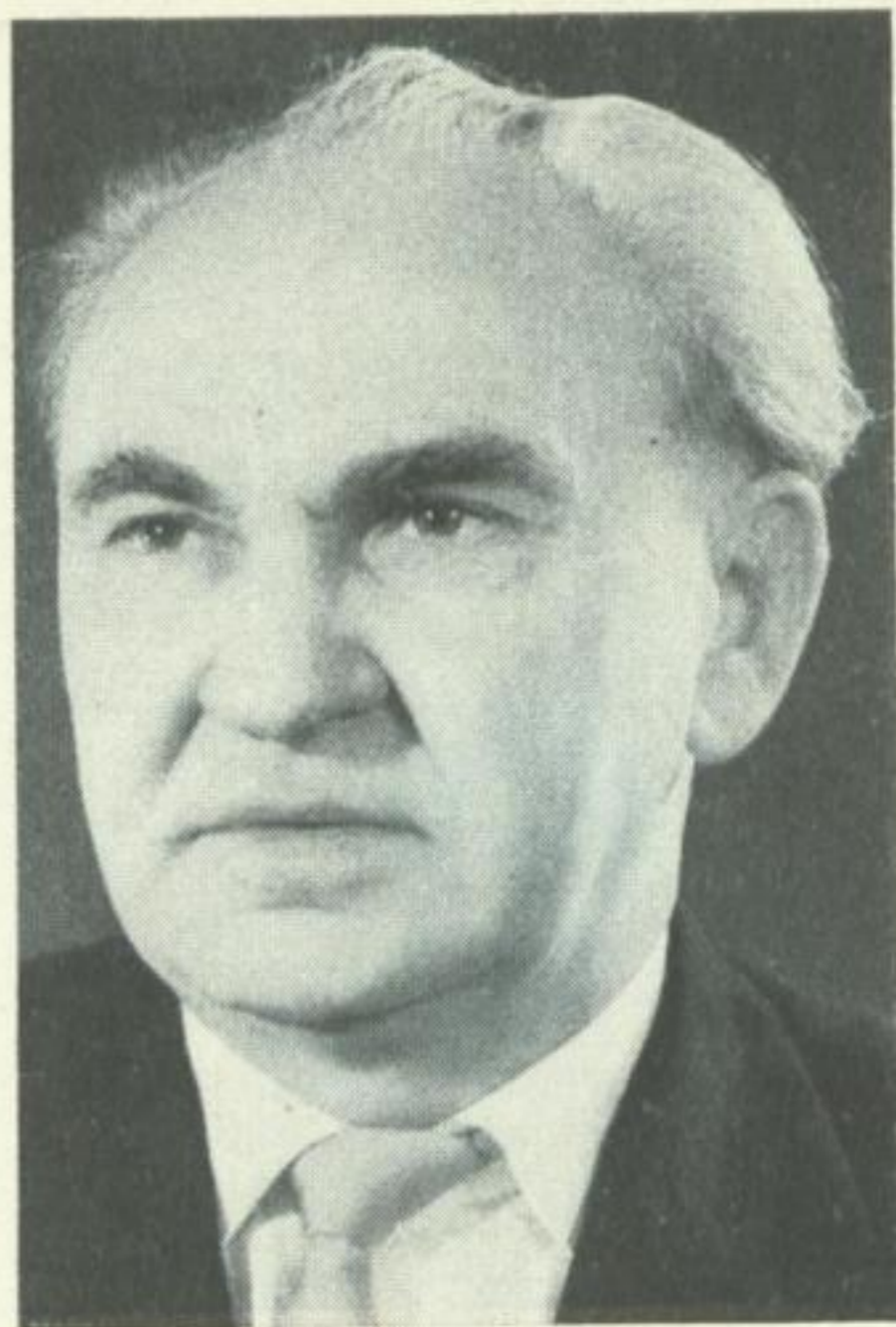
Mivel a legtöbb üzem állami tulajdonban van, szükséges a gazdasági élet központi tervezése és irányítása, amely a helyi tervezéssel egészül ki, amennyiben helyi jelentőségű feladatokról van szó. Az Állami Tervbizottság, a Minisztertanács központi szerve végzi a népgazdaság tervezését és irányítását valamint a tervteljesítés ellenőrzését. Feladatköréhez tartozik a hosszúlejáratú tervek elkészítése és az éves népgazdasági tervek kidolgozása. Az 1958. február 11-én kiadott törvény alapján az államapparátus munkájának tökéletesítését és leegyszerűsítését szolgáló intézkedések az iparági minisztériumok megszüntetése által megnövelték az Állami Tervbizottság feladatait, kiszélesítették hatáskörét. Ugyanakkor

A Brandenburi Kapu – a NDK fővárosának jelképe

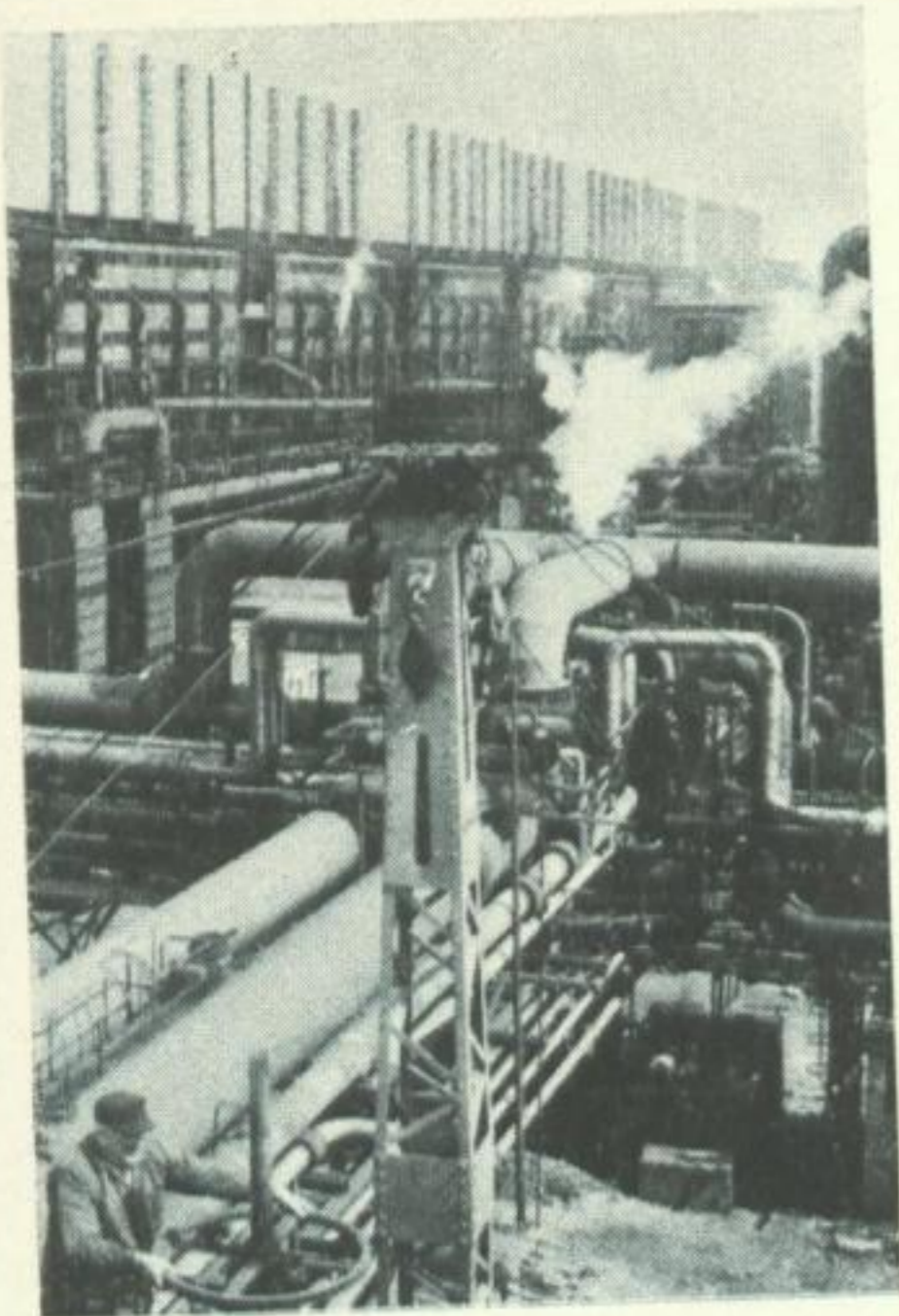
Dr. Lothar Bolz, az NDK Minisztertanácsa elnökének első helyettese és külügyminiszter

Heinrich Rau, az NDK Minisztertanácsa elnökének helyettese, kül- és belkereskedelmi miniszter † 1961

Az NDK Államtanácsának elnöke magas állami kitüntetések nyújt át

A lauchhammeri barnaszén-
kokszoló

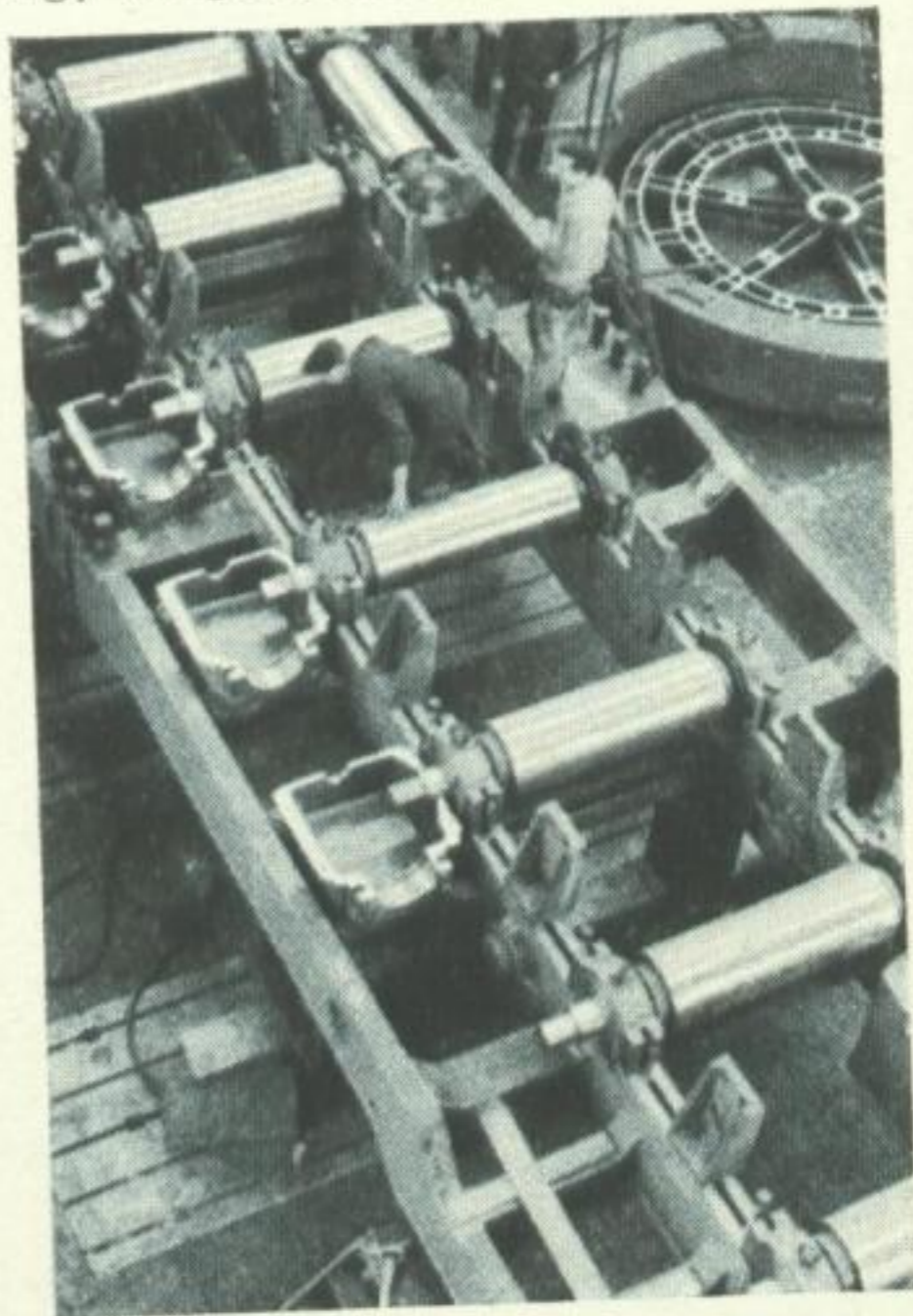

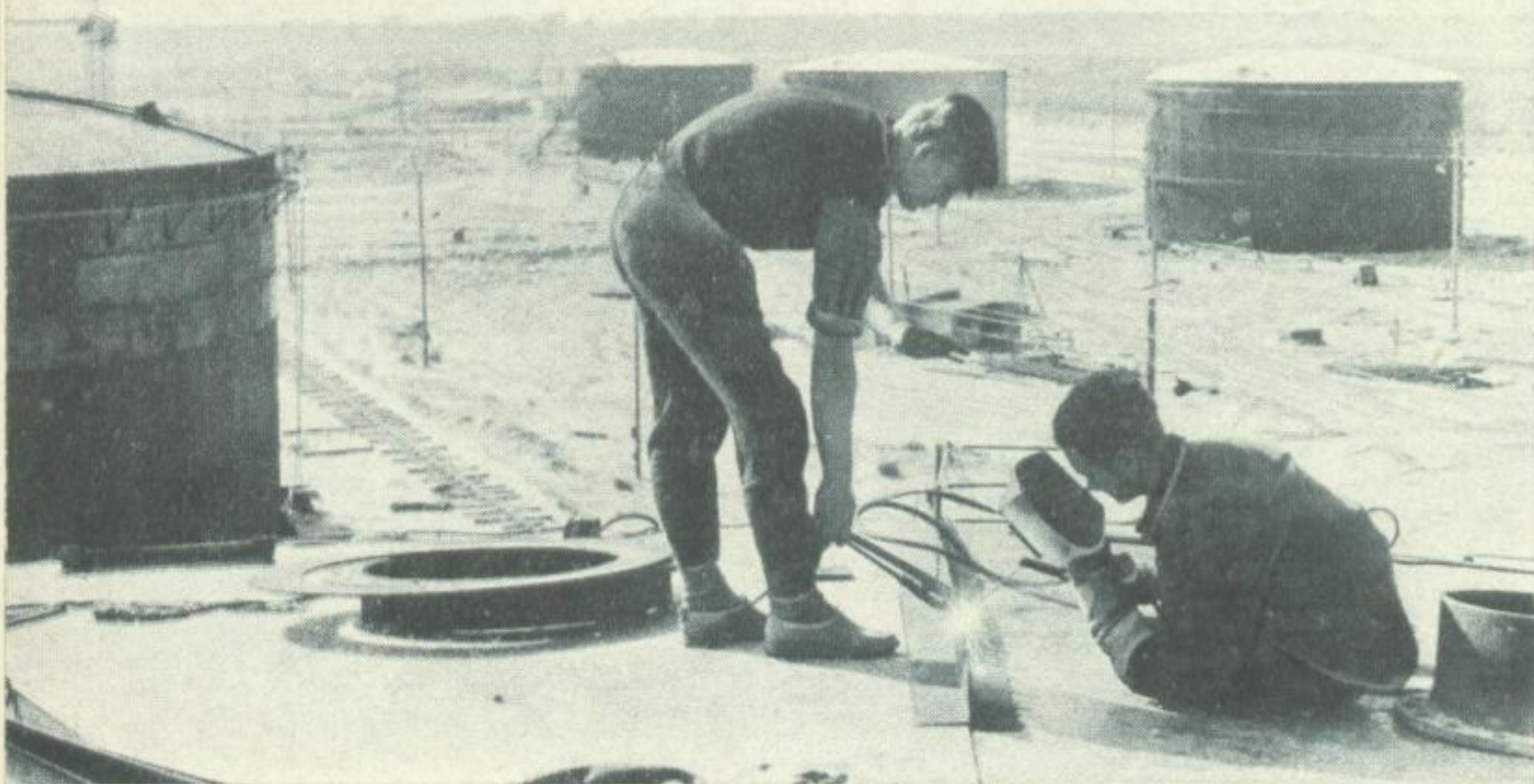
„Schwarze Pumpe” barnaszén-
kombinát

Kálisó-bánya vájata

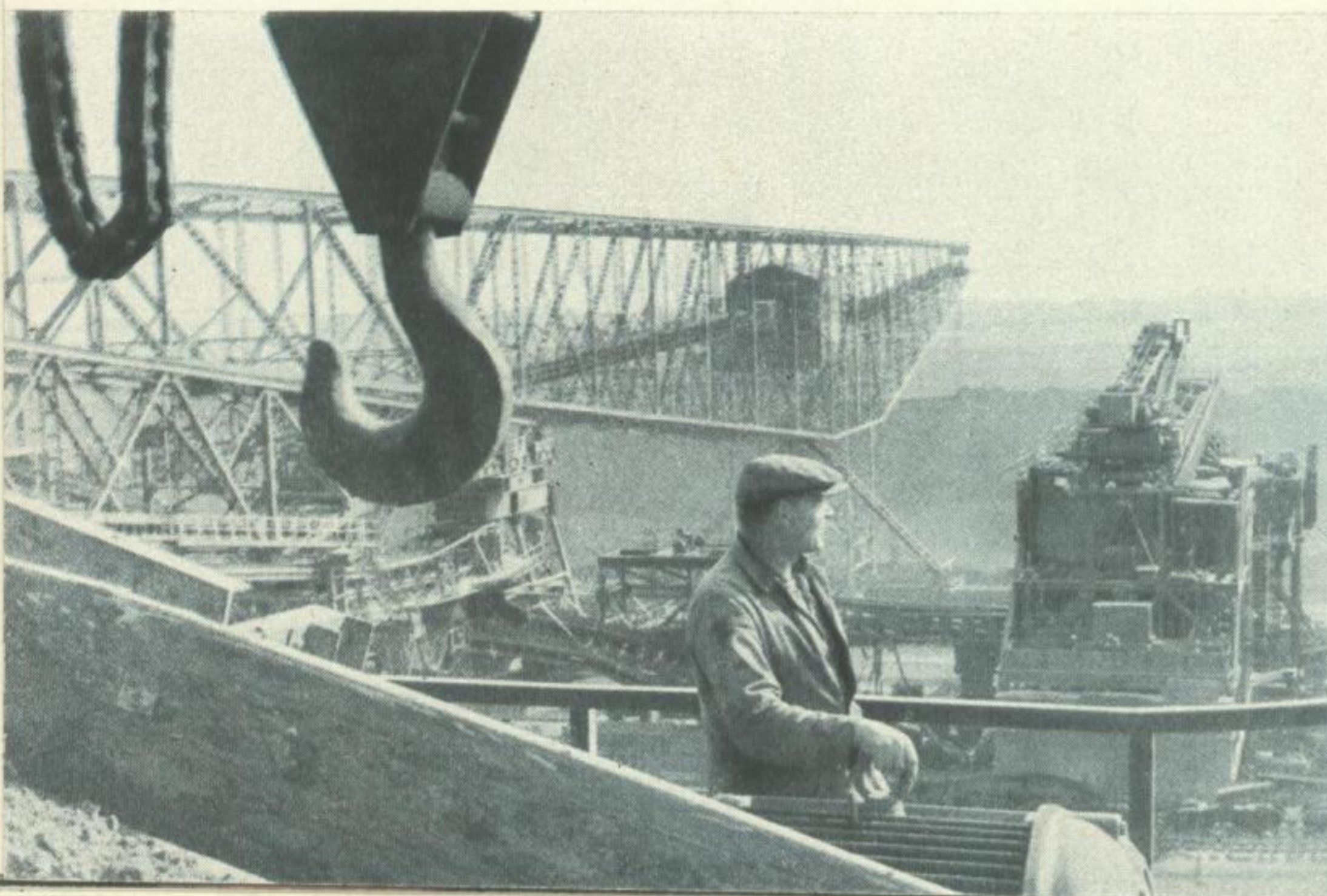
Egy hengerso szerelése

Kőolajfeldolgozó kombinát építése az Odera melletti Schwedt-ben

Barnaszén külszíni fejtése

megnövekedett a helyi szervek felelőssége. Az Állami Tervhivatalban most különböző osztályok működnek, így pl. minden fontosabb iparág számára, a külkereskedelem számára stb. A helyi tervezés a megyei tanácsok gazdasági tanácsának, és a járási tanácsok tervbizottságának hatáskörébe tartozik, amelyek egyidejűleg az Állami Tervbizottság irányítása alatt dolgoznak.

Számos központi irányítású üzem van, amelyek közvetlenül az Állami Tervbizottsághoz tartoznak, és az egész Köztársaság szempontjából jelentősek. Sok üzem pedig a megyei, járási és községi tanácsok irányítása alatt áll. A helyi állami szervek vezetik egyidejűleg az állami részesedéssel dolgozó privát üzemeket, magánvállalatokat és szövetkezeti üzemeket. A központilag irányított állami üzemek vezető gazdasági szervei az Állami Üzemek Egyesülési (VVB), amelyek rendszerint az illető iparág súlyponti területén működnek.

AZ NDK IPARÁGAI ÉS AZOK FEJLŐDÉSE A HÉTÉVES TERVBEN

A hétéves terv (1959–1965) gazdasági főfeladata, hogy a legmagasabb technikai és tudományos színvonal gyors elérésével, a költségek állandó csökkenése mellett a népgazdaság minden ágában maximálisan növelje a munkatermelékenységet és a termelést, hogy ezzel megteremtse a teljes szocialista átalakulás anyagi alapjait és kielégítse a lakosság növekvő igényeit. Az ipari termelés a hétéves tervben 88⁰/₀-al fog növekedni.

AZ ALAPANYAGIPAR

Szén

Az NDK legfontosabb nyersanyaga a barnaszén. 1959-ben majdnem 215 millió tonnát termeltek, az 1960-ra előirányzott termelés pedig 278 millió tonna. A brikett-termelést 1965-ig 54 millió tonnáról 63 millió tonnára fogjuk emelni; ebből 5,7 millió tonnát a „Schwarze Pumpe” barnaszén-kombinát szállít.

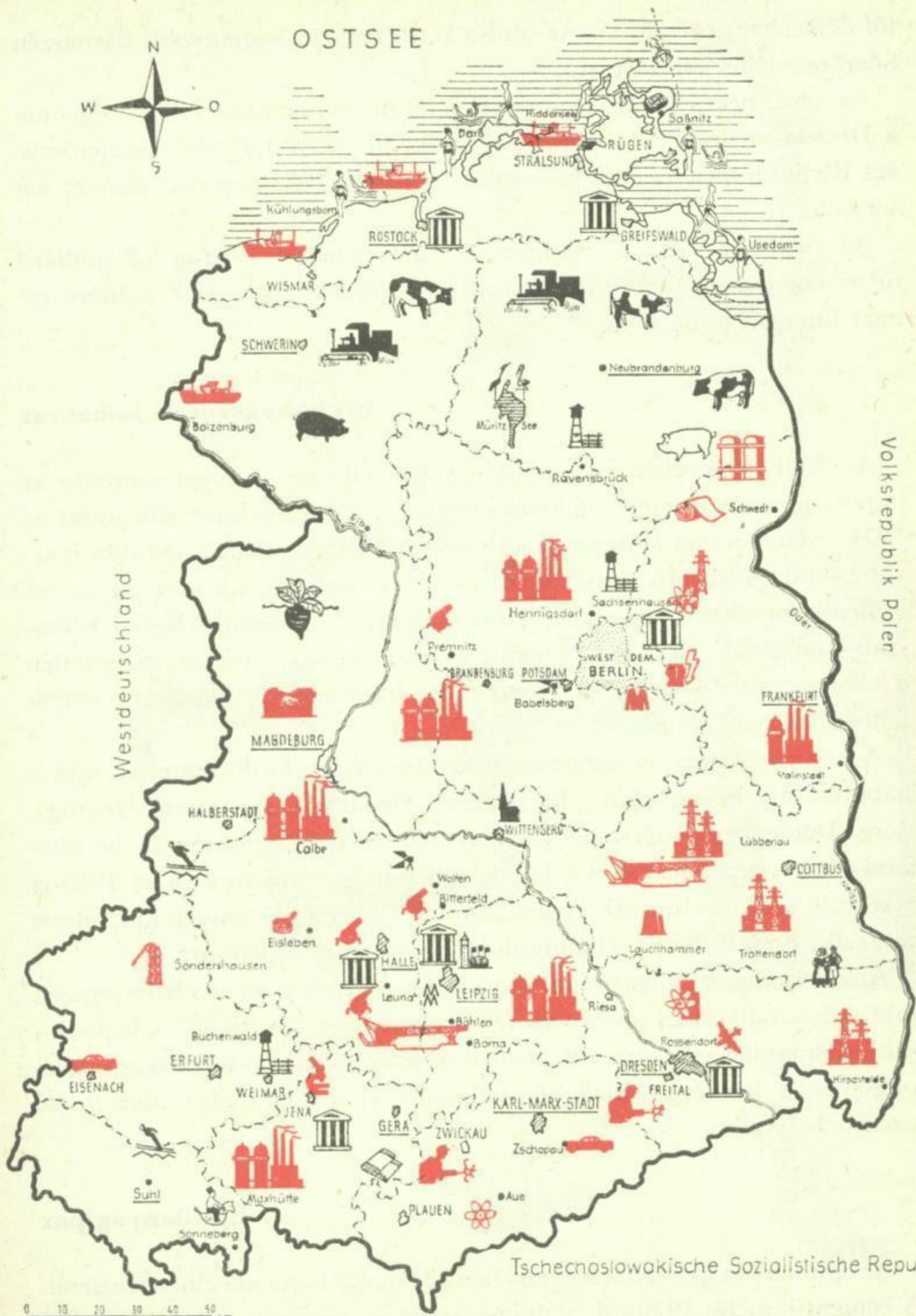
Energia-termelés			
	1950	1955	1959
Villamos energia (millió kW/h-ban)	19,5	28,7	37,2
Gáz (millió m ³ -ben)	1 498	2 459	3 173

A hétéves terv előirányozta az elektromos energiatermelés 63 milliárd kwh-ra való növelését. Ehhez 6500 megavattos kapacitás létrehozása szükséges.

Az 1945 óta felépített nagyobb erőművek sora, mint Trattendorf, Vockerode, Berzdorf, Hirschfelde, Stalinstadt, Schwarze Pumpe és Boxberg további nagyobb egységekkel, mint Lübbenau és Vetschau (Berlin-

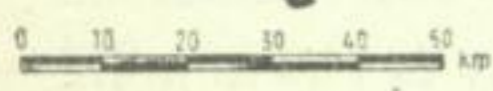
OSTSEE

Volksrepublik Polen

Westdeutschland

Tschechoslowakische Sozialistische Republik

tól délkeletre) egészül ki. Az utolsó kettő Európa legnagyobb barnaszén hőerőműveihez fog tartozni.

Az első, békés kutató munkára létesült atomreaktor 1957 vége óta a Drezda melletti Rossendorf-ban működik. Az NDK első atomerőművét Berlintől északra, Rheinsbergben építik, és 1962-ben már áramot fog termelni.

Az 1958-ban elért 3.1 milliárd m³ gáztermelést 1965-ig 5.8 milliárd m³-re emeljük, és ebből a „Schwarze Pumpe” kombinát 2 milliárd m³ gázt fog szállítani.

Ércbányászat és kohászat

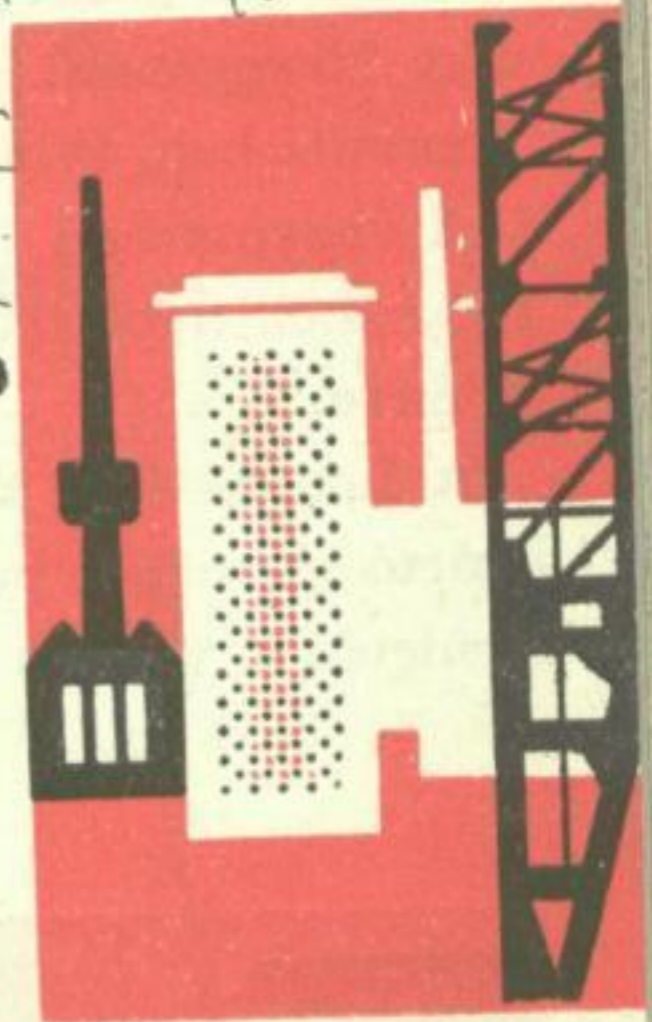
Az NDK vasércben szegény, de ennek ellenére is megteremtette az importércre alapozott fémfeldolgozó iparát. Ez szükségessé vált, mert az NDK Németország kettéosztása következtében elszakadt a korábbi iparvidékektől. A háború előtti időből csak egy kohó maradt meg, az unterwellenborni „Max” olvasztó. Azóta felépült a stalinstadti Keleti Kohászati Kombinát és a calbei Nyugati Vasmű. A calbei olvasztó az egyetlen a világon, amelyben a kovasavas ércet barnaszénből előállított magas hőfokú koksszal olvasztják.

A következő acél- és hengerműveket bővítették ki ill. építették újjá a háború után: Brandenburg, Kirchmöser, Gröditz, Riesa, Thale, Hennigsdorf, Döhlen és Unterwellenborn. A hétéves terv legfontosabb beruházása ezen a területen az 1964-ig felépülő hideghengermű és az 1965-ig elkészülő stalinstadti acél- és hengermű. A következő művek kibővítését tervezik: Freital, Riesa, Hennigsdorf, Finow és Brandenburg.

A szinesfémeket feldolgozó iparban a hétéves tervben az ércek lényegesen jobb kihasználását és magasabb fokú nemesítését tervezzük. A legfontosabb feladatok közé tartozik a niederröblingeni rézfeldolgozó mű felépítése és a freibergi cinkkohó, valamint az St. Egidien-i nikkelkohó üzembehelyezése.

Építőanyagipar

Az építőanyag ipar a hétéves tervben 234⁰/₀-kal fogja növelni termelését. A cementtermelés 1950-től 1959-ig megháromszorozódott és elérte a 4.2

millió tonnát (1965 = 8 millió tonna). A cementipar a következő nyersanyagokat használja fel: mészkő (két új üzem fog a hétéves tervben ezen a bázison felépülni), mésztartalmú kohósalak (három cementgyár dolgozik a kohók mellett), vagy a gipszből való kénsavtermelés melléktermékei (Coswigban egy új cementgyár épül). Az ipari építkezésre való áttérés szükségessé teszi az előregyártott betonelemek termelésének gyors növelését.

Vegyipar

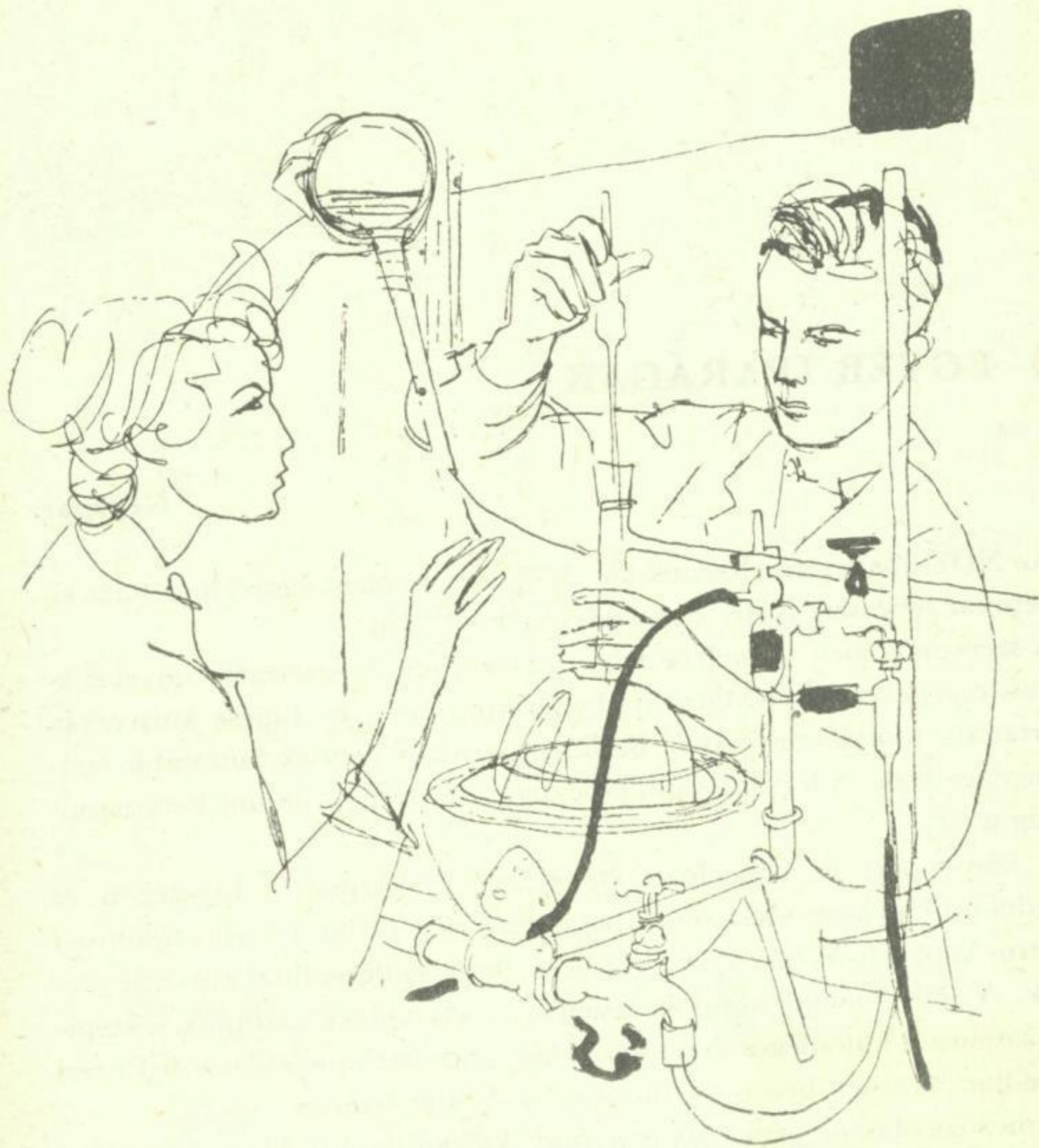
A vegyipar 9.74 milliárd márka (1959) bruttó termelésével az NDK második legnagyobb iparága. (Az össztermelés 15.1%-a.)

A legfontosabb üzemek a következők: Leuna-Művek, Buna-Művek, a bitterfeldi Elektrokémiai Kombinát, a wolfeni Festékgyár és a piesteritzi Nitrogénmű. Fontos szintétikus szálakat gyártó üzemek vannak Premnitz-ben, Wolfen-ben és Schwarza-ban.

A vegyiparban 11 milliárd márkás beruházást terveznek. Nagy súlyt helyeznek a plasztik-anyagok és a szintétikus szálak termelésének növelésére.

A Leuna- és a Buna-Művekben 1965-ig évi 50000 tonna polietilént gyártó egységben indul meg a termelés. A szintétikus szálak termelésének területén a wolfeni és premnitzi üzemek kibővítését tervezik, valamint

1965-ig egy 9000 tonna lanonszál, 1000 tonna lanon selyem és 3000 tonna dederon selyem évi kapacitású műszál-kombinát létesítését Wilhelm-Pieck-Stadt Gubenben. Továbbá a megnövekedett szovjet olajszállítmányok alapján a petrokémia fejlődését elősegítő kőolajfeldolgozó kombinát épül Schwedtben, az Odera partján.

● EGYÉB IPARÁGAK

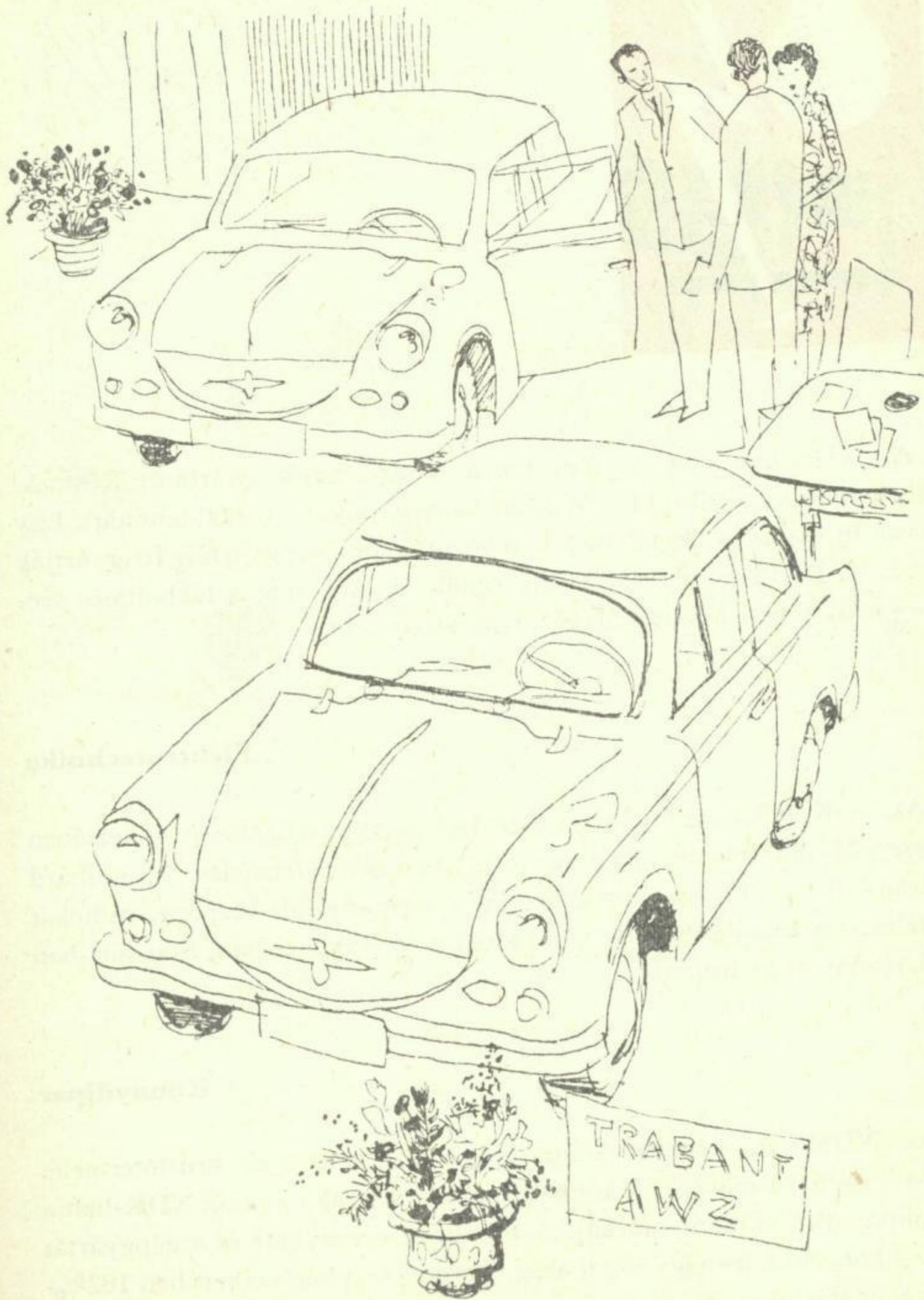
Gépipar

Az NDK ipari termelésének kb. 30⁰/₀-át a fémfeldolgozó ipar teszi ki. A gépipar fedezi az NDK exporttervének 60⁰/₀-át.

A szerszámgépek termelése a hétéves tervben 2.5-szeresére növekszik. Szerszámgépeket Karl-Marx-Stadt, Drezda, Gera és Lipcse környékén gyártanak. Magdeburgban és Berlinben szintén vannak fontosabb szerszámgépgyárak. A legfontosabb erőgépgyártó üzem a berlini Bergmann-Borsig gyár.

A bányaipari és nehézipari berendezések központja Lipcsében és Magdeburgban van, elektromos berendezéseket pedig a berlin-treptow-i Elektro-Apparate-Werke és a Drezda melletti niedersedlitz-i művek gyártanak. A zeitzi, magdeburgi és lauchhammeri művek szállítják a szénipar számára a különleges berendezéseket. Darukat mindenekelőtt Eberswalde-ban, Köthen-ben és Schmalkalden-ben gyártanak.

A mezőgazdasági gépek gyártásának központja Lipcse és környéke. Jelentős textilipari gépgyártás folyik a szászországi és thüringiai területeken, ahol a textilipar igen fejlett. A gépkocsigyártás súlypontja szintén ezen a területen található. A „Trabant” kisautót Zwickau-ban, a „Wartburg” személygépkocsit pedig Eisenach-ban gyártják. Tehergépkocsikat Zwickau-ban és Werdau-ban gyártanak, motorkerékpárok pedig Zschopau-ban és Suhl-ban készülnek. Említésre méltó még a Berlin melletti hennigsdorfi villanymozdonnygyártás.

TRABANT
AWZ

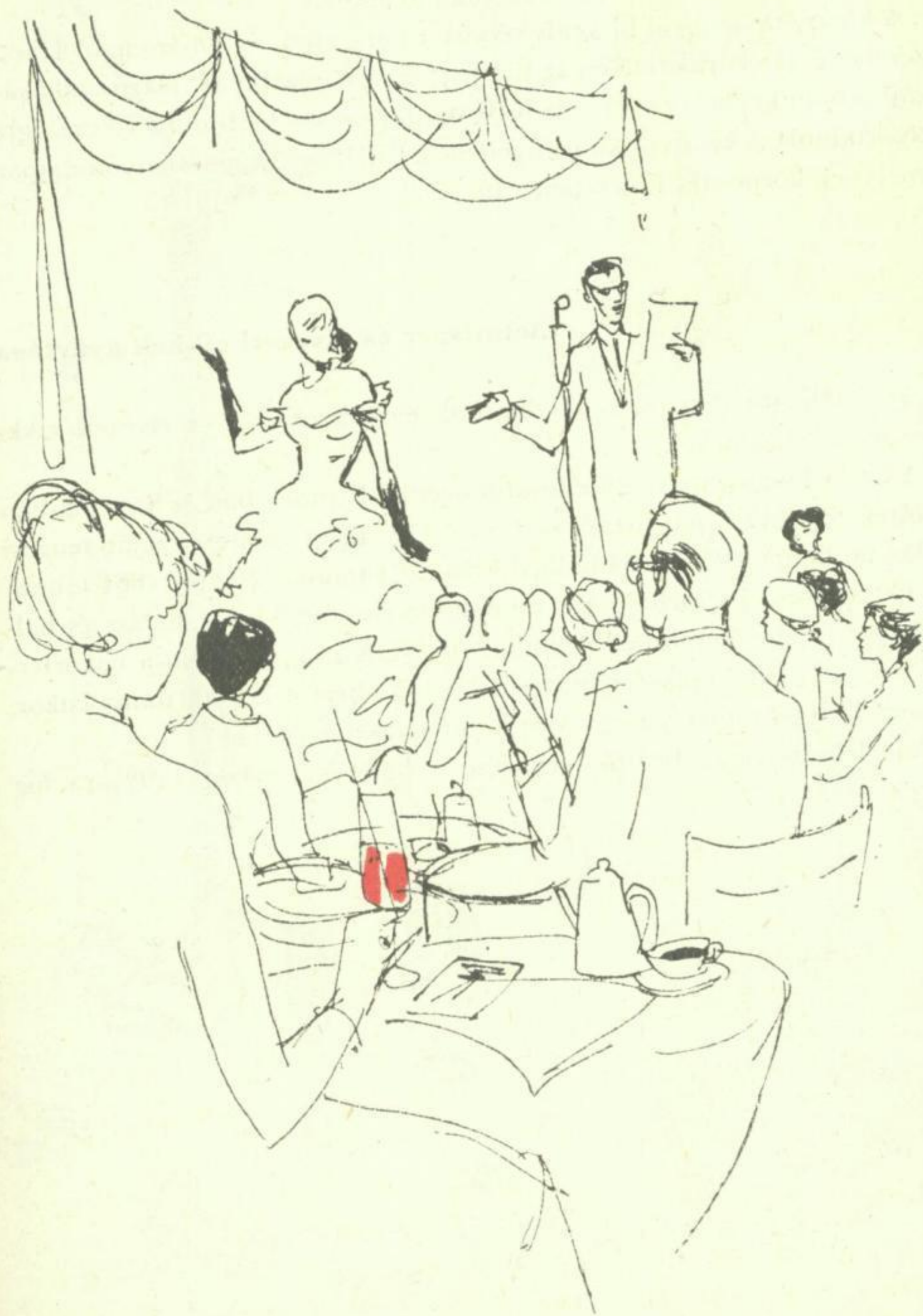
Az NDK-ban újra megkezdték a tengeri hajók gyártását Rostock, Warnemünde, Stralsund és Wismar hajógyáraiban (15000 tonnáig). Egy másik új iparág a Drezdában létrehozott repülőgépgyártás. Itt gyártják a bevált IL 14-es személyszállító repülőgépeket, míg a lökhajtásos személyszállító gépek kipróbálása folyamatban van.

Elektrotechnika

Az NDK elektrotechnikája a gépesítés és automatizálás következtében egyre nagyobb jelentőségre tesz szert. (Az 1959-es termelés: 4.8 milliárd márka.) Berlin 30⁰/₀-os kapacitásával a legfontosabb központ; rádiókat és televíziós készülékeket Berlinen kívül még Rochlitz-ban, Stassfurt-ban és Drezdában gyártanak.

Könnyűipar

Az NDK-nak jelentős könnyűipara van (1959-es bruttótermelés = 14.7 milliárd márka). A könnyűipar legfontosabb ága az NDK-ban a textilipar (6.3 milliárd márka). A textilipar a vegyipar és a gépgyártás után a harmadik legnagyobb iparág. Termelése a hétéves tervben 182⁰/₀-ra fogemelkedni.

A könnyűipar exportjának 54⁰/₀-át fedezi a textilipar. A hétéves tervben a textilexportot 187⁰/₀-ra fogjuk emelni.

A könnyűipar további ágait képezi a bőr-, cipő- és dohányipar. Hangszereket és játékarukat főleg az Érchegységben gyártanak. Harmonikákat, szájharmonikákat, pengetős és fúvós hangszereket több mint 70 országba exportálunk. A könnyűipar igen jelentős, fejlett ágát képezi a nyomdaipar, amelynek központja Lipcsében van.

Élelmiszer és élvezeti cikkek gyártása

Az NDK minden táján található élelmiszeripari és élvezeti cikkeket gyártó üzemeket.

A halfeldolgozó ipar legfontosabb üzei Rostock-ban és Sassnitz-ban épültek fel. Ezzel párhuzamosan az NDK megteremtette saját tengeri halászflojtáját: 1958-ig 34 halászbárka (264 tonna), 20 hajó (661 tonna) és 300 motoros haláshajó állt rendelkezésére. 1965-ig 11 halász és halfeldolgozó hajót helyeznek üzembe. Az NDK-nak nagyobb a cukortermelése, mint belső szükséglete (termelés 1959-ben = 729 000 tonna cukor, export 329 000 tonna, az egy főre jutó fogyasztás 29.9 kg).

Az élelmiszeripar bruttó termelése a hétéves tervben 140⁰/₀-ra fog növekedni.

Fontosabb élelmiszerek egy főre eső fogyasztása

	1936	1959	1965 (terv)
Hús	46,8 kg	56,3 kg	59,2 kg
Tej	127 liter	106 liter	141 liter
Tojás	117 drb.	183 drb.	250 drb.
Vaj	7 kg	13,2 kg	13,5 kg

Építőipar

Az építőipar termelése 1950-től 1959-ig az ipari és lakóházépítkezések gyors fejlődése következtében megkétszereződött, és 1965-ig ismételtén kétszeresére fog emelkedni. Az építkezéseken egyre inkább nagyipari módszereket alkalmaznak. Előregyártott elemeket gyártó üzemeket találunk a nagyobb lakásépítkezéseknél Lübbenau-ban, Senftenberg-ben, Hoyerswerda-ban, Rostockban és Berlinben. 1965-ig ötvenre emelkedik ezeknek az üzemeknek a száma.

A lakbérek a háboru előtt épített házakban nem változtak. Az új lakásokban m²-enként 0.65–0.90 márkát, Berlinben pedig 1.1 márkát kell fizetni. Ez az alacsony lakbé a lakásépítés állami támogatásának az eredménye. A lakásépítkezéseknél az állam a költségek 75%-át fedezi. Kedvező feltételek mellett hosszúlejáratú kölcsönöket kapnak a munkások és alkalmazottak építési szövetkezetei.

Kézműipar

A kézműipar teljesítménye az 1950-es 4.4 milliárd márkáról 1959-ig 9.26 milliárd márkára emelkedett. A technikai haladás jobb kihasználása, a munka fokozottabb gépesítése és a munkatermelékenység gyorsabb növelése érdekében a kézműiparosok 1952 óta kisipari szövetkezeteket alapítanak. Mesterek, segédek és munkások egyenjogú szövetkezeti tagok. A kisipari szövetkezetek száma 1953-ban 47 volt, 1959-ig pedig 3053-ra emelkedett.

A tagok száma 1958–1959-ig 61 ezerről több mint 105 ezerre emelkedett. 1959 közepén a KTSZ-ek végezték az összes kisipari munkák egyötöd részét.

Magánszektor az iparban

Az NDK-ban több mint tizenkétezer privát üzem van. Ezekben az üzemekben 440 000 embert foglalkoztatnak. 1959-ben az ipari bruttó termelés 11.1%-át fedezték. Ennek mintegy 6.1%-a az állami részese-déssel dolgozó magánüzemekből ered.

A különböző arányú állami részese-dés felvételével ezek a privát üzemek önkéntes alapon közvetlenül résztvesznek a szocialista átszervezésben. Ezáltal jobb lehetőségeik vannak a beruházásra, valamint a termelés és a munka termelékenységének növelésére. A vállalkozó a befektetett tőke szerint részese-dik a nyereségből és a vállalat vezetéséért külön illetéket kap.

● A MEZŐGAZDASÁG

Termelési viszonyok

1946-ban a demokratikus földreform keretében a nagybirtokokat, amelyek a mezőgazdasági terület és az erdők 45.4⁰/₀-át tették ki, 544 079 földnélküli szegényparaszt és áttelepített között felosztották, a földterület kisebb részéből pedig állami gazdaságokat alakítottak. Az NDK-ban vidéken két tulajdonformát találhattunk: a paraszti kisgazdaságot és az állami gazdaságokat. Az állami gazdaságok mellett 1952 óta a kisparasztok szövetkezetbe tömörülésével a szocialista tulajdonviszonyok új formája jött létre: a mezőgazdasági termelőszövetkezet. A termelőszövetkezet szocialista jellegű mezőgazdasági nagyüzem. Ez a forma a parasztok önkéntes tömörülésével jön létre. A közös földművelés és állattartás teszi lehetővé a termelőszövetkezeti parasztok számára, hogy nagy gépeket szerezzenek be, és azokat gazdaságosan kihasználják. Ez megkönnyíti munkájukat, és több szabad időhöz jutnak. A közös munkának köszönhető, hogy a szövetkezeti tulajdon egyre nagyobb lesz.

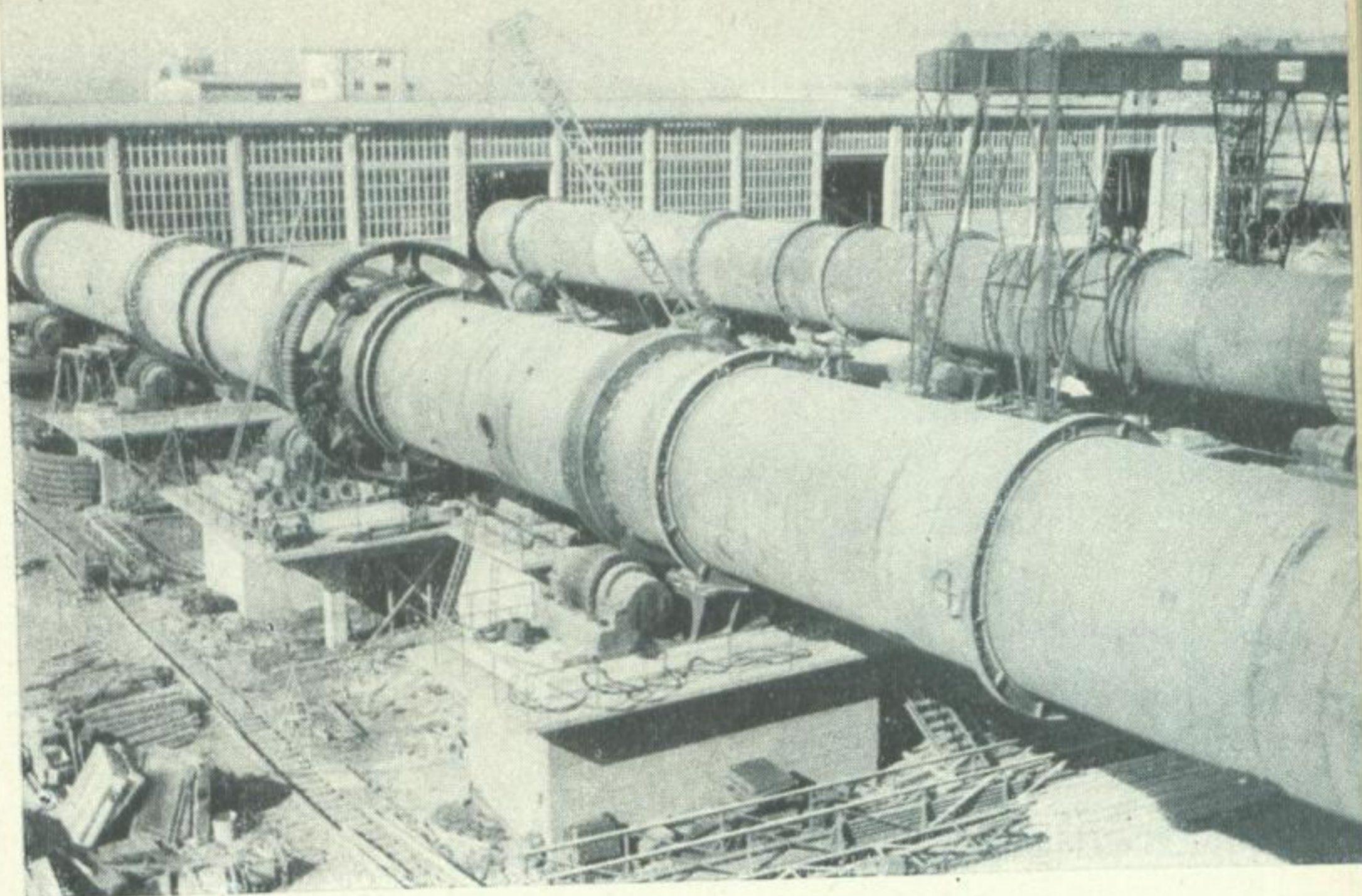
A termelőszövetkezetek három fajtáját különböztetjük meg: egyes, kettes és hármas típusúakat.

Az első típus a legegyszerűbb forma. A tagok a szabályzatnak megfelelően csak a földet viszik be közös megmunkálásra és használatra a termelőszövetkezetbe.

A kettes típusnál a földek mellett a mezőgazdasági munkaeszközöket is beviszik a termelőszövetkezetbe.

A hármas típus a legfejlettebb forma. A tagok földjüket, mezőt, erdőt, legelőt, igásállatokat, a tenyész- és

Az építési program egyik súlypontja a St. Egidien-i nikkelkohó

Éjszakai felvétel a „Schwarze Pumpe” barnaszén-kombinát építéséről

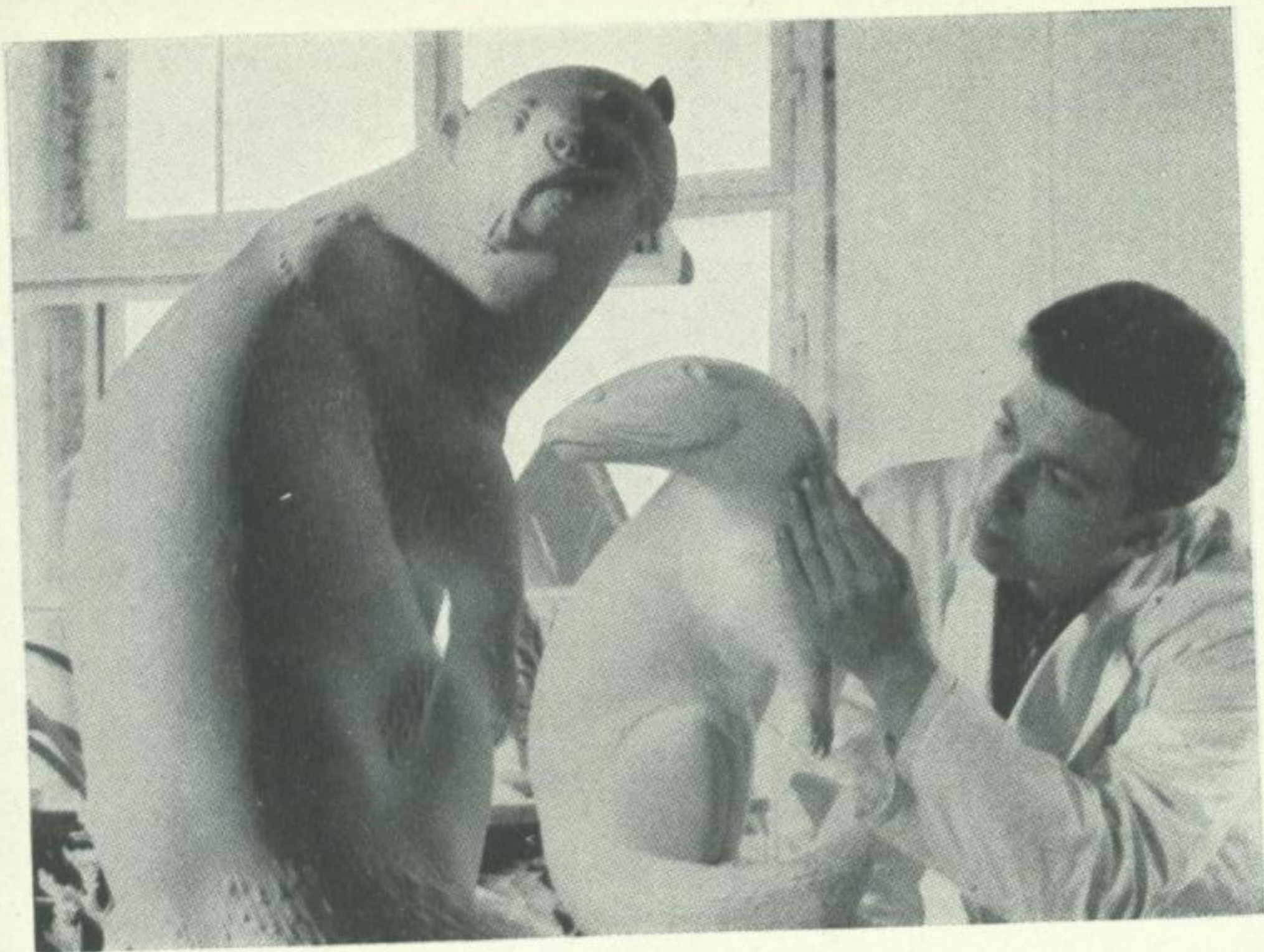

Lakásépítés előregyártott beton elemekkel

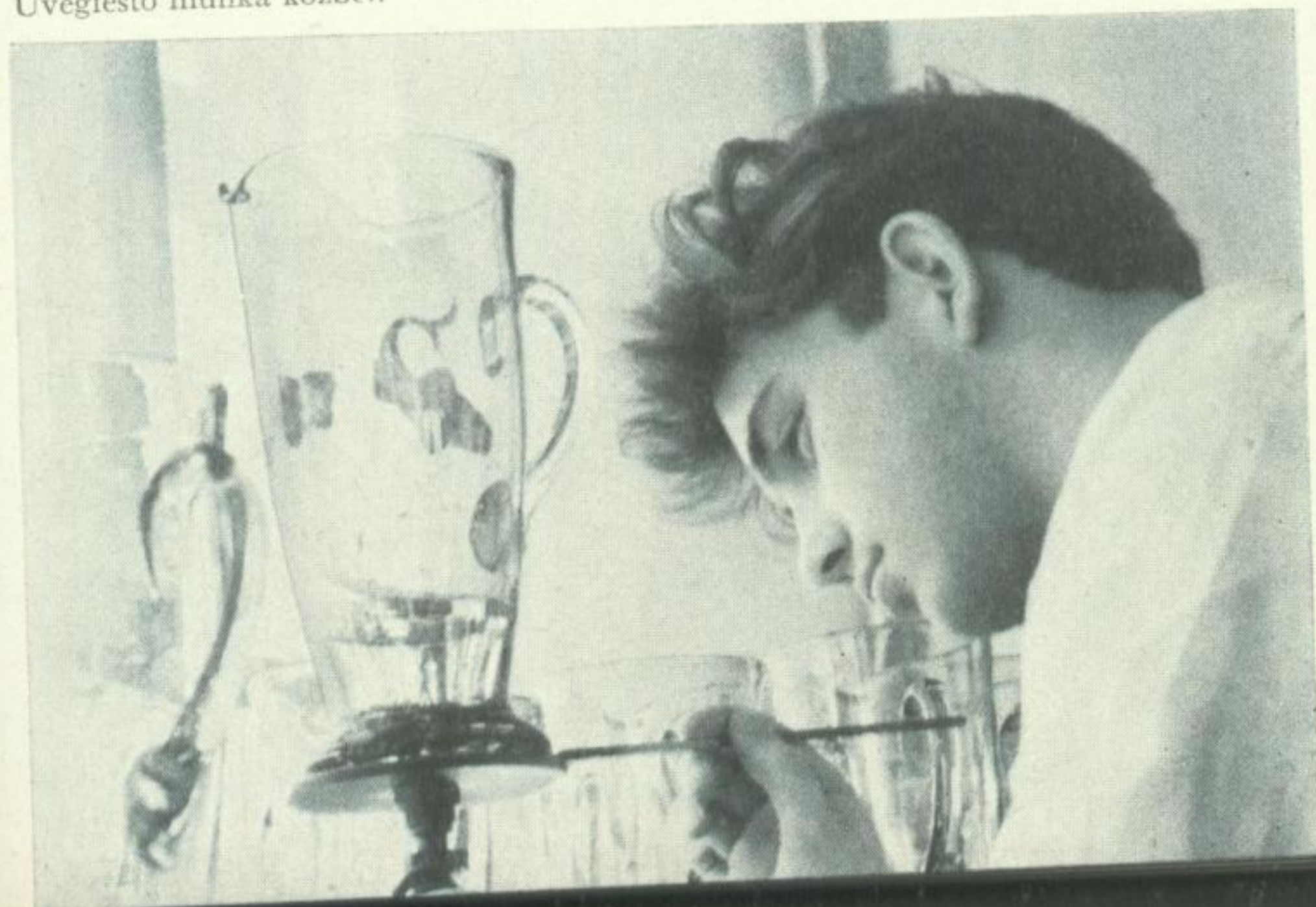
Pillantás a „Keleti Vaskohó”-hoz tartozó 1952-ben felépült lakótelepre

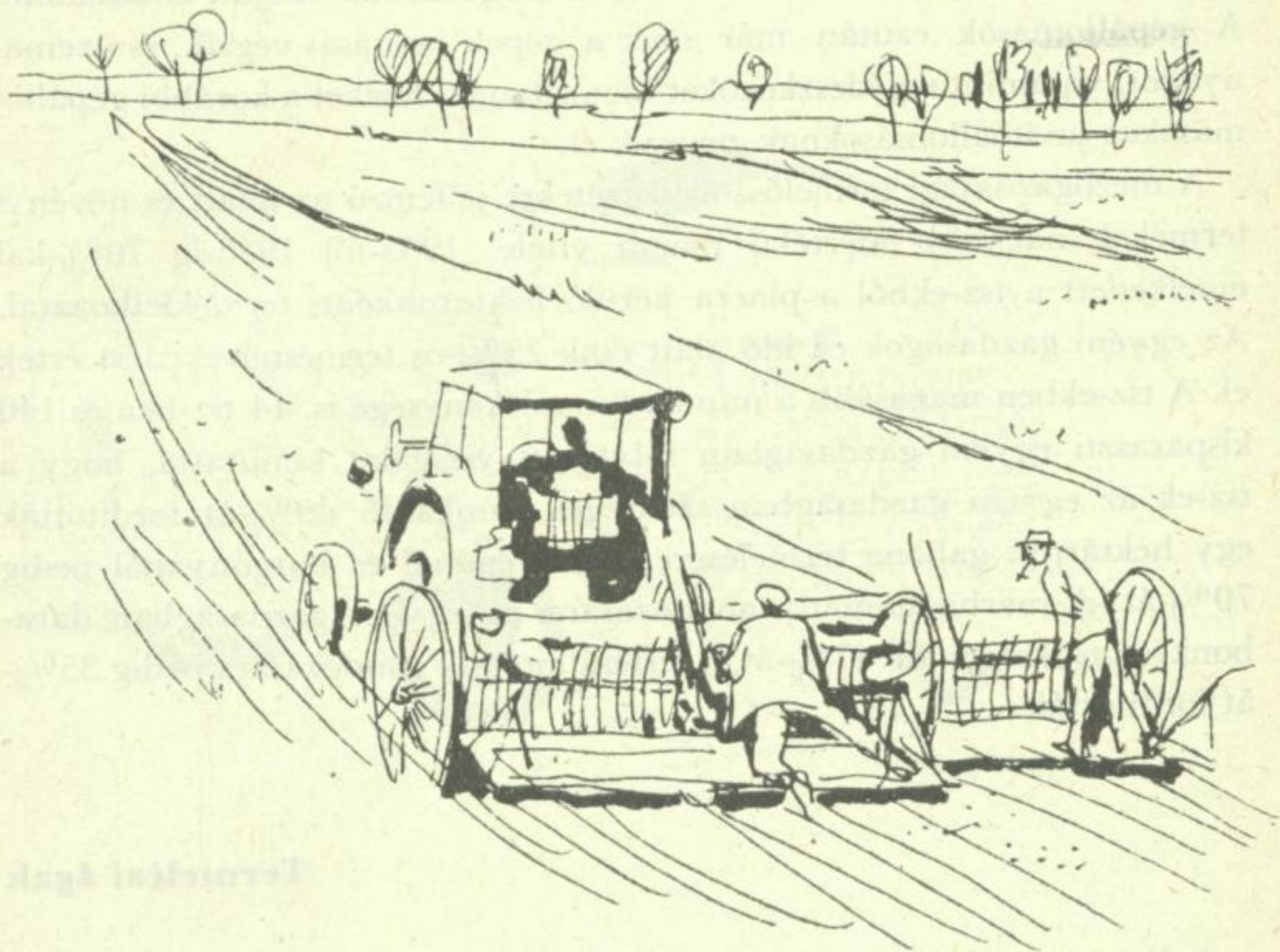
A Meissení Állami Porzellánmanufaktura egyik műhelyében

Üvegfestő munka közben

A mezőgazdasági munkákat messzemenően gépesítették

haszonállatok egy részét, valamint a mezőgazdasági gépeket és eszközöket is a közös termelés rendelkezésére bocsájtják. A közös gazdálkodás ilyen esetben a mezőgazdasági termelés valamennyi ágát felöleli.

A beadott föld mind a három tömörülési forma esetében a parasztok tulajdona marad. A munkaegységnek megfelelő részesedés mellett a bevitt földterület után a tsz. jövedelméből földjáraadékat is kapnak. Ezenkívül minden tag 0.5 hektár háztáji földet tarthat meg. 1959 márciusának végén a mezőgazdaságilag hasznosítható terület 39.1%-át tsz-ek művelték meg. 1960 tavaszáig minden egyéni paraszt belépett a tsz-be. A tsz-ek megalakítását hathatósan támogatták az állami gépállomások. Ezek olyan szocialista termelő üzemek, amelyek traktorokkal, kombájnokkal és más nagyobb mezőgazdasági gépekkel rendelkeznek és a ter-

melőszövetkezetek (korábban egyéni parasztok) földjeit jutányosan megművelik. A termelőszövetkezeti községek keletkezésekor a kormány utasította a gépállomásokat, hogy gépeiket adják kölcsön a hármastípusú tsz-eknek, amelyek ezeket sokkal gazdaságosabban tudják kihasználni. A gépállomások ezután már csak a gépek javítását végzik, és üzemanyagot, valamint segédeszközöket biztosítanak. Ezeket a korábbi gépállomásokat javítóállomásoknak nevezik el.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekre jellemző az állati és növényi termékek nagyobb mértékű piacra vitele. 1955-től 1958-ig 70%-kal emelkedett a tsz-ekből a piacra kerülő hektáronkénti termékfelhozatal. Az egyéni gazdaságok ez idő alatt csak 23%-os terméshozadékot értek el. A tsz-ekben magasabb a munka termelékenysége is. 14 tsz-ben és 140 kisparaszti egyéni gazdaságban folytatott vizsgálat kimutatta, hogy a tsz-ek az egyéni gazdaságban szükséges munkaidő 49%-át fordították egy hektárnyi gabona termelésére, cukorrépánál és burgonyánál pedig 70%-át. A marhaállomány gondozására az egyéni gazdaságban darabonként szükséges idő 47%-át, a sertésállomány gondozására pedig 35%-át fordították.

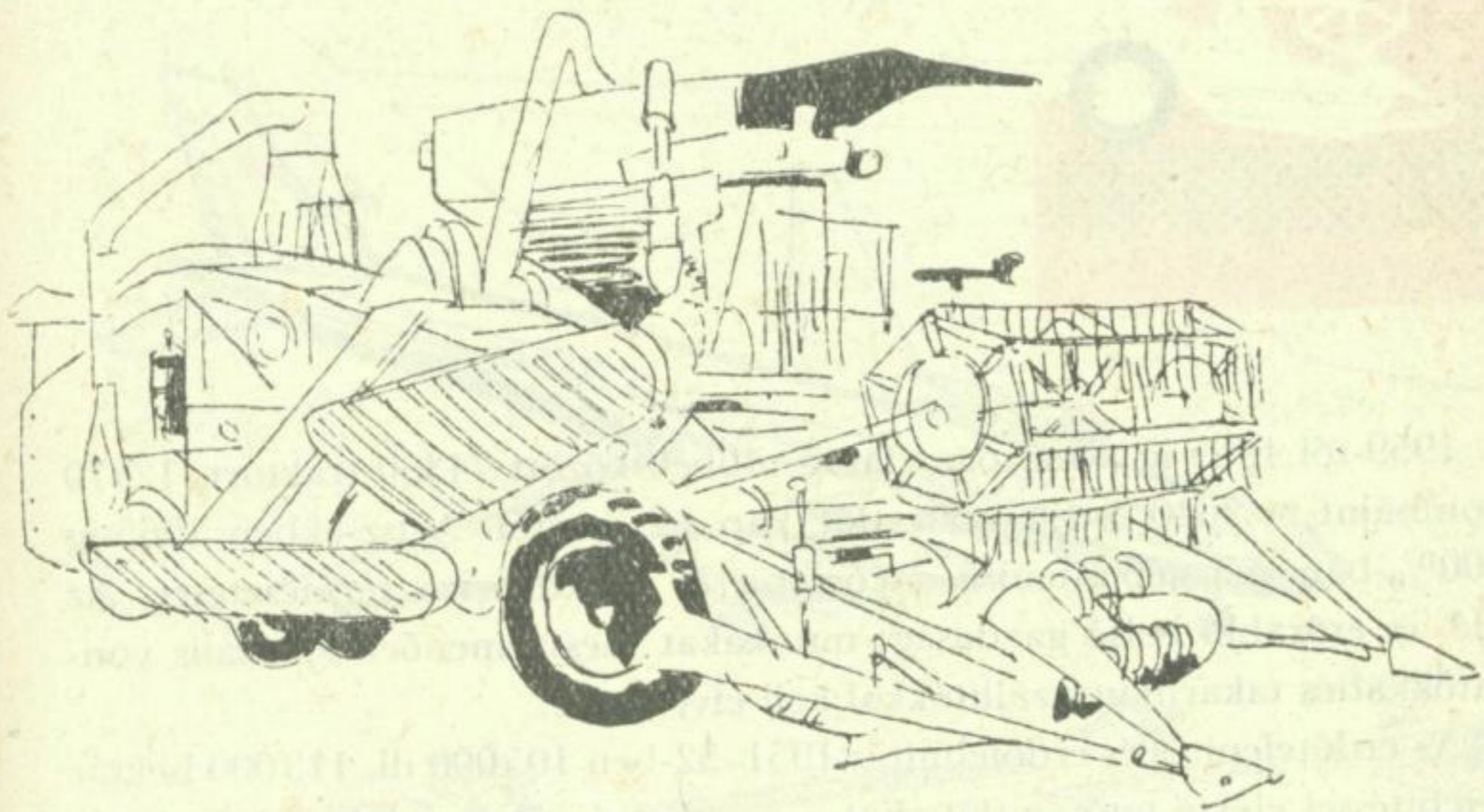
Termelési ágak

A Köztársaság 108000 km² területéből 64000 km² mezőgazdaságilag hasznosítható terület, 30000 km² pedig erdő. A mezőgazdaságilag hasznosítható területből 49000 km² szántóföld. Ennek mintegy felén gabonát termelnek. Más takarmánynövényekkel szemben egyre kedveltebb a kukorica.

A hektáronkénti piacra kerülő mennyiség 1959-ben gabonából és hüvelyesekből 310.4 kg, olajos növényekből 27.7 kg, burgonyából 551.7 kg, cukorrépából 675.8 kg volt. Az állati termékeknél jelentősen emelkedtek az eredmények 1950 óta. A sertés és tejhozam majdnem megháromszorozódott, a vágómarhahozam megduplázódott, és a tojáshozam 5.5-szeresére emelkedett.

A szarvasmarhaállomány 1959-ig 3.61 millió darabról 4.46 millió darabra, a sertésállomány 5.7 millióról 8.28 millióra, szárnyasoknál 22.7 millióról 38.6 millió darabra emelkedett.

A hétéves tervben úgy kell emelni az állati és növényi hozamot, hogy a lakosság egyre növekvő szükségletét saját crónkból fedezni tudjuk, és az ipart mezőgazdasági termékekkel elláthassuk.

Gépesítés

Az állami gazdaságok traktorállománya 1950-től 1959-ig 1830-ról 5909-re, a gépállomások állománya pedig 10834-ről 41680-ra növekedett. A gépállomások és az állami gazdágok 1959-ben 17035 aratógéppel, 4249 arató-cséplőgéppel valamint 833 burgonyaszedővel és számos más géppel és eszközzel rendelkeztek.

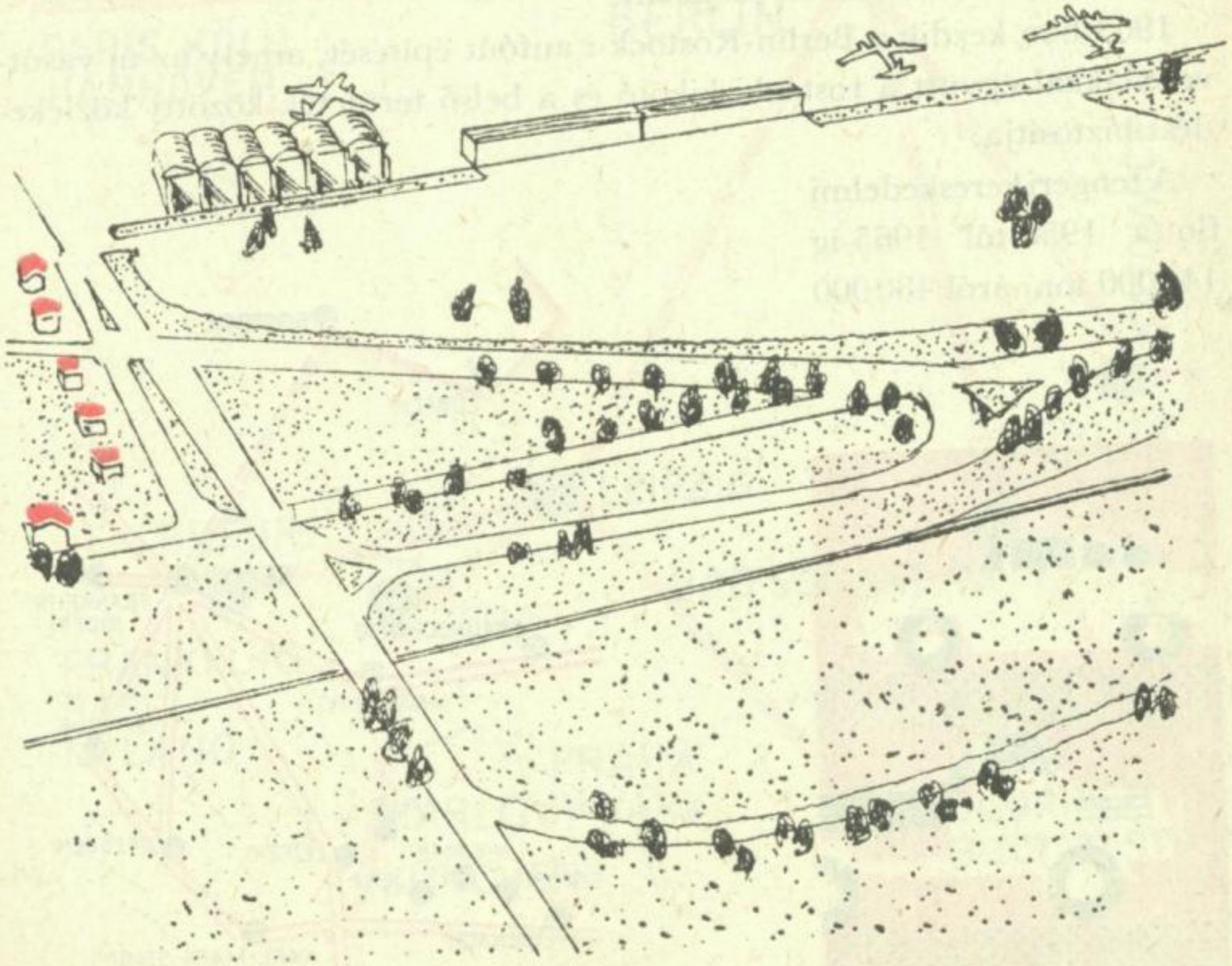
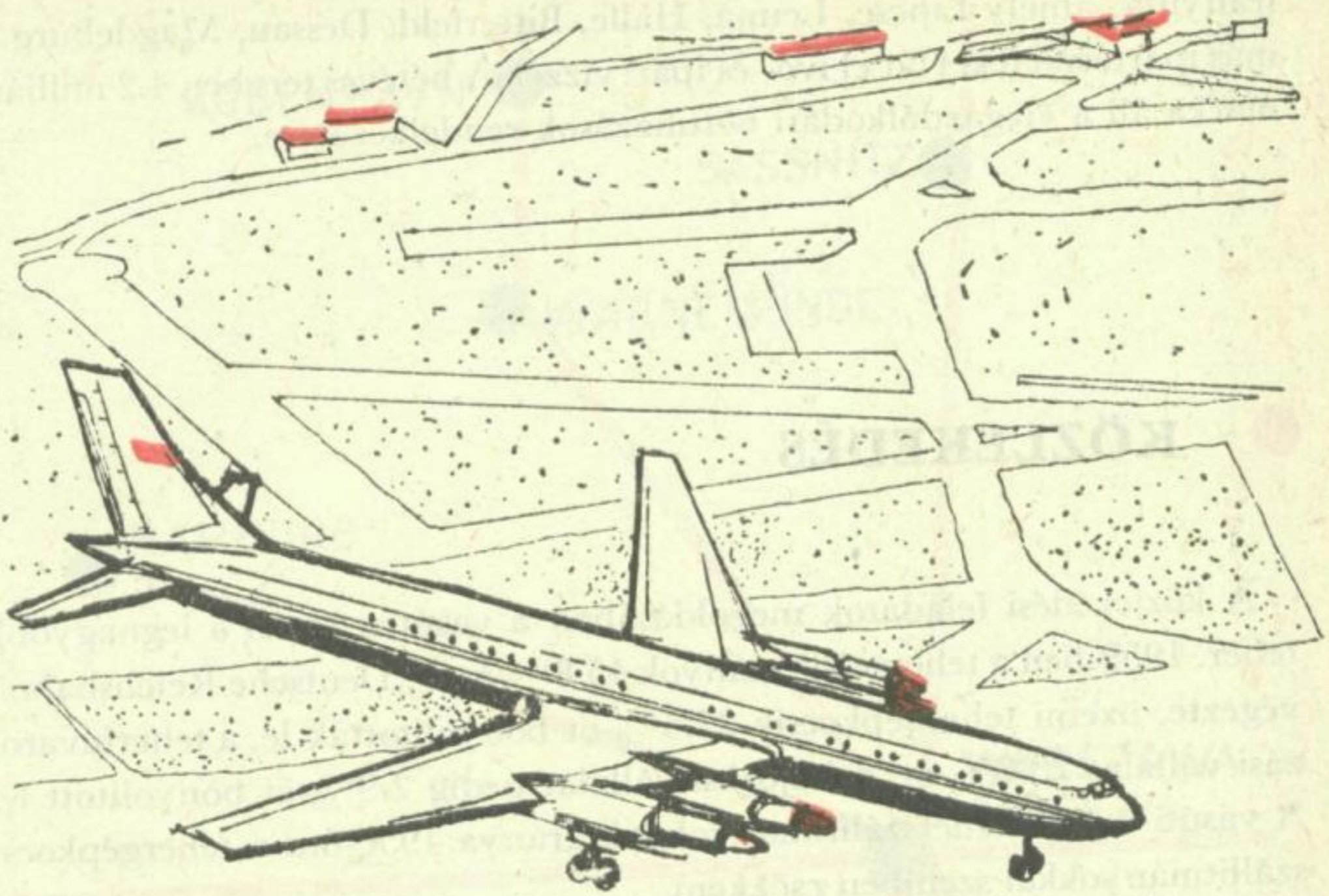

1959-től 1965-ig a mezőgazdaság többek között 74360 traktort, 12370 kombájnt és 9640 burgonyaszedőt kap az ipartól. A tsz-ekben 1965-ig 100%-ban kell gépesíteni a cukorrépa és silókukorica termesztését. Az idő- és erőrabló belső gazdasági munkákat messzemenően speciális vontatókkal és takarmányszállítókkal kell elvégezni.

Az erdőtelepítés és erdőfelújítás 1951–52-ben 105 000 ill. 113 000 hektár telepítéssel elérte tetőpontját. Ezt a munkát évről-évre folytatjuk. 1965-ig legkevesebb 265 000 hektáron telepítünk erdőt, amelynek legalább 30%-át gyorsan nöövő fajták teszik ki.

● VÍZGAZDÁLKODÁS

Az NDK vízgazdálkodása 1985-ig kidolgozott távlati terven alapszik. Az NDK legnagyobb vízgazdálkodási létesítménye az időközben elkészült Rappbode-Völgyzáró a Harzhegységben, Németország legnagyobb duzzasztógátjával. Ez a duzzasztó több kisebb duzzasztóval együtt a Harzhegység víztartalékait szabályozza és egy hatalmas körzetébe

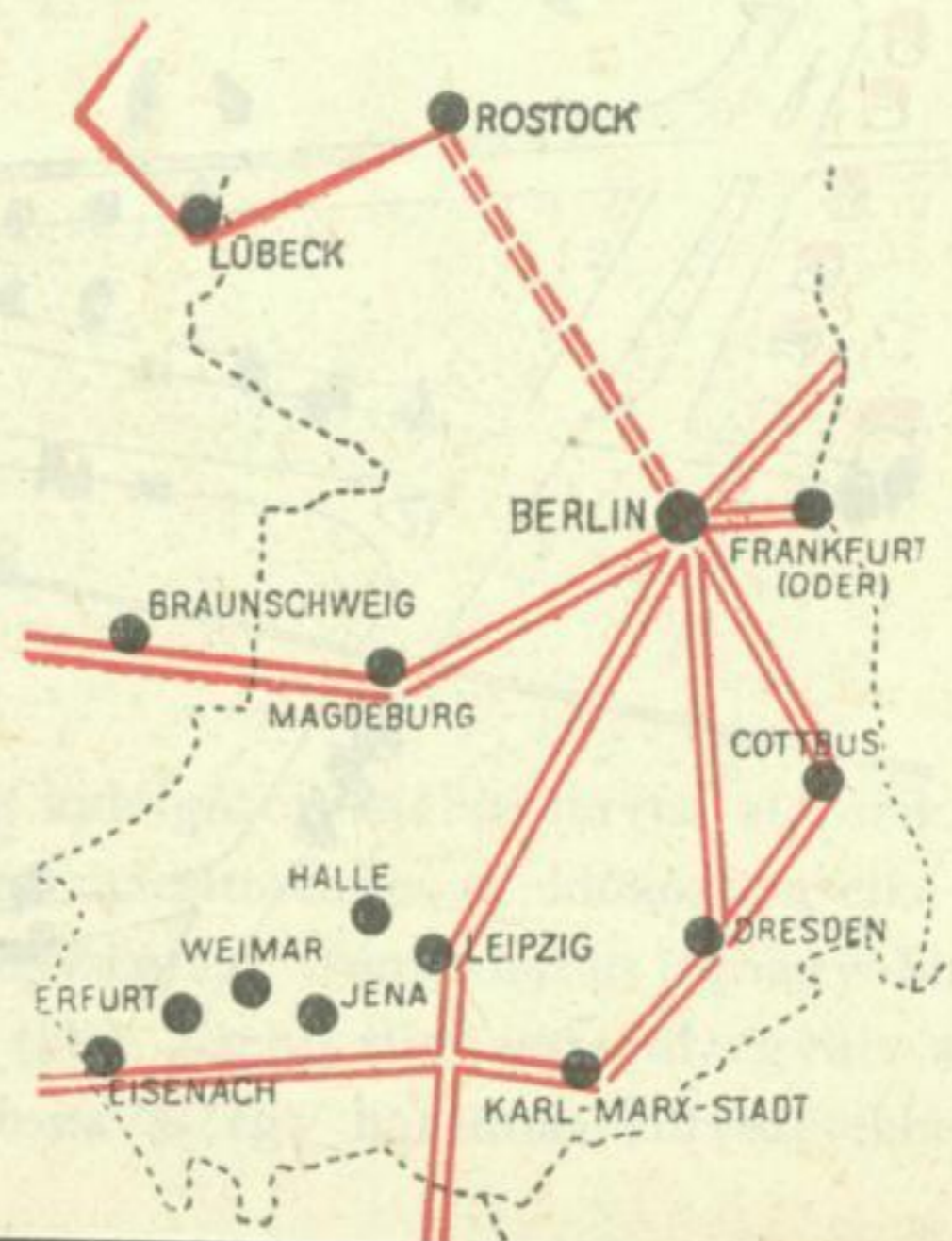
irányítja, amely Lipcse, Leuna, Halle, Bitterfeld, Dessau, Magdeburg és más iparterületeket lát el ivó- és ipari vízzel. A hétéves tervben 4.2 milliárd márka áll a vízgazdálkodási beruházások rendelkezésére.

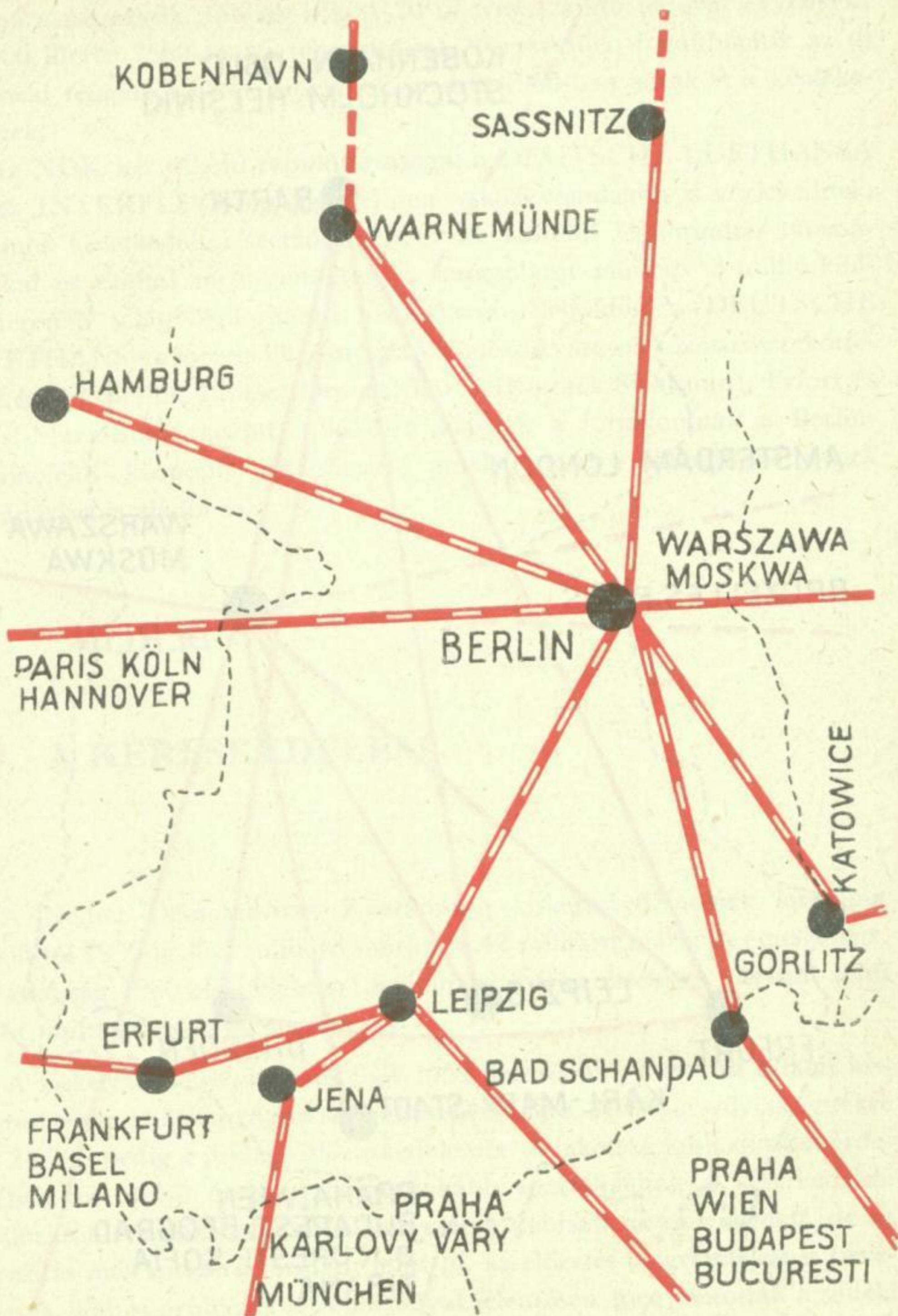
● KÖZLEKEDÉS

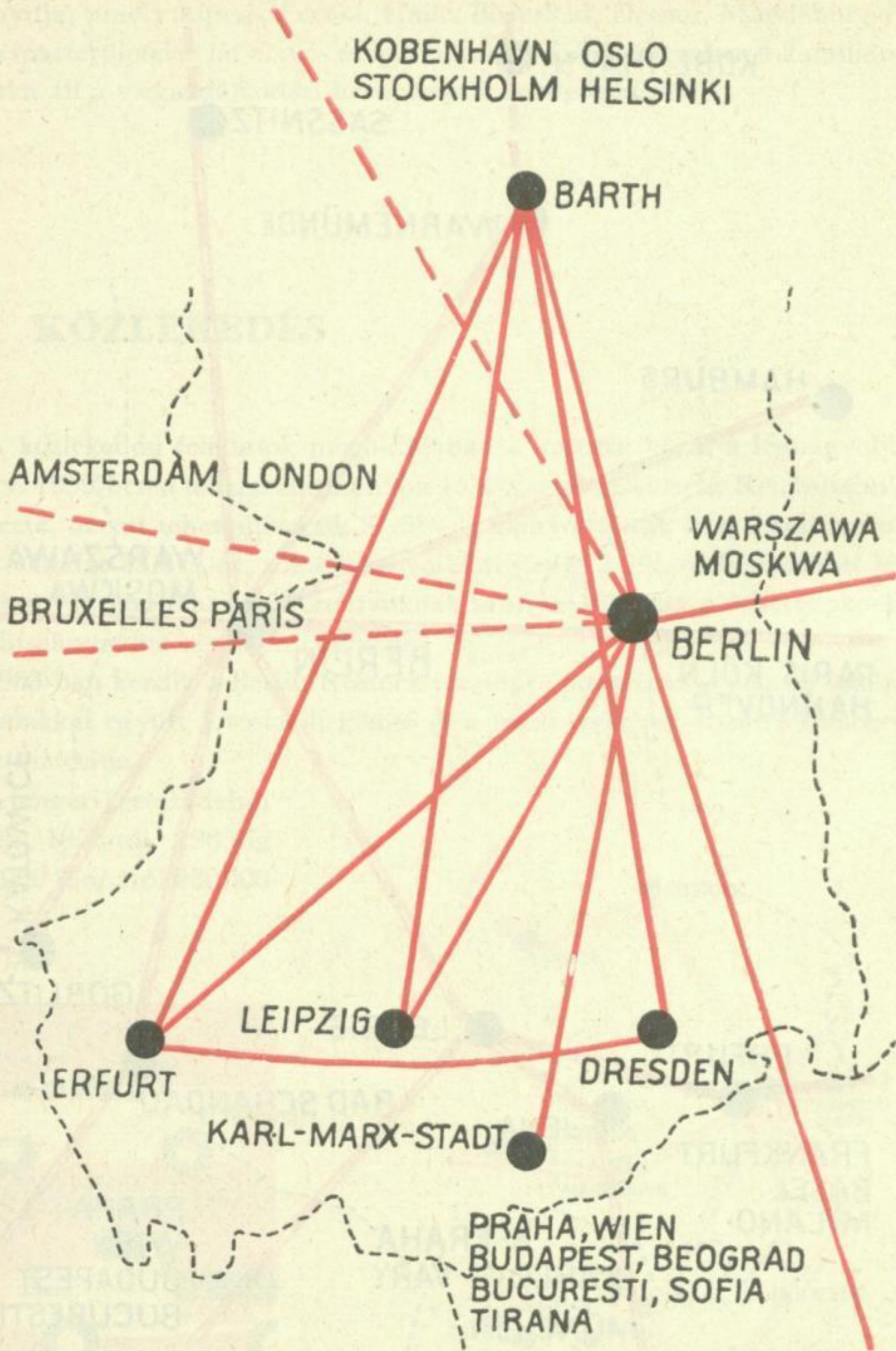
A közlekedési feladatok megoldásában a vasútra hárul a legnagyobb teher. 1959-ben a teherszállítmányok 45.8%-át a „Deutsche Reichsbahn” végezte, üzemi tehergépkocsik 27.5%-ot bonyolítottak le, a teherfuvarozási vállalat 23.8%-ot, a hajózási vállalat pedig 2.9%-ot bonyolított le. A vasúti és vízi teherszállítmányoknak aránya 1950-óta a tehergépkocsi szállítmányokkal szemben csökkent.

1963-ban kezdik a Berlin-Rostock-i autótút építését, amely az új vasútvonalakkal együtt a rostocki kikötő és a belső területek közötti közlekedést biztosítja.

A tengeri kereskedelmi flotta 1958-tól 1965-ig 140000 tonnáról 480000

tonnára növekszik, többek között 20 új teherszállító hajóval egyenként 10000 illetve 7500 tonna teherbírással. Tervszerűen továbbépítik az új rostocki tengeri kikötőt, amelynek medrét 1960-ban adták át a közlekedésnek.

Az NDK két állami repülőtársasága, a DEUTSCHE LUFTHANSA és az INTERFLUG repülőgépei nemzetközi vonalakon is közlekednek. Számos kereskedelmi szerződést kötöttek külföldi légiforgalmi társaságokkal és ezáltal megteremtették a kapcsolatot mintegy 3 millió kilométeren a világ légiforgalmi hálózatával. Belföldön a DEUTSCHE LUFTHANSA gépeivel biztosítják a különböző városok közötti összeköttetést, így pl. Berlin, Lipcse, Drezda, Barth (Rostock/Stralsund), Erfurt és Karl-Marx-Stadt között. 1961-ben átadják a forgalomnak a Berlin-schönefeldi központi repülőtérrel, amely modern lökhajtásos gépek fogadására is alkalmas.

● A KERESKEDELEM

A Német Demokratikus Köztársaság kiskereskedelmének forgalma 1950-től 1959-ig 17.3 milliárd márkáról 42 milliárd márkára emelkedett. A lakosság 1960 első felében 1.5 milliárd márka értékben vásárolt több árut, mint az előző év első felében.

A kiskereskedelem forgalmából 1959-ben 43.6% jutott az állami kiskereskedelmi hálózatra és a szocialista üzemekre, 31.7% a szövetkezetekre és 24.7% pedig a privát kiskereskedelemre. A lakosság jobb ellátása érdekében az utolsó években egyre inkább specializálták a kereskedelmi hálózatot. Az önkiszolgáló üzletek száma gyorsan megnövekedett, de az árusítás más korszerű formáit, mint pl. az előzetes megrendelést is bevezették. Falusi áruházak létrehozásával jelentősen megjavították a vidéki lakosság ellátását.

A kormány által elrendelt árleszállítások következtében a kiskereskedelmi árak állandóan csökkentek. Ezzel a munkások és alkalmazottak életfenntartási költségei 1950-től 1959-ig 171⁰/₀-ról 97⁰/₀-ra csökkentek (1958 = 100).

A külkereskedelem

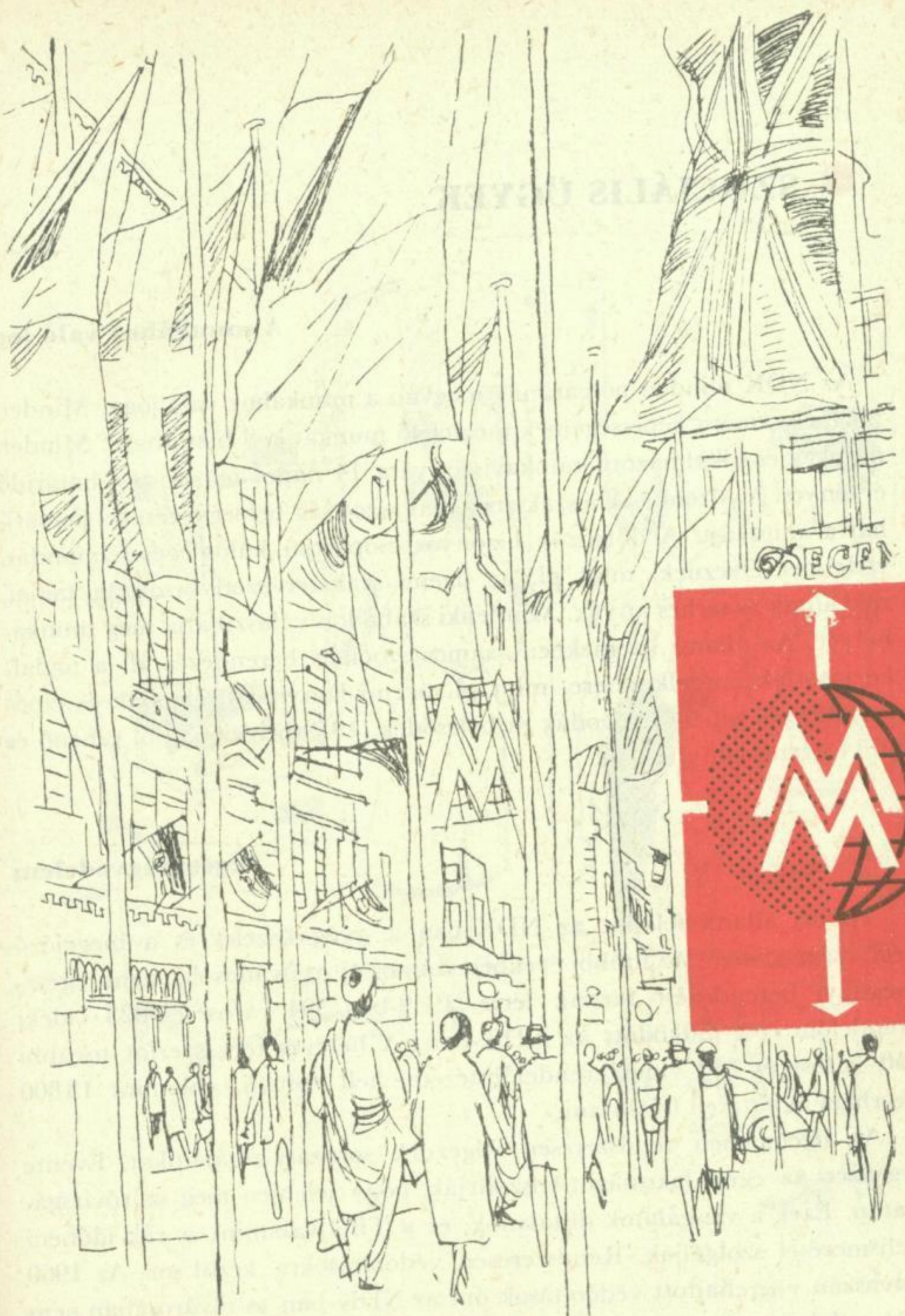
A külkereskedelem forgalma 1950-től 1959-ig 3.5 milliárd rubelről 16.5 milliárd rubelre emelkedett (régibeli rubel). Ebből 8.5 milliárd exportra, 8 milliárd pedig importra jut. 1960 első félévében az előző év első félévéhez viszonyítva 10⁰/₀-kal növekedett a külkereskedelem forgalma, a nem szocialista országokkal pedig 15⁰/₀-os az emelkedés.

Az NDK több mint 100 országgal tart fenn kereskedelmi kapcsolatot, 45 országgal – ebből 33 nem szocialista országgal – kereskedelmi szerződést és megállapodást kötött. Különösen jelentősek a kormányok közötti szerződések a szocialista országokkal valamint Burmával, Finnországgal, Ghanával, Guineával, Indiával, Indonéziával, Irakkal, Jemen-nel, Libanonnal, Marokkóval, Szudánnal, Tunéziával, az Egyesült Arab Köztársasággal és Nyugat-Németországgal.

Az NDK legfontosabb kereskedelmi partnere a Szovjetunió. Az NDK összes áruforgalmának 45⁰/₀-át a Szovjetunióval bonyolítja le. Az NDK a szocialista tábor legnagyobb gépexportáló állama és ezen a területen Amerika, Anglia valamint Nyugat-Németország után negyedik a világon.

Nagyon jól fejlődött a külkereskedelem a tengerentúli országokkal, különösen a fiatal, független nemzeti államokkal. A nem szocialista országok közül az Egyesült Arab Köztársaság a legfontosabb kereskedelmi partner. Az Indiával folytatott kereskedelem 1959-ben az előző évhez képest 50⁰/₀-kal növekedett.

A Lipcsei Vásár a Kelet-Nyugat kereskedelme szempontjából igen nagy jelentőségű központ, egyesíti a két világpiac legtöbb kiállító államát. A Lipcsei Vásár tavasszal inkább műszaki jellegű, az őszi vásáron pedig használati cikket bemutató mintavásár. Az 1960-as őszi Vásáron 47 ország 6900 kiállítója vett részt.

● SZOCIÁLIS ÜGYEK

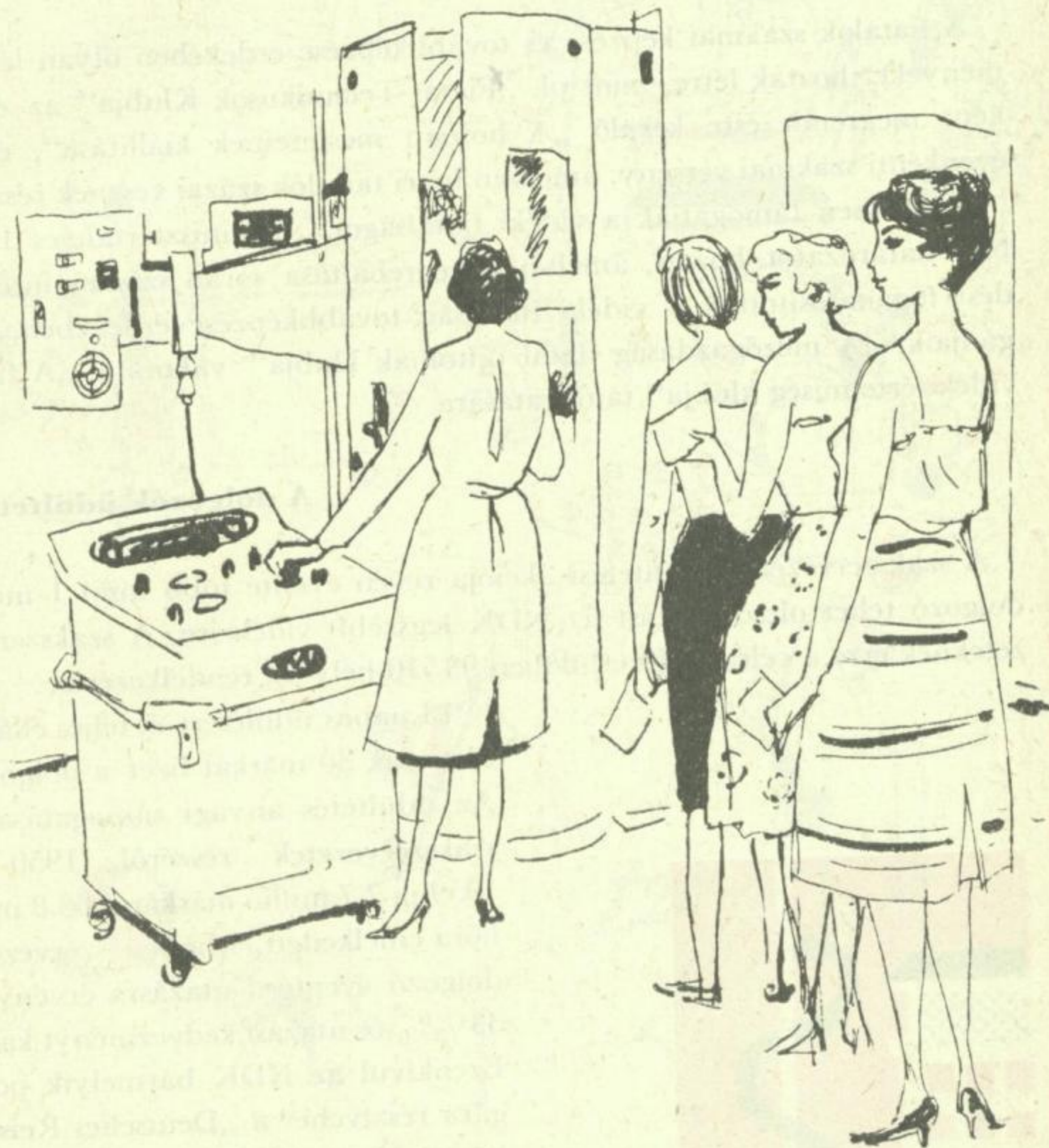
A munkához való jog

Az NDK minden polgárának megvan a munkához való joga. Minden polgár számára képességeinek megfelelő munkát kell biztosítani. Minden munkás és alkalmazott munkaviszonyára 14 napos felmondási határidő érvényes. Az üzem csak a szakszervezeti bizottság beleegyezésével bocsátja el munkást. A dolgozók bizonyos csoportjai különleges felmondási védelmet élveznek, mint pl. az üzemi szakszervezeti bizottság tagjai, rokkantak és terhes anyák. Mindenki szabadon választhatja meg munkahelyét. Az állami üzemekben számos szociális berendezés áll a foglalkoztatottak rendelkezésére, mint pl. üzemi konyhák, varrodák és cipőjavítók, női pihenők, óvodák és bölcsődék. 1959-ben 6663 női pihenő és 9714 üzemi konyha volt.

Egészségvédelem

Fontos állami feladat az NDK-ban a gyógykezelés és a megelőző egészségvédelem. Az utóbbi években számos új nyilvános és üzemi egészségügyi berendezést hoztak létre. 1959-ben 394 városi és 823 vidéki rendelőintézet működött az NDK-ban. A hétéves terv szerint további 50 városi és 200 vidéki rendelőintézetet kell építeni, valamint 13800 kórházi ágyat kell felállítani.

Az üzemekben rendszeresen végeznek sorozatvizsgálatokat. Évente egyszer az egész lakosságot felszólítják, hogy jelenjen meg szűrővizsgálaton. Ezek a vizsgálatok díjtalanok, és a TBC valamint a rák időbeni felismerését szolgálják. Rendszeresen védőoltásokra kerül sor. Az 1960 tavaszán végrehajtott védőoltások óta az NDK-ban és fővárosában nem lépett fel egyetlen gyermekbénulásos megbetegedés sem.

Az ifjúság támogatása

Az állami üzemekben és a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben valamint a városokban és községekben a fiataloknak megvan minden lehetőségük, hogy a politikai, társadalmi és kulturális életben résztvegyenek. A tanácsok állandó bizottságaiban az FDJ 20 000 küldöttje képviseli a fiatalokat.

A fiatalok szakmai képzése és továbbképzése érdekében olyan létesítményeket hoztak létre, mint pl. „Fiatal Technikusok Klubja“ az évenként megrendezésre kerülő „A holnap mestereinek kiállítása“, és az évenkénti szakmai verseny, amelyen ipari tanulók százai vesznek részt.

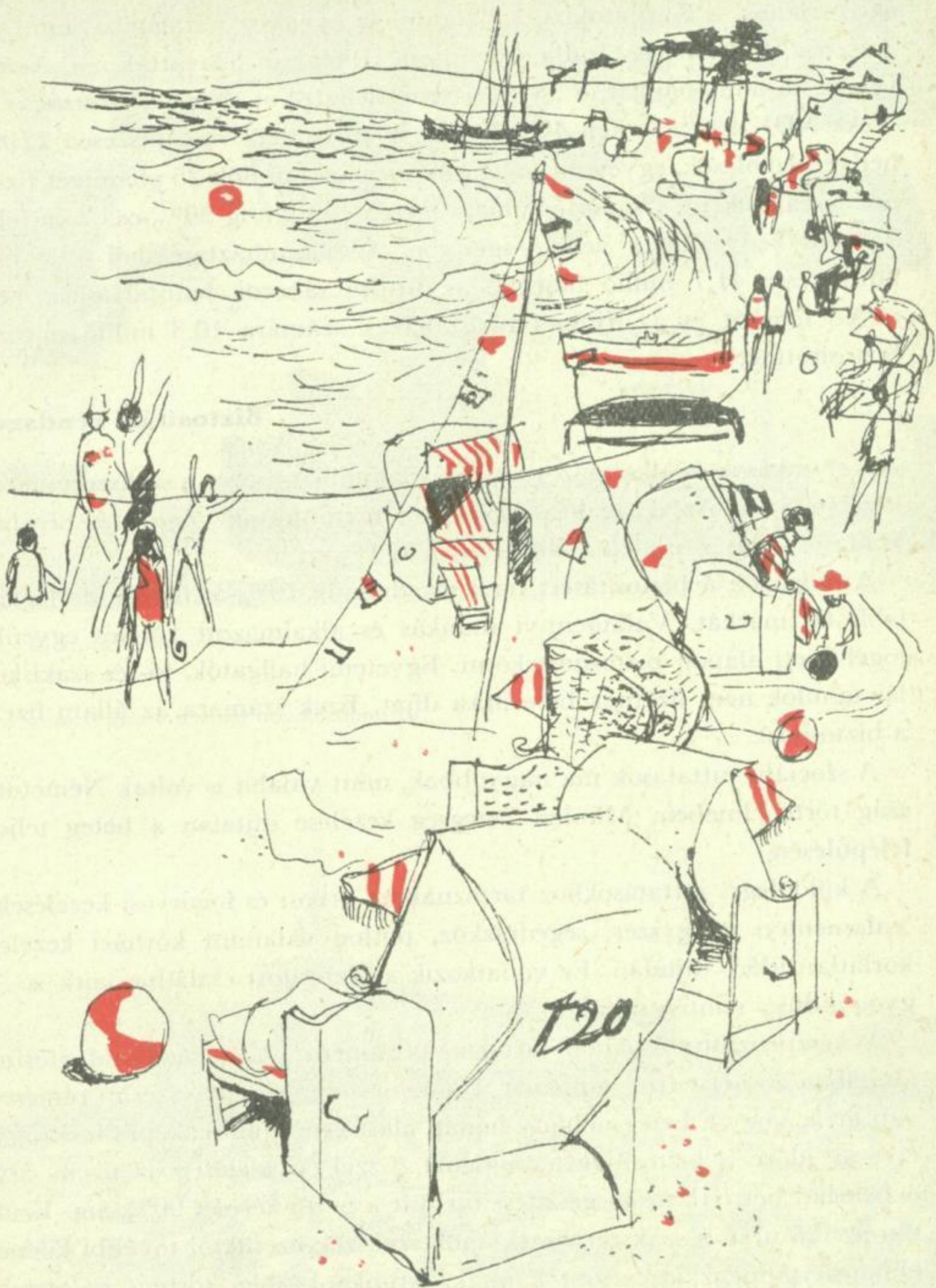
Különösen támogatják a vidéki fiatalságot. A Minisztertanács 1958-ban határozatot hozott, amelynek végrehajtása során számos intézkedést fogantatosítottak a vidéki fiatalság továbbképzése érdekében, brigádjaik, „A mezőgazdaság fiatal újtóinak klubja“ valamint „A fiatal vidéki értelmiség klubja“ támogatására.

A dolgozók üdültetése

A szakszervezetek üdültetési akciója révén évente több mint 1 millió dolgozó tehet olcsó utazást az NDK legszebb vidékeire. A szakszervezeteknek erre a célra 1220 üdülőben 93 510 hely áll rendelkezésére.

13 napos üdülésért és teljes ellátásért csak 30 márkát fizet a dolgozó. Az üdültetés anyagi támogatása a szakszervezetek részéről 1950-től 1959-ig 7.7 millió márkáról 68.8 millióra emelkedett. Minden szervezett dolgozó évente 1 utazásra érvényes $33\frac{1}{3}\%$ -os utazási kedvezményt kap. Ezenkívül az NDK bármelyik polgára résztvehet a „Deutsches Reisebüro“ által rendezett bel- és külföldi utazásokon. Évről évre növekszik a külföldi utazások száma a legszebb üdülőhelyekre: a Fekete-tengerhez,

az Adriához, a Kárpátokba, a Balatonhoz és egyes országokba, mint pl. Ausztria, Svédország, India, Egyiptom. 1960-ban felavatták a szakszervezet első üdülőhajóját, a „Völkerfreundschaft“-ot (Népek barátsága).

Az NDK-ban kereken 400 ifjúsági és turistaház van, összesen 22 000 hellyel. Iskolások, egyetemi hallgatók és ipari tanulók 25 pfenniget fizetnek éjszakánként. Csoportos utazás esetén 100 km-ig 50⁰/₀-os, azon felül 75⁰/₀-os kedvezmény vehető igénybe. Az államháztartásból 1959-ben üdültetésre 41.7 millió márkát, az úttörő táborok fenntartására 11.5 millió márkát és az ifjúsági turistaházak számára 10.3 millió márkát biztosítottak.

Biztosítási rendszer

A munkások és alkalmazottak társadalombiztosítása a szakszervezetek kezében van. Az igazgatási ügyeket a biztosítottak végzik. A hivatali kiadások ezen a területen alig tesznek ki 1⁰/₀-ot.

A dolgozók a biztosításért havi jövedelmük 10⁰/₀-át fizetik, de legfeljebb 60 márkát. Valamennyi munkás és alkalmazott köteles egyenlő jogelvezeti alapon biztosítást kötni. Egyetemi hallgatók, fő- és szakiskolai tanulók nem fizetnek biztosítási díjat. Ezek számára az állam fizeti a biztosítást.

A szociális juttatások ma nagyobbak, mint valaha is voltak Németország történelmében. Minden betegség kezelése díjtalan a beteg teljes felépüléséig.

A különleges juttatásokhoz tartoznak az orvosi és fogorvosi kezelések. Valamennyi gyógyszer, segédeszköz, pótfog valamint kórházi kezelés korlátlan időre díjtalan. Ez vonatkozik a biztosított családtagjaira is. A gyógyüdülés szintén díjtalan.

A készpénzjuttatásokhoz tartozik a táppénz. A társadalombiztosító általában 26 hétre fizet táppénzt. Ha az orvos véleménye szerint remény van arra, hogy a beteg néhány hónap alatt ismét munkaképes lesz, úgy erre az időre is biztosítják a táppénzt. Ezzel egyidejűleg az üzem egy évben hat hétre fizetéskiegészítést biztosít a nettó kereset 90⁰/₀-áig. Ezután az idő után a szakszervezeti tagok szakszervezetüktől további kilenc hónapra táppénzkiegészítést kapnak. Munka közben történt balesetek vagy hivatásgyakorlás közben fellépő betegségek esetében az üzem a munkaképesség visszanyeréséig fizetéskiegészítést biztosít, ha pedig a ba-

Egy új vidéki rendelőintézet

A Lipcsei Vásár – a világ találkozóponja

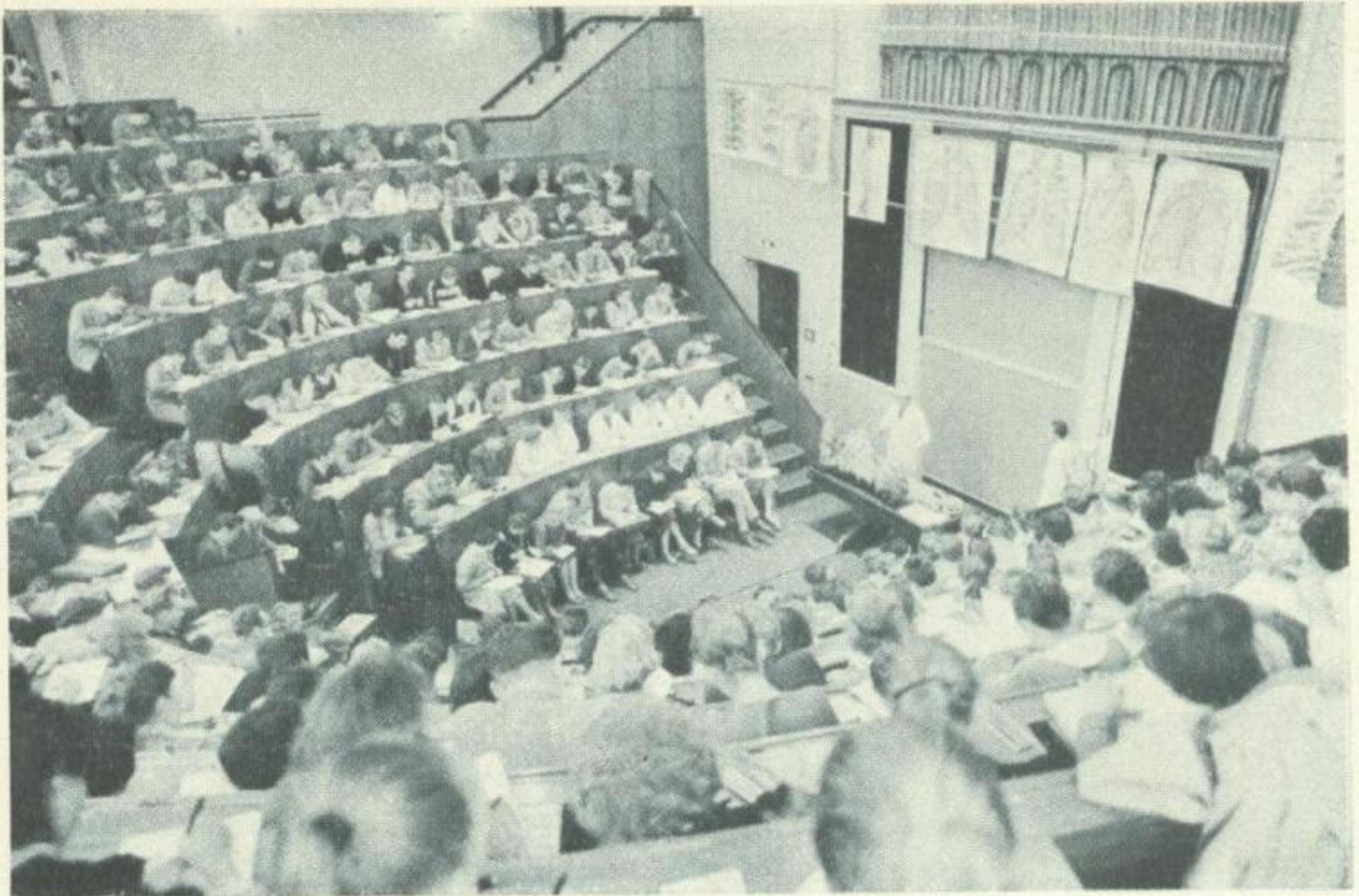
A rostocki kikötő mólója – az NDK egyik új 10 000 tonnás tengerjáró hajója

Nyári örömök a Keleti-tenger partján

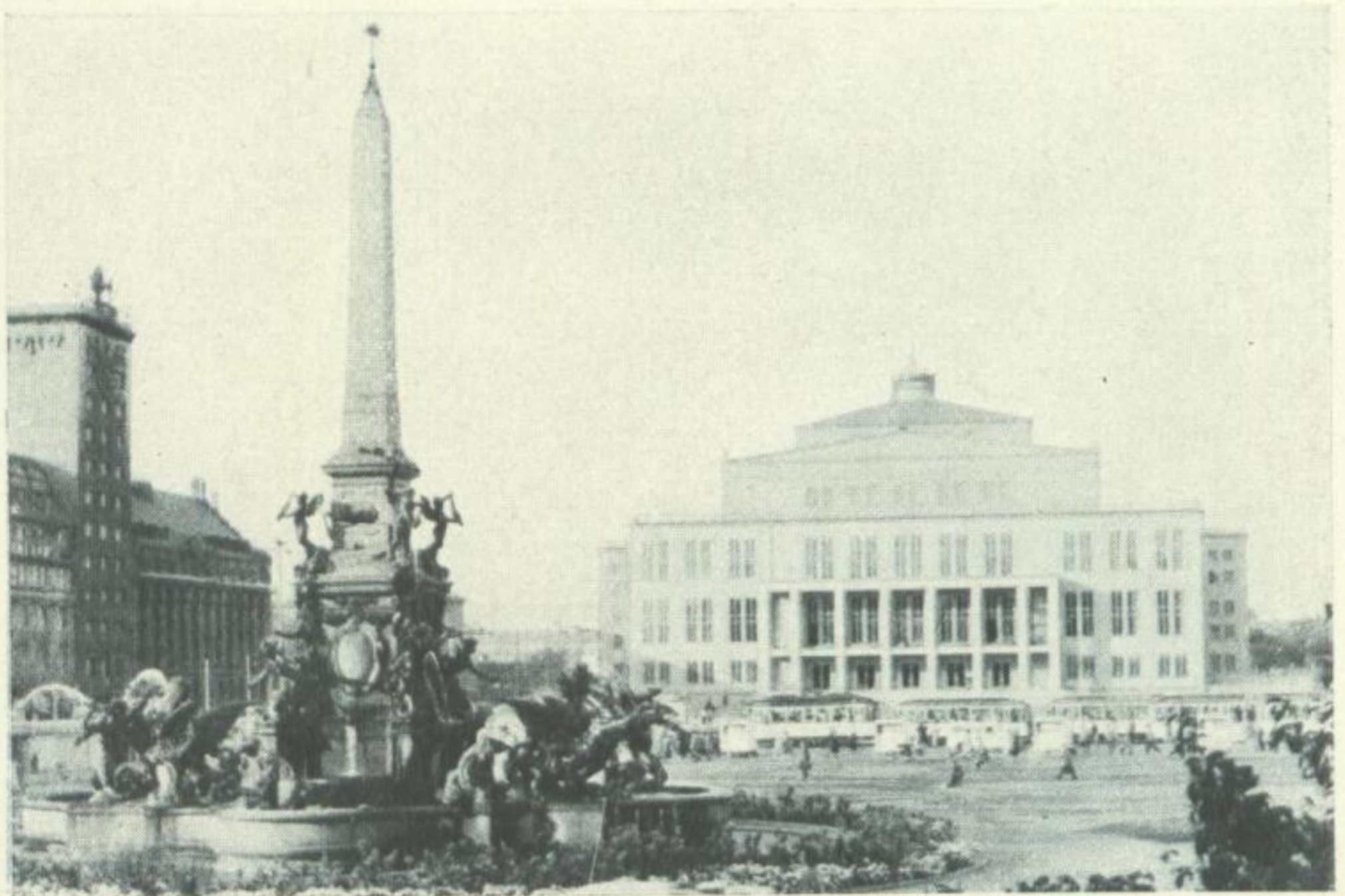
Politechnikai oktatás

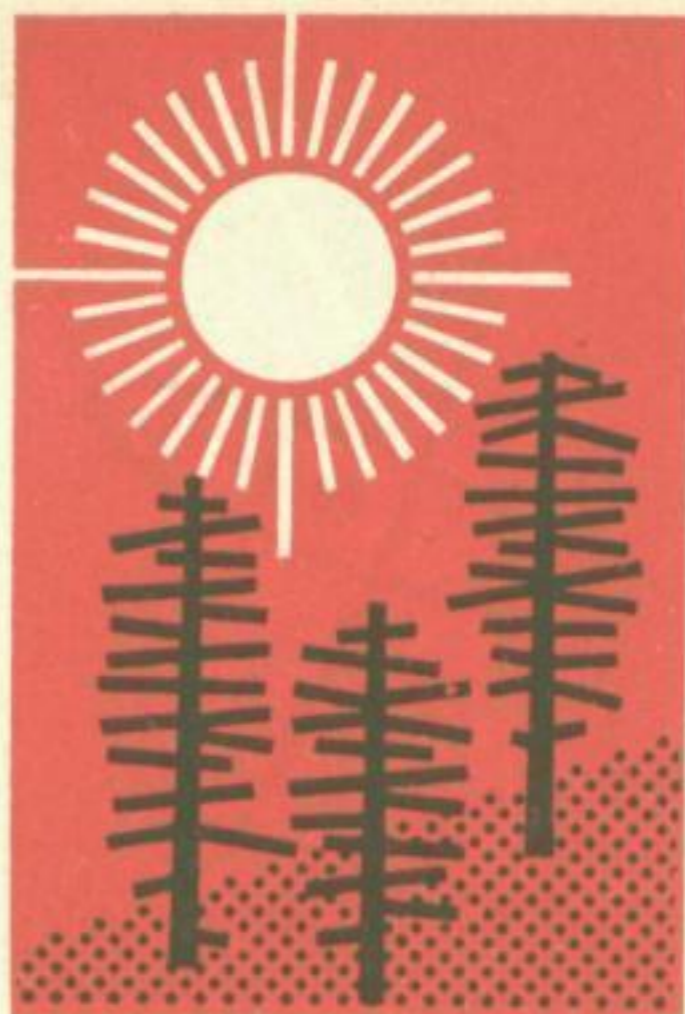

A berlini Humboldt-Egyetem anatómiai intézetének előadóterme

A lipcsei új Operaház

leset rokkantságot okoz, a rokkantsági nyugdíj megállapításáig fizeték-
kiegészítést ad.

A társadalombiztosítás további készpénzjuttatásaihoz tartozik a terhes-
ségi pénz, a szülési pénz és az elhalálozási támogatás. Az állam minden
gyermek születésekor segélyt fizet. Az első gyereknél 500, a másodiknál
600, a harmadiknál 700, a negyediknél 850 és minden további gyer-
meknél 1000 márkát kapnak a szülők. A szoptató anyák ezenkívül egy
évre havi 10 márka szoptatási díjat kapnak. Ezen kívül állandó támo-
gatásban részesülnek. Az első három gyermek után 20 márkát, a negyedik
után 40 márkát és minden további gyermek után 45 márkát folyósítanak
a szülők számára.

A nyugdíjrendszer

A társadalombiztosító öregkori, rokkantsági baleseti és hozzátartozói
nyugdíjakat fizet. A nyugdíjakat az NDK-ban 1949 óta hatszor ren-
dezték. A hétéves tervben az öregségi nyugdíjakat 1965-ig (1958-cal
szemben) fokozatosan 50–55%-kal növelik.

A nyugdíjkorhatár elérése után (férfiak 65, nők 60 év) is dolgozhatnak
a nyugdíjasok. A nyugdíjat a fizetés mellett hiánytalanul megkapják.
Ezenkívül a dolgozó nyugdíjas társadalombiztosítást sem fizet.

Segítségre szoruló agg polgárok saját kérésükre szociális otthonokban
nyerhetnek elhelyezést.

● A TUDOMÁNYOK

A hagyományokban gazdag berlini Német Tudományos Akadémia szoros kapcsolatot tart fenn a nemzetközi tudományos világgal. Több mint 22 ország mintegy 160 tudósa levelező tagja az akadémiának.

A kutatási munka messzemenően támogatja a gazdaság, a technika és a kultúra aktuális feladatait. Az akadémia intézetei nemrég kutatási csoportokat alapítottak, hogy munkájuk eredményét a népgazdaságban gyorsabban és közvetlenül hasznosíthassák. Az akadémia egyes fontos feladatai a következők: a petrolkémia továbbfejlesztése, a rádióaktív izotópok felhasználási területeinek kiszélesítése, teljesen új szintetikus szálak és anyagok előállításának kidolgozása, rák és antibiotikum kutatás.

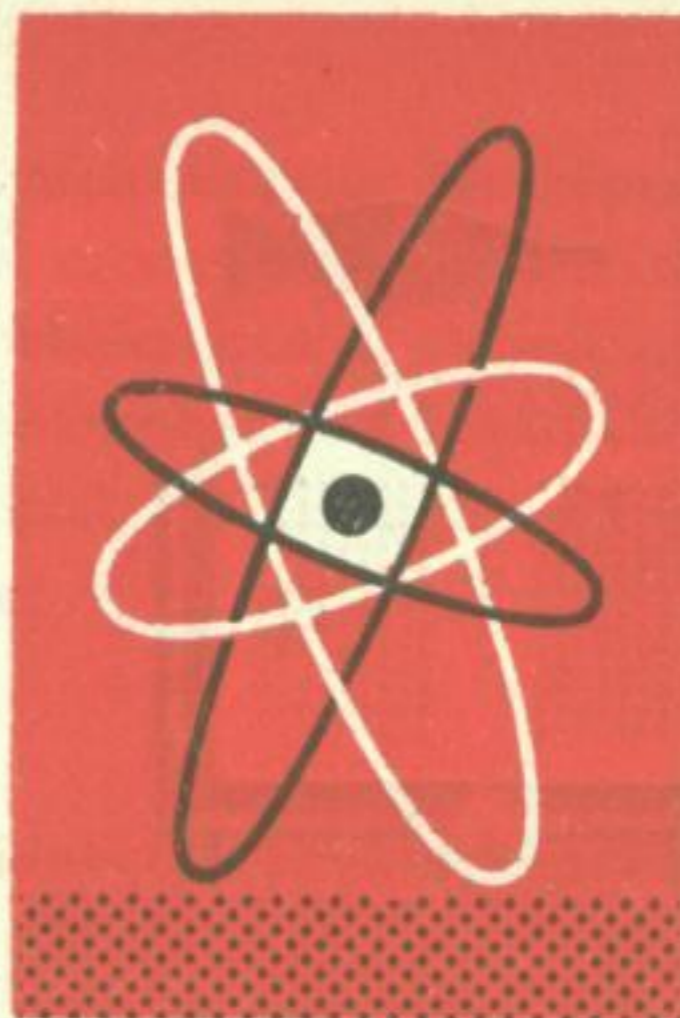
A Lipcsei Szász Tudományos Akadémia többek között foglalkozik az öregedés problémájával, nőgyógyászattal, kristályrendszerekkel és katalizissal valamint az ófelnémet szótár szerkesztésével.

A Mezőgazdasági Tudományok Német Akadémiájának tíz munkaterülete mindenekelőtt a mezőgazdasági termelészövetkezetek fejlesztésével foglalkozik. Modern módszerek kidolgozásával a hektáronkénti jövedelem fokozását és az állattenyésztést kívánják elősegíteni.

A Német Építészeti Akadémia kidolgozza az ipari építkezési módszerek nagymértékű felhasználásának műszaki és tudományos alapjait. Munkájában időszerű problémát jelent a háborúban szétrombolt városok újjáépítése.

A Német Művészeti Akadémia a nagy német költők műveinek kiadását tekinti feladatának. Az Akadémiánál költőlevéltárakat rendeztek be, és előkészítették Heinrich Mann, Johannes R. Becher, Bertolt Brecht, Erich Weinert, Friedrich Wolf és F. C. Weiskopf összes műveinek kiadását. Az Akadémia Angliában, Svédországban, Finnországban és Hollandiában rendezett kiállításokat új német grafikai, festészeti és szobrászati művekből.

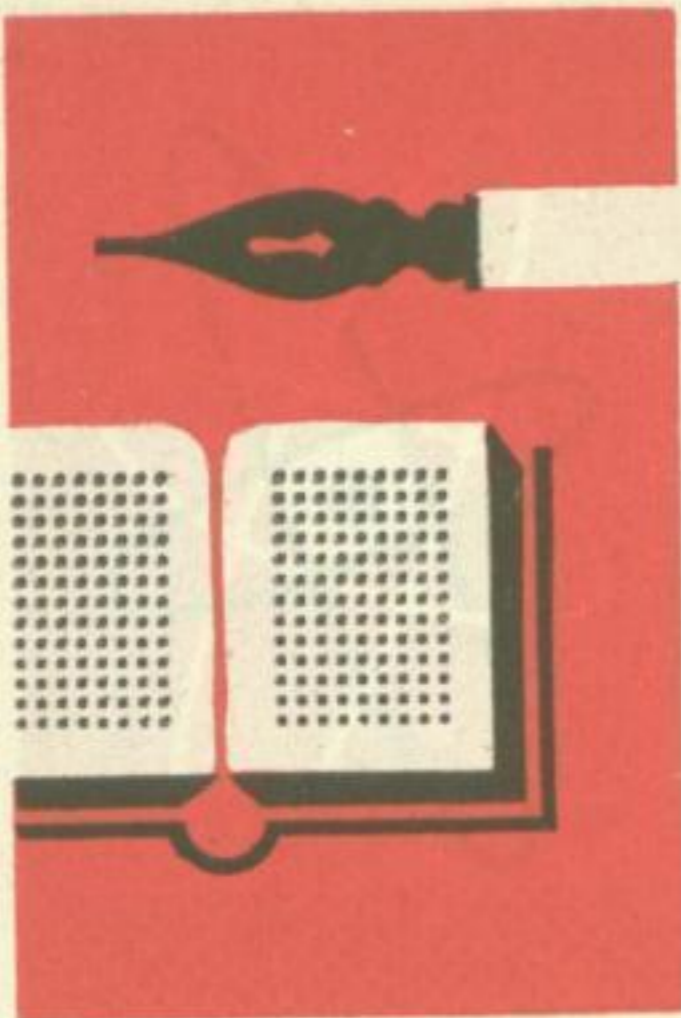
A kormány 1957-ben megalakította az NDK Kutatási Tanácsát. A tanács 44 tagja a tudományos élet vezető képviselőiből kerül ki. Terveket dolgoznak ki a kutatási munkák irányítására. A Kutatási Tanács dönt annak a pénznek a felhasználásáról, amelyet az állam a technikai és tudományos fejlesztés céljaira rendelkezésre bocsájt.

● AZ ISKOLARENDSZER

Az általános képzést nyújtó iskolák

A szocialista társadalom célja a szellemi és fizikai munka közötti szakadék áthidalása. E cél érdekében vezették be a tízosztályos általános politechnikai középiskolát, amely valamennyi gyermek számára kötelező. Ez az iskola törekszik az iskola és az élet, mindenekelőtt az iskola és a szocialista termelés közötti, pedagógiai szempontból leghatásosabb

kapcsolat megteremtésére. 1964-ig minden gyermek ilyen új iskolában fog tanulni, vagy pedig a 12 osztályos általános képzést nyújtó középiskolába fog járni, amely a politechnikai középiskola kibővített 12 osztályos formája.

Az új politechnikai nevelés középpontjában a termelésben eltöltött heti egynapos gyakorlati foglalkozás áll, amely 7–12. osztályig kötelező. A termelésben töltött tanítási napra a diákokat olyan szakokon készítik elő, mint „bevezetés a szocialista termelésbe az iparban és a mezőgazdaságban“, „műszaki rajz“ valamint „kézimunka“. Az előkészítésben nagy szerepe van a természettudományi ismeretek gyakorlattal összekötött oktatásának.

Az iskola minden problémájának megoldásában résztvesznek a megválasztott szülői munkaközösségek. Új formát képeznek a politechnikai tanácsok, amelyeknek tagjai tanítók, munkások, mérnökök és termelőszövetkezeti parasztok. Ezek támogatják a politechnikai nevelést, és javaslatokat tesznek arra vonatkozólag, hogy hogyan lehetne a szakoktatást még szorosabban összekapcsolni a termelésben szükséges ismeretekkel.

Az NDK valamennyi iskolája ingyenes. A 9. és 10. osztályosok közül sokan kapnak állami támogatást.

Iparitanuló intézetek

Minden fiatal számára, aki szakmát akar tanulni a nyolcadik ill. tizedik osztály elvégzése után kötelező az iparitanuló iskola látogatása. A szak-

mai képzés úgy van megszervezve, hogy a fiatalok szakmunkási képesítést nyernek és ezzel egyidejűleg megszerzik a mester és technikus továbbképzéshez szükséges feltételeket, valamint felkészülnek a technikumi ill. főiskolai tanulmányokra. A jövőben a technikumhoz és a főiskolához főleg a tízosztályos általános politechnikai középiskolán és az ehhez kapcsolódó szakmai kiképzésen keresztül vezet az út.

A felnőttek továbbképzése

Minden dolgozónak megvan a lehetősége, hogy magasabb szakmai képesítést és jobb általános műveltséget szerezzen. A felnőttek továbbképzése egységes rendszerének középpontjában az üzemi és falusi akadémiák állnak. Ezek az akadémiák oktatási és előadási tervüket azoknak a dolgozóknak és alkalmazottaknak céljaival hozzák összhangba, akik a szakmai képesítés magasabb fokát vagy a technikumok és főiskolák levelező, esti és nappali tagozatának látogatásához szükséges alapokat kívánják megszerezni.

Főiskolák és egyetemek

Majdnem 95000 fiatal tanul az NDK 44 egyetemén és főiskoláján valamint az ezekkel egyenrangú intézetekben. A hallgatók kétharmad része nappali tagozaton tanul. Az NDK tízezer lakosára 56 hallgató jut. Ez a szám magába foglalja a levelező hallgatókat is. Az egyetemek szorosán összekötötték oktatási és kutatási tevékenységüket a szocialista építő munka gyakorlatával.

A hétéves tervben kereken 296000 technikumot és főiskolát végzett hallgató kezdi meg munkáját a népgazdaság különböző ágaiban valamint a lakosság szociális és kulturális nevelése területén.

Az újonnan alapított műszaki főiskolák közül különösen nagy jelentősége van a karl-marx-stadti Gépipari Főiskolának, és a leuna-merseburgi Műszaki Vegyi Főiskolának.

Különösen nagy támogatásban részesül a radioaktív anyagok, agrárkémia, biokémia, magtechnika és automatizálás területén folytatott ok-

tató munka. A természettudományok és a mezőgazdaság fejlesztése érdekében az NDK minden részén új intézetek jönnek létre. Az orvostudományban a rákos megbetegedések elleni harcot szélesebb alapokra helyezett kutatásokkal és alaposabb oktatással támogatják.

Az egyetemeken és főiskolákon elsősorban munkás és paraszt származású fiatalok tanulnak. A munkásosztály vezető szerepe a szocialista államban megköveteli a munkásfiatalok alapos kiképzését. Emellett a lakosság valamennyi rétegének gyermekei is tanulhatnak. A hallgatók 90%-a állami ösztöndíjat kap, amely gondtalan tanulást biztosít.

Az NDK egyetemein és főiskoláin a világ minden részéről tanulnak fiatalok. A lipcsei Karl-Marx-Egyetem Külföldi Ösztöndíjasok Intézetében a fiatalok elsajátítják a német nyelvet ill. felkészülnek tanulmányaikra.

● A KIADÓK MUNKÁJA

A könyv

Az NDK-ban 80 kiadó működik. Az évi könyvtermelés 1959-ban 5631 mű, 88.8 millió példány volt. Csupán a szépirodalom területén 1239 mű 16.1 millió példányban szerepelt. A fiatal olvasók számára 1959-ban 16.5 millió példányt bocsájtottak ki; ehhez tartozik még tankönyvkiadás 15.8 millió példányban. A világirodalom regényei (Balzac, Dreiser, Dosztojevszkij, Dickens stb.) ugyanolyan választékban kaphatók, mint a német nemzeti irodalom remekei (Goethe, Schiller, Thomas és Heinrich Mann, Becher, Brecht, Seghers stb.).

Nagy könyvsiker volt Bruno Apitz regénye, a „Nackt unter Wölfen“, amely néhány hónap alatt több mint 100000 példányban kelt el, és a fasizmus ellen harcolók nemzetközi szolidaritásának, mély humanista gondolkodásának és cselekedeteinek, a buchenwaldi koncentrációs táborban folytatott antifasiszta harcának állít méltó emléket.

A világirodalom és a német nemzeti irodalom jelentős művei idegen nyelven is megjelennek az NDK-ban. A kiadást a lipcsei „Edition“ kiadó végzi.

Az általános művelődésre irányuló törekvést kis enciklopédia formájában megjelenő művekkel támogatják. Néhány ilyen mű rekordszámokban jelent meg. Így pl. a „Természet“ c. kötet 1.1 millió, a „Tecnika“ c. kötet 460000, az „Egészség“ c. kötet pedig 600000 példányban terjedt el.

Az NDK könyvkereskedelme nemcsak a könyvkereskedésekre szorítkozik. Üzemekben, kisebb községekben további lehetőségeket teremtettek a könyvterjesztés számára. Rendszeresen megrendezik a „Könyv Heté“-t, és könyvbazárokat nyitnak neves írók közreműködésével. A nagyobb üzemekben megrendezésre kerülő „Szakkönyv Hetek“ segítik a dolgozókat továbbképzésükben.

Az NDK 82 országba exportál könyvet.

Könyvtárak

Az NDK városaiban és községeiben összesen 11 092 nyilvános könyvtár működik. A szakszervezetek további 4456 könyvtárat rendeztek be az üzemekben. 1958-ban 2.7 millió olvasó látogatta a nyilvános és szakszervezeti könyvtárakat. Több mint 15 millió kötet állt az olvasóknak rendelkezésére. Mintegy 44 millió könyvet kölcsönöztek. Az NDK tudományos könyvtárai a világ legnagyobb könyvtárai közé tartoznak. A lipcsei „Deutsche Bücherei“ 2.6 milliós állományával felöleli az egész németnyelvű irodalmat 1913 óta. A berlini „Deutsche Staatsbibliothek“ 1.8 millió kötettel rendelkezik. A lipcsei és berlini egyetemi könyvtáraknak egyenként 1.6 millió könyvük van.

● SAJTÓ, RÁDIÓ, TELEVÍZIÓ

A sajtó

A sajtótermékek kiadói az NDK-ban a demokratikus pártok, szervezetek és intézmények. A sajtó gyártó egységei (papírgyárak és nyomdák) állami tulajdonban vannak. A lakosság aktív részvétele a sajtó munkájában számtalan olvasó levelében és az olvasók konferenciáin jut kifejezésre. Számos állandó népi tudósító van, akik az újságokba írnak.

Jelenleg 40 politikai napilap jelenik meg 7 millió példányban. A napilapok mellett 27 hetilap, 526 folyóirat és kereken 1000 üzemi és falusi újság van.

A legtöbb újságíró a Német Újságírók Szövetségének tagja. A Szövetség az Újságírók Nemzetközi Szövetségéhez tartozik.

A legfontosabb napilapok és folyóiratok a következők:

Napilapok: Neues Deutschland (Német Szocialista Egységpárt), Tribüne (szakszervezetek), Junge Welt (Szabad Német Ifjúság), Bauern-Echo (Németország Demokratikus Parasztpártja), Neue Zeit (Keresztény Demokrata Unió), Der Morgen (Németország Liberális Demokrata Pártja), National-Zeitung (Németország Nemzeti Demokrata Pártja), Berliner Zeitung.

Folyóiratok: Einheit, Deutsche Außenpolitik, Forum, Deutsche Lehrerzeitung, Die Frau von heute, Deutsches Sport-Echo, Weltbühne, Eulenspiegel, Sonntag, Freie Welt, Neue Berliner Illustrierte, Wochenpost, Neue Deutsche Bauernzeitung stb.

A rádió

A Német Demokratikus Rádió műsorát a Rádió DDR, a Deutschlandsender és a Berliner Rundfunk sugározza közép-, rövid-, ultrarövid- és hosszúhullámon. Radio Berlin International Európa valamint a Közel- és Közép-Kelet nagyszámú hallgatóságát tájékoztatja az NDK életéről.

Adások Európa, Közel-Kelet és Afrika számára

angol
francia
svéd
dán
arab és
német nyelven

a „Radio Berlin International“-on.

Adások Európa számára:

9730 kHz = 30.83 m

7300 kHz = 41.10 m

6115 kHz = 49.06 m

Adások tengeren túlra:

9730 kHz = 30.83 m

11765 kHz = 25.49 m

Adások Afrika számára:

12008 kHz = 24.98 m

Adások

Naponta a következő nyelveken, időpontokban és hullámhosszon sugározza adásait az NDK Rádiója.

I. Adások Európa számára:

	idő (KEI)	hullámhossz
svéd nyelven	18.00 — 18.30-ig	6115 kHz = 49.06 m
	20.30 — 21.00-ig	7300 kHz = 41.10 m
	22.30 — 23.00-ig	9730 kHz = 30.83 m
dán nyelven	18.30 — 19.00-ig	6115 kHz = 49.06 m
	20.00 — 20.30-ig	7300 kHz = 41.10 m
	22.00 — 22.30-ig	9730 kHz = 30.83 m

angol nyelven	19.00 — 19.30-ig	6115 kHz = 49.06 m
	21.00 — 21.30-ig	7300 kHz = 41.10 m
	23.00 — 23.30-ig	9730 kHz = 30.83 m
	00.00 — 00.30-ig	
francia nyelven	19.30 — 20.00-ig	6115 kHz = 49.06 m
	21.30 — 22.00-ig	7300 kHz = 41.10 m
	23.30 — 24.00-ig	9730 kHz = 30.83 m

II. Adások tengeren túlra:

1. Adások Közel-Kelet számára:

arab nyelven	05.00 — 07.00-ig	11765 kHz = 25.49 m
	12.00 — 14.00-ig	9730 kHz = 30.83 m
	18.00 — 21.00-ig	
német nyelven	07.00 — 08.00-ig	11765 kHz = 25.49 m
	14.00 — 17.00-ig	9730 kHz = 30.83 m
	21.00 — 24.00-ig	
angol nyelven	17.00 — 17.30-ig	11765 kHz = 25.49 m
	00.00 — 00.30-ig	

2. Adások Nyugat-Afrika számára:

angol nyelven	17.15 — 18.00-ig	12008 kHz = 24.98 m
francia nyelven	18.00 — 18.45-ig	

Az NDK adói rendszeresen kicserélik programjaikat a világ 38 rádió-állomásával.

A Német Televízió

1960-ban 1 millió televíziós vevőkészüléket tartottak nyilván az NDK-ban. A Berlin-adlershofi televíziós központ programját tíz adó sugározza. Több helyszíni közvetítés tájékoztatja a nézőket a bel- és külföld fontosabb politikai, kulturális és sporteseményeiről. A Német Televízió tagja az Intervision-nak, amely számos európai ország között bonyolít le programcserét és helyszíni közvetítéseket. A Német Televízió az Intervision mellett még az Eurovision-nak is tagja.

1960-ban az NDK-ban befejezték a második televíziós program előkészítését.

FILM

A DEFA állami filmvállalat évente 30 játékfilmet készít. A játékfilmek stúdióin kívül híradó és dokumentumfilm stúdió, ismeretterjesztő és trükkfilm stúdiók valamint szatirikus rövidfilmek stúdiói is működnek. Az NDK résztvesz minden jelentős filmfesztiválon. A DEFA számos filmet készített más országokkal közösen, így pl. Bulgáriával, Lengyelországgal, Franciaországgal, Svédországgal és más országokkal. Az utóbbi idők legnagyobb DEFA-filmsikere volt Konrad Wolf „Csillagok” c. filmje, amely a második világháború egyik tragikus epizódját meséli el. Ez a Bolgár Állami Filmtársasággal közösen készített film Cannes-ban, Edinburgh-ban és Bécsben első díjat nyert.

A világ minden táján játszanak DEFA-filmeket. Külkereskedelmünk több mint 70 országgal folytat filmcserét.

Az NDK-ban kereken 1400 filmszínház és több mint 8600 falusi moziterem van. Csupán 1958-ban 115 filmet mutattak be valamennyi filmgyártó országból.

A SZÍNHÁZ

88 színház és operaház évente több mint 17.2 millió látogató számára nyújt szórakozást. A nagyvárosi színházak újjáépítése és új színházak építése mellett különös súlyt fektettek a megyei és járási központok szín-

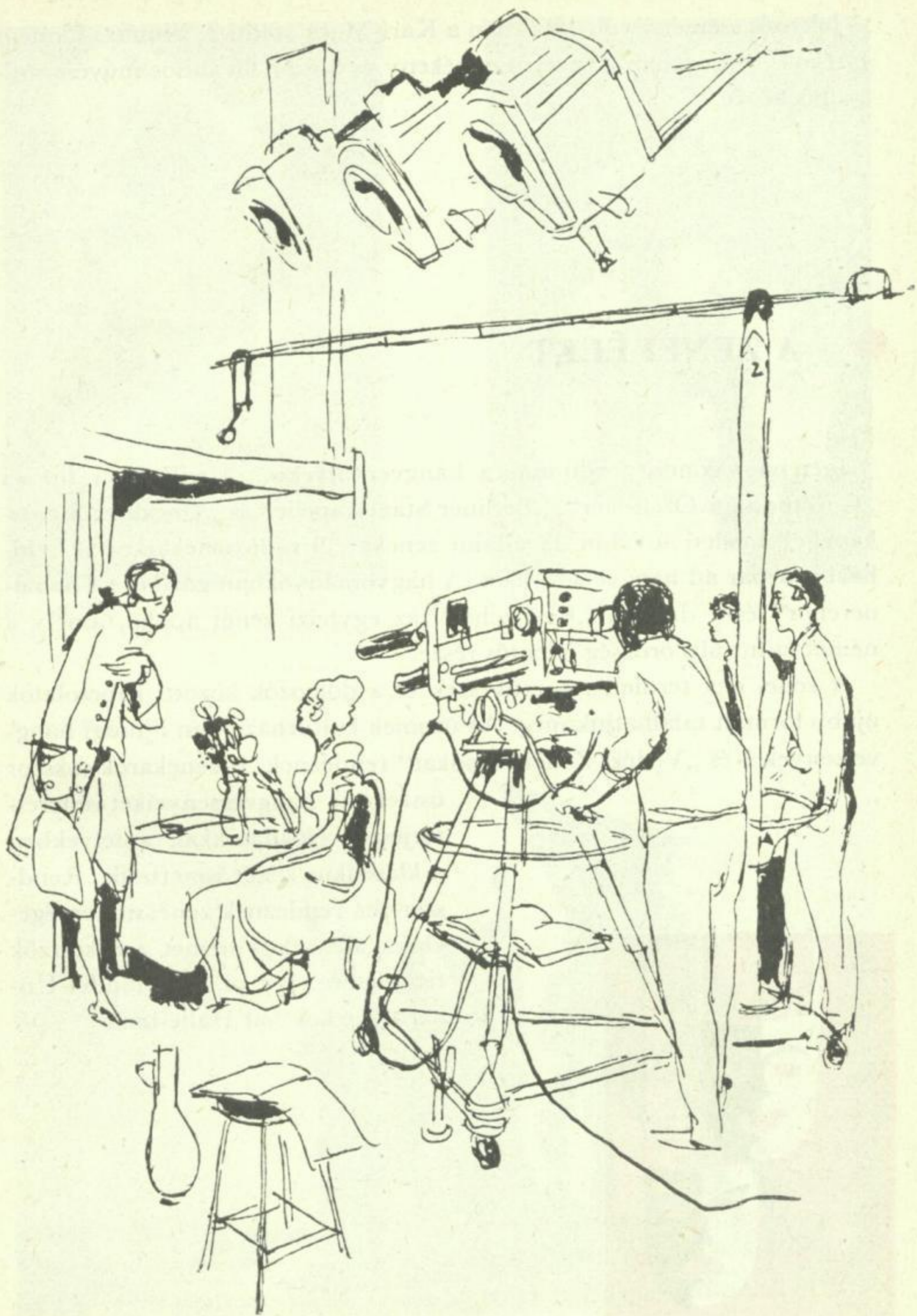

házainak korszerűsítésére illetve új színházak létesítésére. Újjáépítették a berlini „Deutsche Staatsoper“-t, a berlini „Volksbühne“-t, a lipcsei „Schauspielhaus“-t és a drezdai „Staatstheater“-t. 1960-ban megnyitották a lipcsei „Neues Opernhaus“-t.

Az NDK színházai arra törekszenek, hogy a jelenkor drámáit munkásokból és parasztokból álló közönségnek tolmácsolják.

Emellett minden idők és valamennyi ország humanista művei bemutatásra kerülnek az NDK színpadain.

Az NDK-ban a színházi élet kiemelkedő eseményei voltak a „Népi Ünnepi Játékok“. 1960-ban kereken 150000 látogató vett részt a rügeni „Ünnepi Játékok“-on. 2000 hivatásos színész és műkedvelő bemutatta Kuba balladáját a legendáshírű népi hősről, Klaus Störtebeker-ről.

Jelentős esemény volt 1960-ban a Karl-Marx-stadti 2. Munkás Ünnepi Játékok. Műsorában 25 ezer öntevékeny és 5 ezer hivatásos művész működött közre.

● A ZENEI ÉLET

Igen nagy gondot fordítanak a hangversenyekre. A világhírű lipcsei „Gewandhaus-Orchester“, „Berliner Staatskapelle“ és „Dresdner Staatskapelle“ mellett további 33 állami zenekar, 9 rádiózenekar és 51 színházi zenekar ad hangversenyeket. A hagyományokban gazdag „Thomanerchor“ és a drezdai „Kreuzchor“ az egyházi zenét ápolja, amely a német kulturális örökség jelentős része.

A zenei élet területén a művészek és a dolgozók közötti kapcsolatok újabb formáit találhatjuk meg. Az üzemek kultúrházaiban ifjúsági hangversenyeket és „Vedéki Zenei Napokat“ rendeznek. A zenekarok sokszor összekötik hangversenyeiket ismeretterjesztő előadásokkal, amelyekben a klasszikus zenét ismertetik. Rendszeresen rendeznek zenei ünnepségeket a klasszikus német zeneszerzők tiszteletére, így pl. a „Händel Ünnepi Játékok“-at Halle-ban.

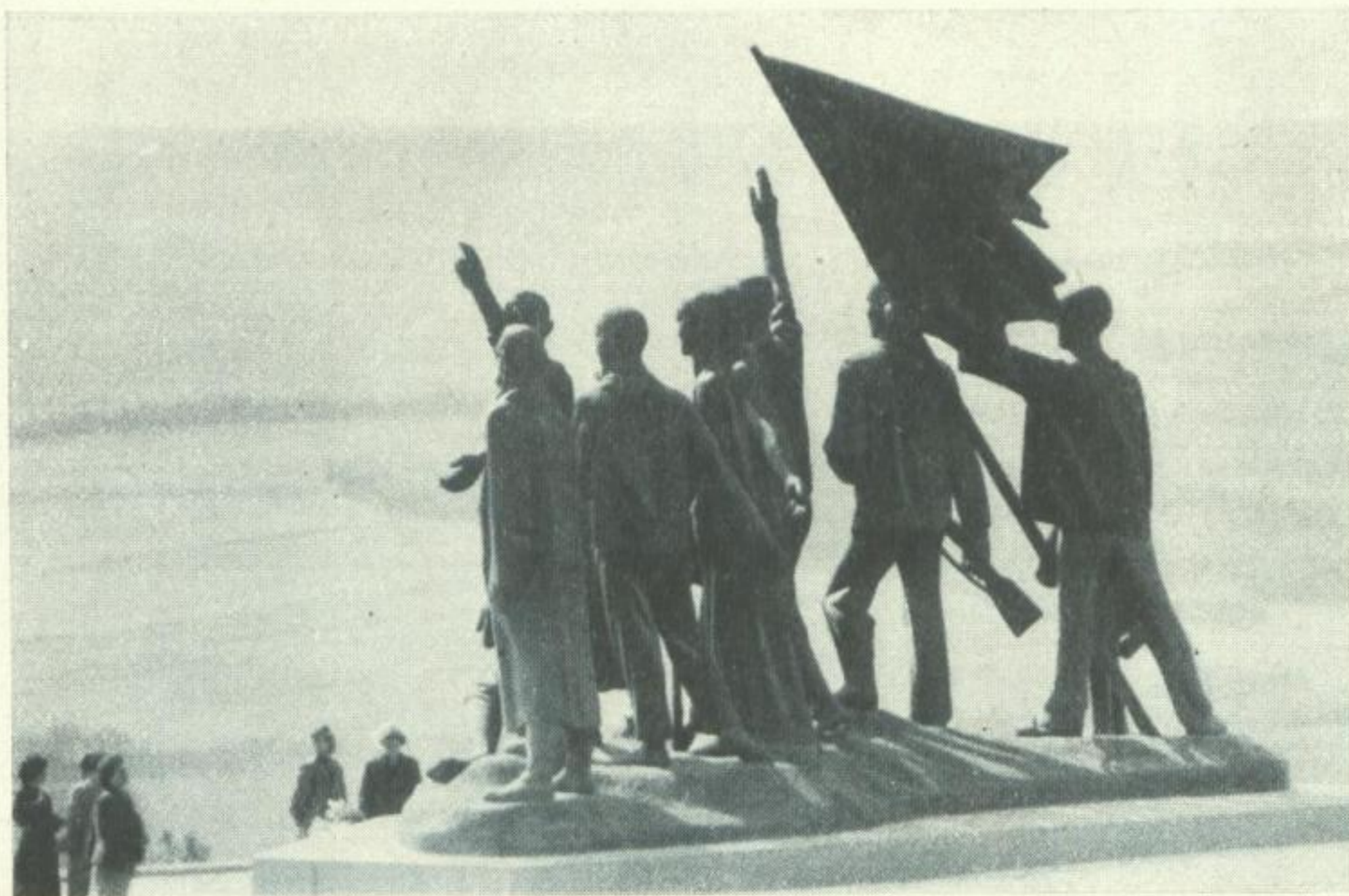

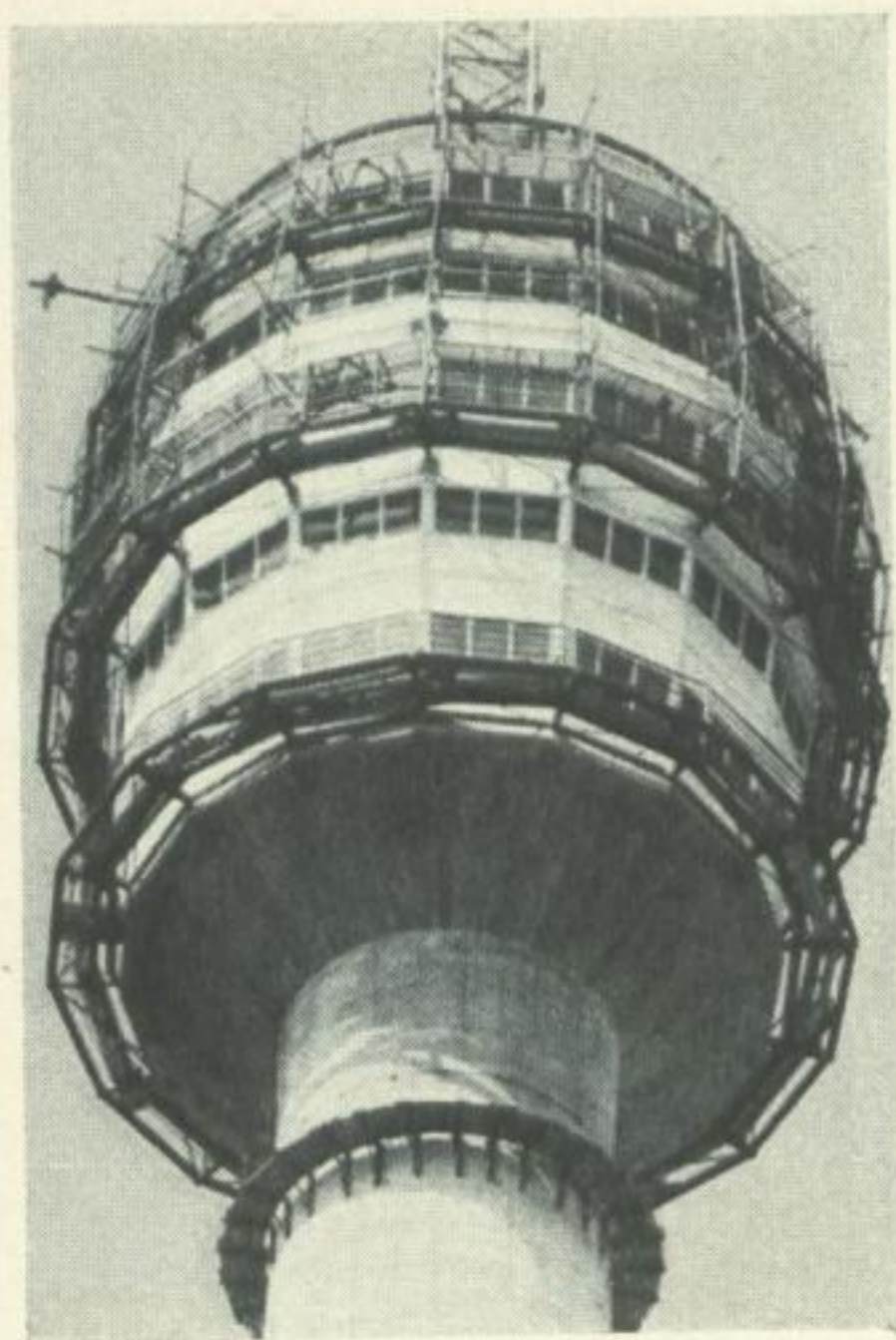
Bertolt Brecht „Courage mama” c.
darabja egyik jelenetének felvétele

A lipcsei Thomanerchor tagjai

A egykori buchenwaldi koncentrációstábor emlékművének egy része

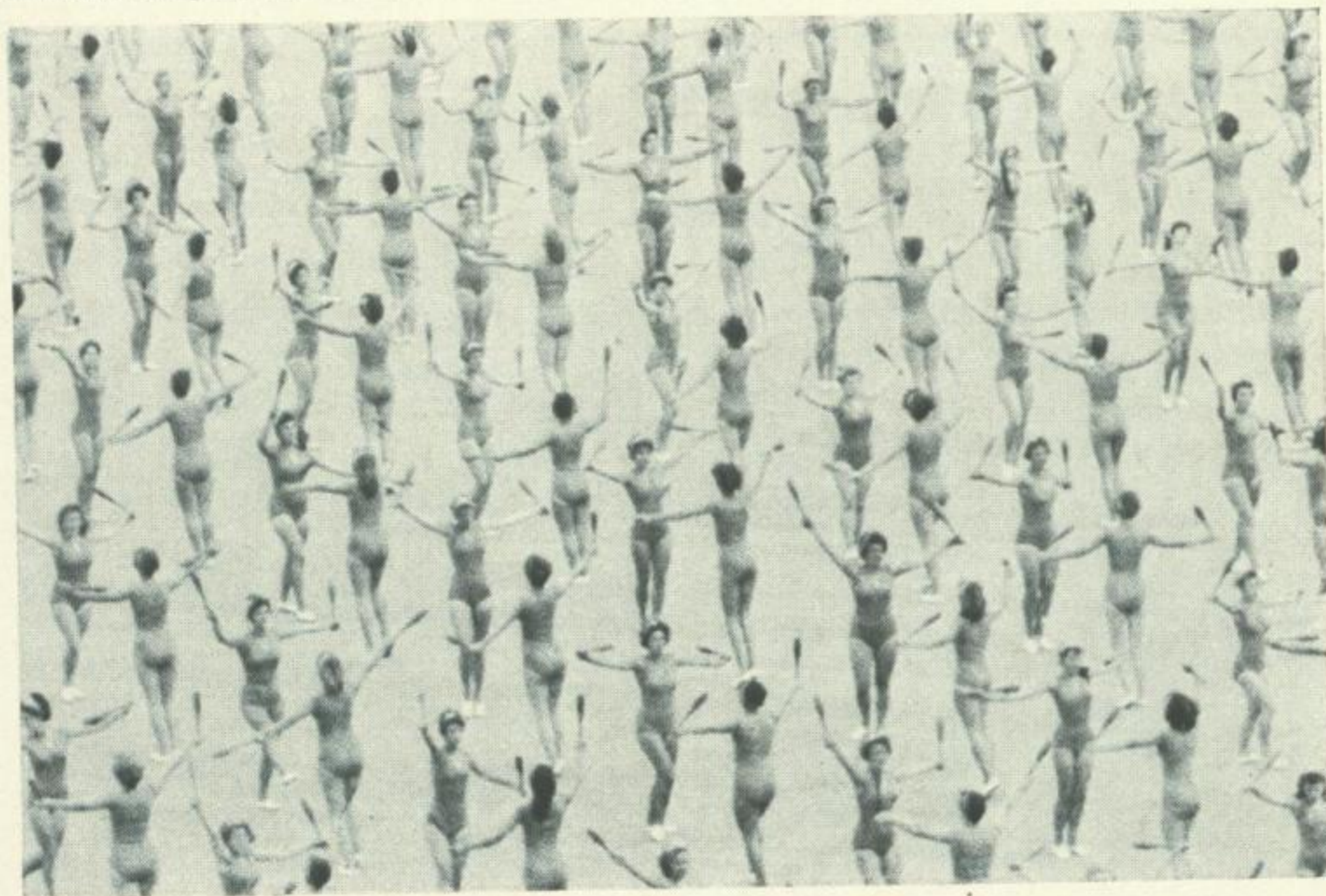

Televíziós torony – Dequede

Ingrid Krämer, a torony-
és műugrás olimpiai bajnoka
és Gustav-Adolf Schur,
a kétszeres kerékpár-világbajnok

Tömeggyakorlatok a III. Német Test-
nevelési és Sportfesztiválon 1959-ben

n
n
B
6

● A KÉPZŐMŰVÉSZETEK

Az 1960-as 2. Munkás Ünnepi Játékok alkalmával 250 művész 400 művét állították ki. Több mint 10000 munkás vitatta meg azokat a műveket, amelyeket a szakszervezetek 1960-ban kitüntetésre javasoltak. Bírálatuk nagy segítséget jelentett a művészek számára és támogatta a

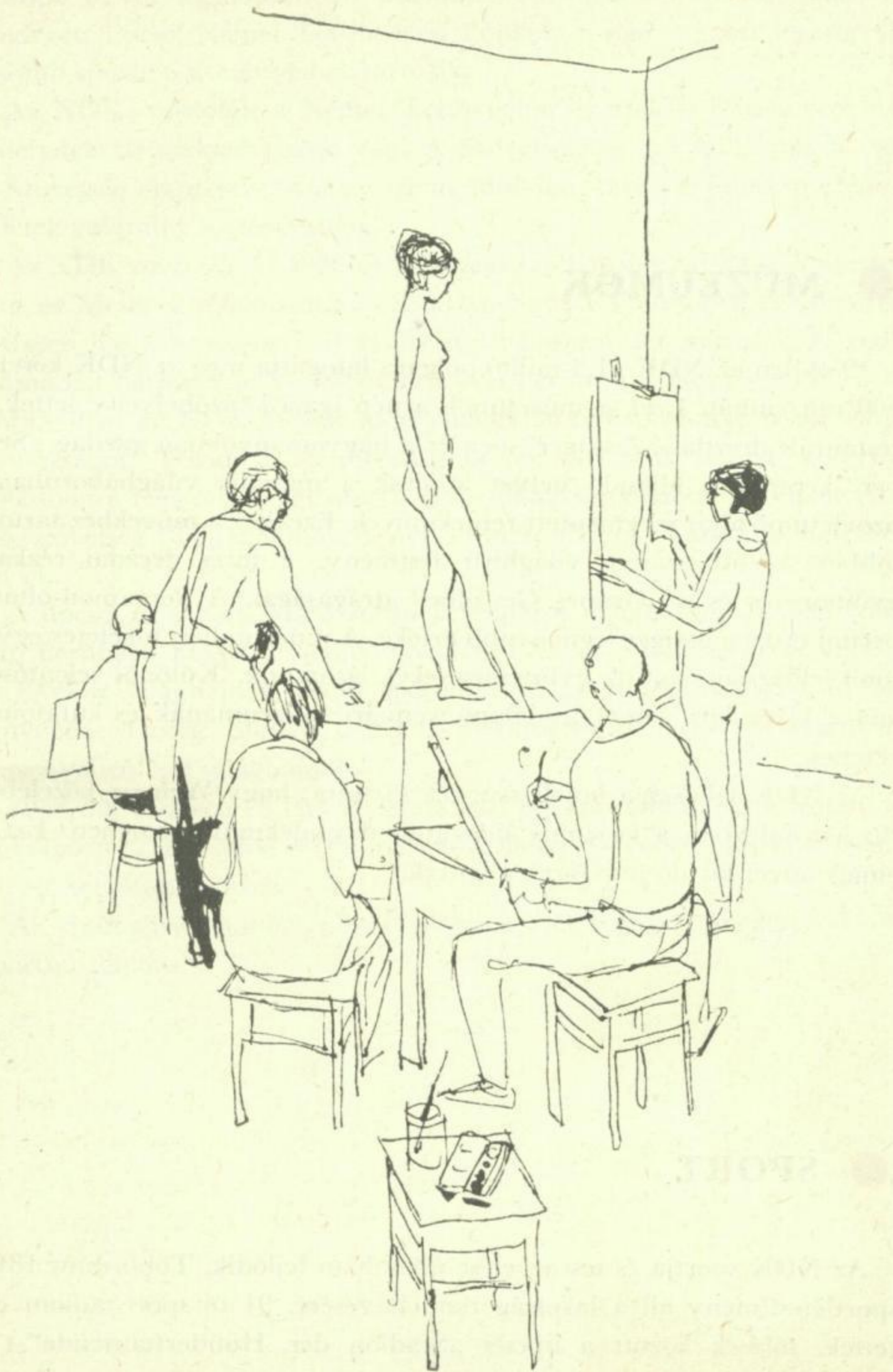
művészek törekvését, hogy műveikkel örömet szerezzenek a dolgozó embereknek. Az üzemek gyakran rendelnek freskókat és festményeket a művészeknél, akik aztán hónapokig és évekig szoros kapcsolatban állnak a dolgozókkal és az üzemben végzik művészi alkotó munkájukat.

● A NÉPMŰVÉSZEZET

Egyre több dolgozó foglalkozik a művészet különböző ágaival. Az állam minden segítséget megad nekik. A dolgozók hozzáláttak, hogy élettapasztalataikat és az új társadalmi rend felépítése közben szerzett tapasztalataikat irodalmi formába öntsék. Munkásszínházak jöttek létre, amelyek az életből merített témákkal jelentkeznek.

Hívatásos művészek szóval és tettel támogatják a dolgozók törekvéseit. Egy munkáskórus az Odera-frankfurti Kleist-Theater zenekarával közösen készült fel Beethoven 9. Szimfóniájának előadására. A bauerbachi termelőszövetkezeti parasztok Schiller „Wilhelm Tell“ és „Haramiák“ c. darabját adták elő. Az NDK legnagyobb ipari üzemében, a Leuna-Művekben egy munkás szimfónikus zenekar és egy munkás balett-eggyüttes alakult. Több mint 1260 kultúr- és klubház valamint 17000 kultúr- és klubterem áll az üzemekben és falvakban a munkások rendelkezésére. 500 népművészeti együttesben és több mint 20000 népművészeti csoportban tömörültek a különböző foglalkozású városi és vidéki dolgozók.

● MÚZEUMOK

1959-ben az NDK 11.3 millió polgára látogatta meg az NDK kereken 500 múzeumát. Ezek a múzeumok a nép igazi képzőhelyeivé lettek. A restaurált drezdai „Zwinger“-ben és a hagyományokban gazdag „Semper“-képtárban állandó helyet találtak a második világháborúban a Szovjetunió által megmentett remekművek. Ezekhez a művekhez tartozik többek között számos világhírű festmény, a híres drezdai rézkarc-gyűjtemény és a „Grünes Gewölbe“ drágaságai. A Pergamon-oltár a berlini múzeumsziget legnagyobb értéke. A múzeumban tökéletes egyiptomi, előázsiai és antik gyűjteményeket láthatunk. Különös jelentősége van a klasszikus német irodalom weimari múzeumának és kutatóintézetének.

Az NDK lakossága kötelességének tartotta, hogy Weimar közelében, Buchenwald-ban a fasizmus áldozatainak emlékművet emeljen. Ezt az emlékművet kiváló művészek alkották.

● SPORT

Az NDK sportja és testnevelése állandóan fejlődik. Több mint 18000 sportlétesítmény áll a lakosság rendelkezésére. 91 új sportstadiont építettek, többek között a lipcsei „Stadion der Hunderttausende“-t és

Európa egyik legmodernebb uszodáját Rostockban. Az újonnan be-
rendezett lipcsei Német Testnevelési Főiskola a német sport legnagyobb-
nalúbb sportlétesítményeihez tartozik.

Az NDK sportolóit a Német Testnevelési és Sportszövetség szervezi,
amelynek 40 szakszövetsége van. A Szövetségnek 1.3 millió tagja van.
A Szövetség alapszervezetei az üzemi, főiskolai, városi és falusi sportegye-
sületek valamint a sportklubok.

Az NDK sportolói az 1956-os Olimpiai Játékokon Cortina d'Ampezzo-
ban és Melbourne-ben, majd 1960-ban Squaw Valley-ben és Rómában
összesen hat aranyérmét, 14 ezüst- és 10 bronzérmét szereztek. Egyedül
Rómában három arany-, kilenc ezüst- és hét bronzérmét nyertek.

1953-ban az NDK 29 női sportolója és 36 férfisportolója nyert világ-
bajnokságot. Továbbá 55 második és 56 harmadik helyet szereztek.
1960-ban a lengyelországi sporthorgász világbajnokságon a Német Hor-
gászszövetség 18 világbajnoki címet, 11 második és 16 harmadik helyezést
ért el.

A lipcsei és a Karl-Marx-stadti kerékpáros világbajnokságokon 1960-
ban Bernhard Eckstein világbajnok lett, Gustav-Adolf Schur az 1958-as
és 1959-es világbajnok pedig második lett az amatőrök országúti ver-
senyében; Georg Stoltze pedig a motorvezetéses kerékpárversenyzők
versenyében lett világbajnok.

1953 óta összesen 13 férfi sportoló és 6 női sportoló nyert Európa-baj-
nokságot; 17 második és 29 harmadik helyezés egészítette ki ezeket a
kiváló teljesítményeket.

Az eredményes minőségi sport alapja a széles alapokra helyezett népi
sportmozgalom.

ÉTLAP

(Állami kereskedelmi szervezet
Vendéglők, 3. osztály, közép árcsoport)

Levesek és előételek

Erőleves tojással	0,60 márka
Ökörszályleves	0,80 márka
2/2 tojás remoulade-szósszal, körítve	0,95 márka
Heringfilet tejszínhabban almával és hagymával	1,50 márka
Pástétom finom ragout-val	2,30 márka

Főételek

Sertés-toka savanyúkáposztával és burgonyával	1,70 márka
Őz-ragout burgonyapéppel	1,90 márka
Sültkolbász vöröskáposztával és burgonyával	1,90 márka
Sertéssült vegyes főzeléssel és burgonyával	2,10 márka
Magyar pörkölt makarónival	3,05 márka
Marhasült dinsztelt káposztával és burgonyával	3,05 márka
Panírozott kotlet főzeléssel és burgonyával	2,40 márka
Őzhát tejszínhabbal, almapürével és burgonyával	6,00 márka
Fiatal hizott kacsza zöldborsóval és burgonyával	4,35 márka
Libasült kelkáposztával és burgonyával	4,85 márka
Paprikás rántott-szelet zöldborsóval és burgonyával	3,20 márka
Rumpsteak pirított burgonyával, vegyes salátával	4,55 márka
Nyelv vörös bor-szósszal, főzeléssel és burgonyával	2,95 márek
Halfilet sütve burgonya-salátával	1,80 márka
Rák toasttal	4,80 márka
Omelett finom ragout-val és burgonyapürével	2,75 márka
Rántotta sonkával és sült burgonyával	2,15 márka

Gyümölcsök és kompótok

Ananász tejszínhabbal	1,40 márka
Áfonya	0,70 márka
Almapüré	0,50 márka
Egres	0,55 márka
Szilva	0,55 márka

KISKERESKEDELMI ÁRAK

Finom kenyér	1 kg	0,52 márka
burgonya	50 kg	5,10 márka
vaj	1 kg	9,60 márka
margarin	1 kg	2,00 márka
cukor	1 kg	1,40 márka
405-ös búzaliszt	1 kg	1,32 márka
marhahús	1 kg	5,80 márka
sertéshús	1 kg	4,60 márka
májashurka	1 kg	6,20 márka
szalonna	1 kg	4,00 márka
zsír	1 kg	3,10 márka
tojás	drb.	0,29 márka
levestészta	250 gr	0,51 márka
kínai tea	50 gr	1,20 márka
cigaretta, „Casino“ darabonként		0,10 márka
szivar, közepes minőség, drb.		0,30 márka
öltönyanyag közepes minőség, méter		33,30 márka
marhabox férficipő		33,20 márka
női bőrcipő		35,85 márka
„Möwe“ férfi kerékpár		203,00 márka
fényképezőgépek		80,00 márkától
áram	1 kWh	0,08 márka
gáz	1 m ³	0,16 márka
barnaszén brikett 50 kg		1,70 márka
lakbér	1 m ²	0,60—0,90 márkáig

VITELDÍJAK

Deutsche Reichsbahn (vasút), menetdíj kilométerenként

2. osztály	0,08 márka
1. osztály	0,12 márka

berlini S-Bahn	1. árcsoport	0,20 márka
	2. árcsoport (további 10 km-re)	0,30 márka
villamos	vonaljegy	0,15–0,20 márkáig

DEUTSCHE LUFTHANSA

pl.:	Berlin—Drezda vagy	
	Berlin—Lipcse	oda-vissza 58,00 márka
	Berlin—Moszkva	oda-vissza 590,00 márka
	Berlin—Belgrád	oda-vissza 331,00 márka
	Berlin—Párizs	oda-vissza 355,00 márka
	Berlin—London	oda-vissza 479,00 márka

HAVI ÁTLAGOS JÖVEDELEM

Ércbányász	824,00 márka
Hajógyári munkás	616,00 márka
Építőipari munkás (nő)	581,00 márka
textilipari munkás (nő)	434,00 márka
elárusítónő	422,00 márka
mozdonyvezető	750,00 márka
fodrásznő	427,50 márka
szerkesztő	900,00 márka
könyvelő	460,00 márka
autószerelő	480,00 márka
esztergályos	540,00 márka

Valamennyi bér havonta átlagosan 13⁰/₀-kal emelkedik a készpénzben kifizetett prémiumok, családi és gyermek-, valamint más pótlékok, karácsonyi segélyek stb. révén. A dolgozóknak és alkalmazottaknak csak 1.3⁰/₀-a keres havi 250 márkánál kevesebbet. A foglalkoztatottak 36.9⁰/₀-a 350 márka és 500 márka között keres; 49,3⁰/₀ keresete pedig 500 márka fölött van.

CÍMEK

Az NDK Nagykövetsége az Albán Népköztársaságban	Tirana	Ringa Zef Skiroi Nr. 3 Tel. 22-95
Az NDK Nagykövetsége a Bulgár Népköztársaságban	Sofia	ul. Kapitan Andrejew 1 Tel. 6 - 20 - 46 6 - 22 - 98 6 - 14 - 37
Az NDK Nagykövetsége a Kinai Népköztársaságban	Peking	Tung Chiso Ming Hsiang 33 Tel. 5-7561 5-7562
Az NDK Követsége a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságban	Belgrád	Birčaninova 21 Tel. 29-088, 29-508 29-807
Az NDK Nagykövetsége a Phöngjang Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban		(Nam Cu Jok, Gju Gu Don 55) Tel. 2-61-77 2-61-87 2-61-97
Az NDK Nagykövetsége a Mongol Népköztársaságban	Ulan Bator	1003 Tel. 907 ATC 908 ATC 910 ATC
Az NDK Nagykövetsége a Lengyel Népköztársaságban	Warso	Al. I Armii Wojska Polskiego 2-4 Tel. 86231-33
Az NDK Nagykövetsége a Román Népköztársaságban	Bukarest	Str. Dumbrava Rosie Nr. 6-8 Tel. 11 79 05
Az NDK Nagykövetsége a Szovjetunióban	Moszkva	ul. Stanislavskovo, 10 Tel. K 4-00-25, 26, 27 B 9-89-52 (éjszaka)

Az NDK Nagykövetsége a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban	Prága	Praga 2, Gottwaldovo nabřeží 32 Tel. 22-92-62, 22-92-05
Az NDK Nagykövetsége a Magyar Népköztársaságban	Budapest	Budapest VII. Benczur u. 26 Tel. 22-52-58
Az NDK Nagykövetsége a Vietnami Demokratikus Köztársaságban	Hanoi	29, Tran-Phu Tel. 433
Az NDK Főkonzulátusa az EAK-ban	Kairo	Dokki Orman 13 Hussein Wassef
Az NDK Főkonzulátusa Bratislavában	Bratislava	Kuzmányiho 5 Tel. 263-32
Az NDK Főkonzulátusa Sanghaiban	Sanghaj	Djiangou Sjilu Nr. 618
Az NDK Konzulátusa Wroclawban	Wroclaw	ul. Podwale Clawskie 75-76 Tel. 33 721

Albánia

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége
az Albán Népköztársaságban,
Gazdaságpolitikai Osztály, Tirana,
Rruga Dervish Hima 36
Távirat-cím: DIPLOGAHANDEL
Tel. 2635

Bulgária

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Bolgár
Népköztársaságban,
Kereskedelmi Osztály, Szófia, Boul. Stamboliski 49
Távirat-cím: DIPLOGERHANDEL
Tel. 70 677
Telex: SZÓFIA 24

Burma

A Német Demokratikus Köztársaság Főkonzulátusa a Burmai Unióban
Postafiók: 1305
Rangoon

Csehszlovák Szocialista Köztársaság

Az NDK Nagykövetsége a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban,
Kereskedelmi Osztály
Gottwaldovo nabřeží 32, Praga 2
Távirat-cím: DDRHANDEL
Tel. 2293 62, 22 92 05, 22 92 63
Telex: PRAHA 320

Indonézia

Consulate General of the German Democratic Republic in the Republic
of Indonesia
Djalan Tjendana 17, P. O. Box 2252
Djakarta/Indonezia

Jugoszlávia

A Német Demokratikus Köztársaság Követsége a Jugoszláv
Szövetségi Köztársaságban,
Gazdaságpolitikai Osztály, Belgrád, Palmotičeva 22
Tel. 28 694
Távirat-cím: HAJUG
Telex: 01 193

Kína

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége
a Kínai Népköztársaságban
Gazdaságpolitikai Osztály, Peking,
Hsin Shuei Chieh No 1, Tung Chiao
Távirat-cím: DEHAPK PEKING

Korea

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban,
Gazdaságpolitikai Osztály, Phöngjang
Távirat-cím: GERMANTORG

Lengyelország

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Lengyel Népköztársaságban, Kereskedelmi Osztály,
Warso, Aleja I Armii Wojska Polskiego 2-4
Távirat-cím: DIPLOGERMAN
Tel. 86 231

Magyarország

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Magyar Népköztársaságban, Kereskedelmi Osztály,
Budapest XIV. Ajtósi Dürer-sor 225
Tel. 22 00 29
Telex: DDRHANDEL BUDAPEST 540

Mongol Népköztársaság

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Mongol Népköztársaságban,
Kereskedelmi Osztály, Szolgálati hely Ulan Bator
Távirat-cím: GERMANOTORG
Tel. 967 ATC

Románia

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Román Népköztársaságban, Kereskedelmi Osztály,
Bukarest, Calea Borobantilar 14
Távirat-cím: DIPLOGERMAN
Tel. 13 997

Szovjetunió

A Német Demokratikus Köztársaság Kereskedelmi Képviselete a
Szovjetunióban, Moszkva, Uliza Gerzena 51

Távirat-cím: HAGEMOS

Tel. K 415 35

Vietnám

A Német Demokratikus Köztársaság Nagykövetsége a Vietnámi
Demokratikus Köztársaságban,

Kereskedelmi Képviselet

Hanoi, Bá-Huyen – Thanh-quan Nr. 7

Távirat-cím: HAPOD HANOI

Tel. 637

● TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
Az ország	5
Földrajzi fekvése	5
Természeti kincsei	6
Éghajlat	6
Növény- és állatvilág	6
Lakosság	8
Berlin – az NDK fővárosa	10
A Német Demokratikus Köztársaság történelmi fejlődése	12
Társadalmi rend	15
Az alkotmány	15
A Népi Kamara	15
Az NDK Államtanácsa	16
A kormány	18
Az államhatalom helyi szervei	18
A politikai pártok	19
A tömegszervezetek	20
A Német Demokratikus Köztársaság külpolitikája	23
A Nemzeti Néphadsereg és a Német Népi Rendőrség	27
Igazságügy	28
Igazságszolgáltatás	28
Bíróság és államügyészség	28
A büntetés végrehajtása	29
A vallás	30
Pénzügy	31
Az ipar	32
Szervezete	32
Az NDK iparágai és azok fejlődése a hétéves tervben	33
Az alapanyagipar	34
Szén	34
Energiatermelés	34
Ércbányászat és kohászat	36
Építőanyag ipar	36
Vegyipar	38

Egyéb iparágak	40
Gépipar	40
Elektrotechnika	42
Könnyűipar	42
Élelmiszer és élvezeti cikkek gyártása	44
Fontosabb élelmiszerek egy főre eső fogyasztása	46
Építőipar	46
Kézműipar	47
Magánszektor az iparban	47
A mezőgazdaság	48
Termelési viszonyok	48
Termelési ágak	50
Gépesítés	51
Vízgazdálkodás	52
Közlekedés	54
A kereskedelem	57
A külkereskedelem	58
Szociális ügyek	60
A munkához való jog	60
Egészségvédelem	60
Az ifjúság támogatása	62
A dolgozók üdültetése	62
Biztosítási rendszer	64
A nyugdíjrendszer	65
A tudományok	66
Az iskolarendszer	67
Az általános képzést nyújtó iskolák	67
Iparitanuló intézetek	68
A felnőttek továbbképzése	69
Főiskolák és egyetemek	69
A kiadók munkája	71
A könyv	71
A könyvkereskedelem	72
Könyvtárak	72
Sajtó, rádió, televízió	74
A sajtó	74
	95

A rádió	74
A Német Televízió	76
Film	77
A színház	77
A zenei élet.	80
A képzőművészetek	81
A népművészet	82
Múzeumok	84
Sport	84
Étlap	86
Kiskereskedelmi árak	87
Viteldíjak	88
Havi átlagos jövedelem.	88
Címjegyzék	89
Térképek	
Az NDK gazdasági térképe	35
Az NDK autóút-térképe	54
Az NDK vasúti térképe	55
Az NDK légi közlekedési hálózata	56

Kiadja a Gesellschaft für kulturelle Verbindungen
mit dem Ausland, Berlin W 8
VEB Edition Leipzig 1961
A könyvet tervezte: Wolfgang Simon
Illusztrációk: Bernhard Nast
Fordította: László Szabó és István Vetró
A kézirat nyomdába érkezett: 1960. december
Nyomda: Druckhaus Karl-Marx-Stadt
Ag 212/4/61/DDR · MdI 6120

Világhírű gyógyszerek

A drezdai állami gyógyszergyár reprezentálja a gyógyszer-szintézist a Német Demokratikus Köztársaságban, és vezető szerepet játszik a biológiai alapanyagokból történő gyógyszerkülönlegességek előállításában.

Korszerű berendezések segítségével legjobb minőségben gyártanak:

koffein- és más purinszármazékokat
fenacetint
sulfonilkarbamid vegyületeket
a legérdekesebb barbitur-vegyületeket
antibiotikumokat
alkaloidokat – glikozidokat
hormonokat és más szervi preparátumokat
valamint
röntgensugár erősítő fóliákat
átvilágító ernyőket
és fóliákat a szimultán tomográfia számára

VEB ARZNEIMITTELWERK DRESDEN
RADEBEUL 1

GYÁRTMÁNYAINK:

**Növényvédelmi szerek és kártevők
elleni védekezőszerek**

Gyógyszerek

Szaccharin, 75 éves tapasztalatok alapján

Kerámiai máz és zománc

Káliummetabisulfit

Kálciumklorid

Nemesített hűtősóoldat

Fémsók és más vegyszerek

VEB FAHLBERG-LIST MAGDEBURG

CHEMISCHE UND PHARMAZEUTISCHE FABRIKEN

Deutsche Demokratische Republik

**Fogalom, amely kiváló
minőséget és precíziót jelent**

A tudomány, technika és kultúra
valamennyi ága számára készítünk
finommechanikai-optikai műszereket

VEB Carl Zeiss JENA

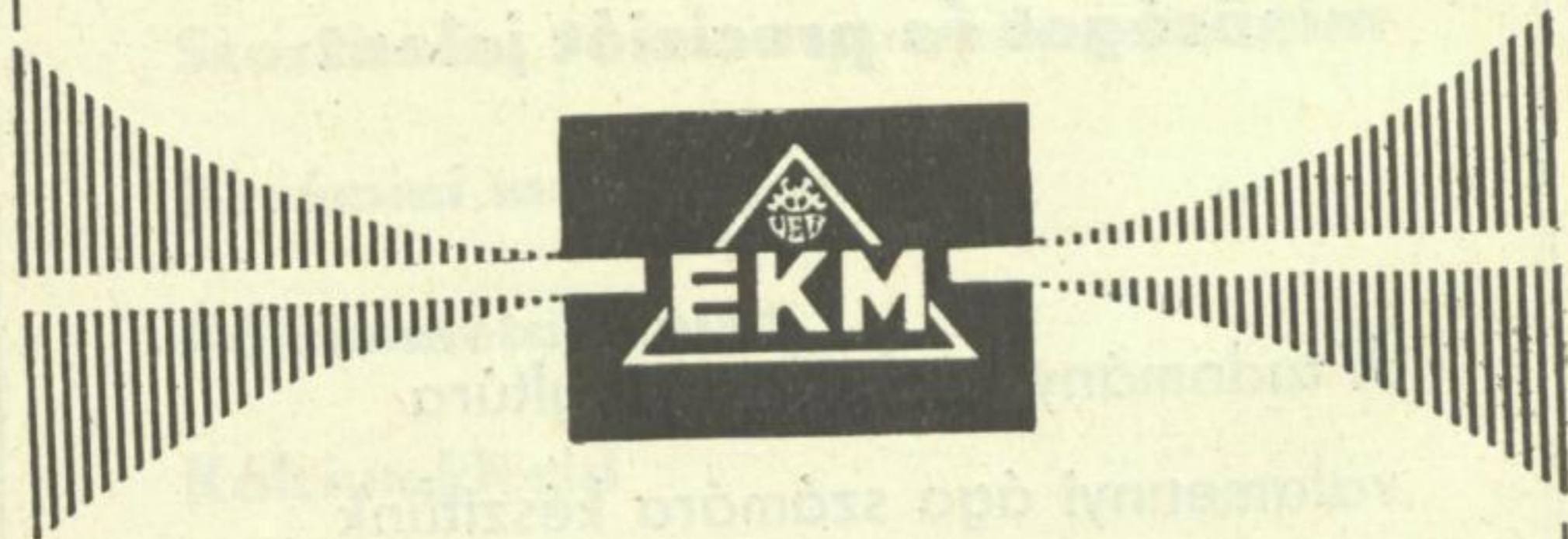
VVB Energiemaschinenbau, Berlin

Gőzturbinák · Generátorok

Gőzfejlesztők

Tüzelő berendezések · Csővezetékek

Vízlágyító berendezések

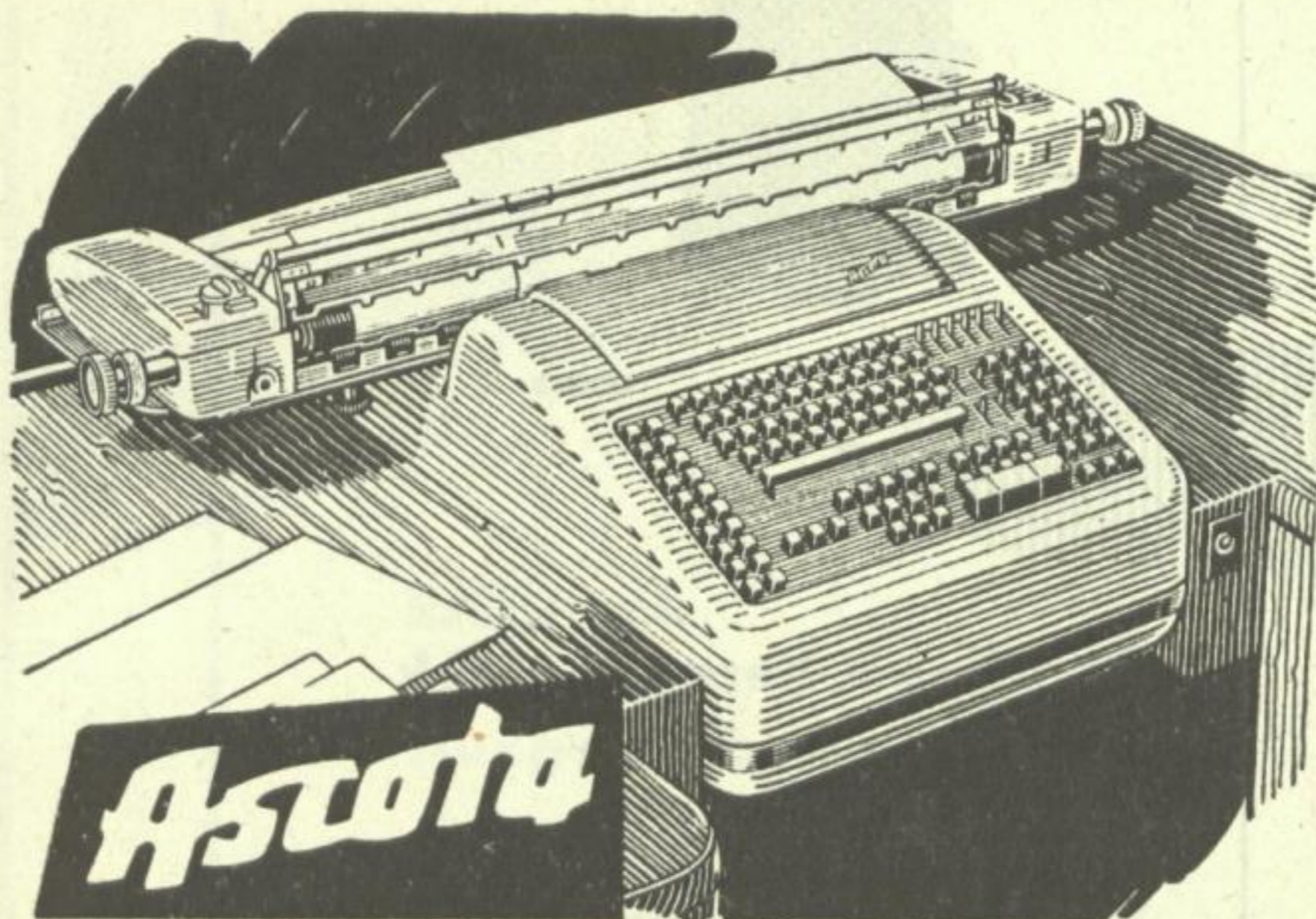

Dieselmotorok · Szivattyúk

Kompresszorok · Hidraulikus hajtóművek

Nagyvákuum technika

**VVB Dieselmotoren,
Pumpen und Verdichter, Halle/Saale**

Az ASCOTA-könyvelő automaták

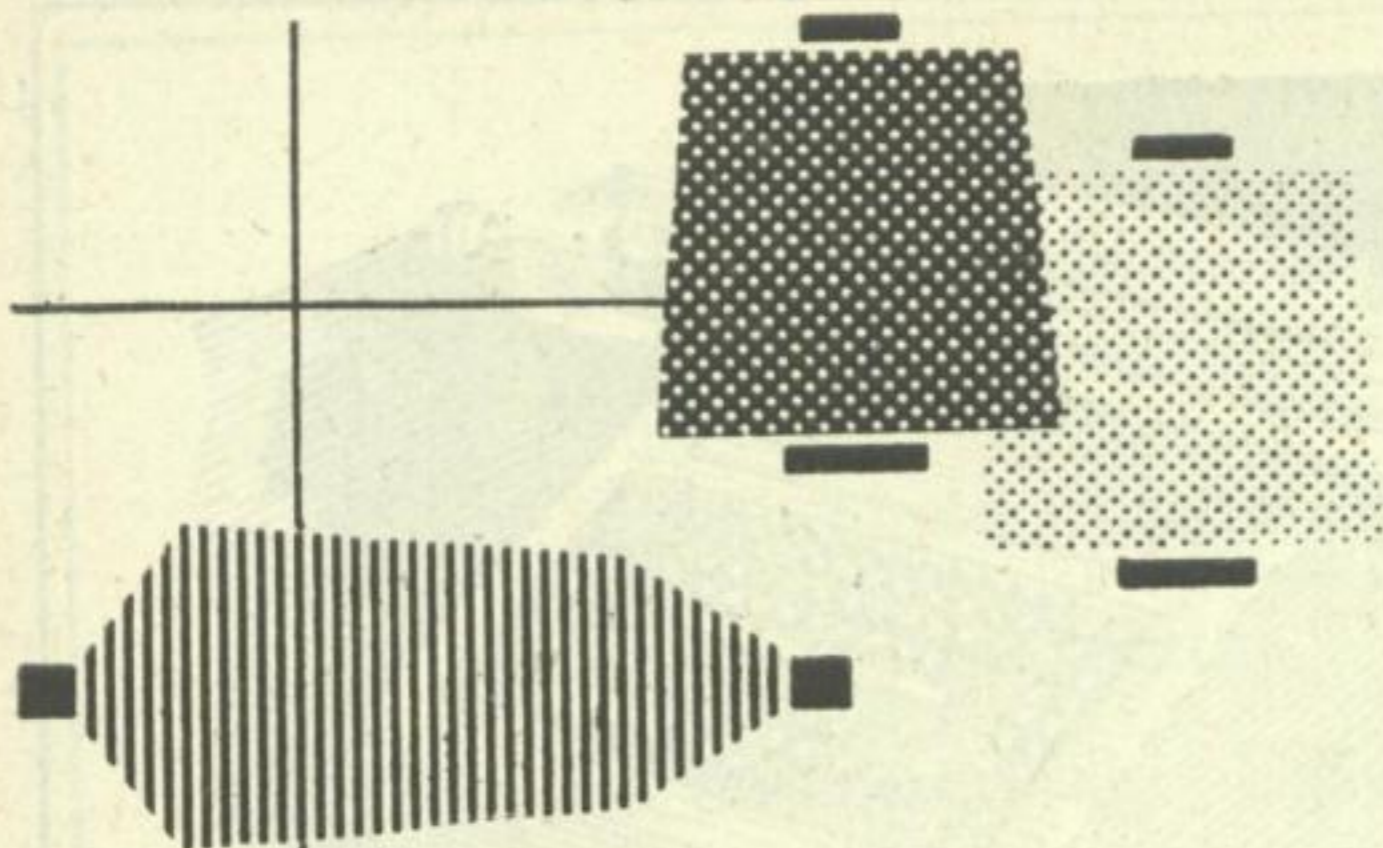
a könyvelési problémákat ésszerű munkafolyamatokkal oldják meg. A gépek tökéletes automatizmusa és nagy munkasebessége lehetővé teszi ezeknek komplex munkaterületeken történő messzemenő alkalmazását.

Az ASCOTA-könyvelő automatákat összekapcsolhatjuk

**elektromos számológépekkel,
reléirányítású szorzógépekkel,
szalaglyukasztókkal,
jegylyukasztó készülékekkel**

és így a hivatali munka gépesítésével a gazdaságosság magas fokát érik el.

VEB Buchungsmaschinenwerk Karl-Marx-Stadt

Textilipari berendezések

Fonodai gépek

Textilnemesítő gépek

Műszálakat gyártó gépek

Cérnázó gépek

Szövő gépek

Hurkoló- és kötőgépek

Háztartási, ipari varrógépek

Bőrfeldolgozó és cipőgyártó gépek

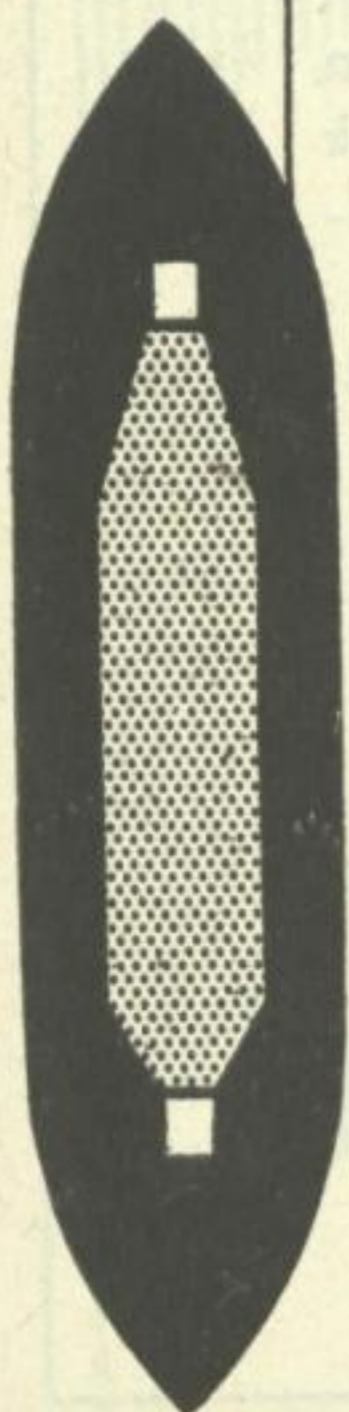
Mosodai berendezések

Textil- és varrógép alkatrészek

DEUTSCHER INNEN- UND AUSSENHANDEL

MASCHINEN-EXPORT

BERLIN W 8, MOHRENSTRASSE 61

Erőgépek

Hengerműberendezések

Öntödei berendezések

Bányaberendezések

Daruk

Emelők

Szállító berendezések

Építő és útépítő gépek

Kerámiai gépek

DEUTSCHER INNEN- UND AUSSENHANDEL

MASCHINEN•EXPORT

BERLIN W 8, MOHRENSTR. 61

Európa szívében . . .

– Szászországban és Thüringiában – vannak a lakástextilgyártás és divatcikkek világhírű központjai.

A jó minőségnek és a művészi formának köszönhető, hogy az ott gyártott értékes harisnyák, felső és alsó fehérneműk, fűzők, kesztyűk, fürdőruhák, tűk, gombok, cérna, bútor- és dekorációs anyagok, szőnyegek, futószőnyegek, függönyök, csipkék és paszományok nemzetközi hírnévre tettek szert.

Információkkal és ajánlatokkal rendelkezésükre áll:

W I R A T E X

Exportgesellschaft für Wirkwaren
und Raumtextilien mbH., Berlin C 2

DEUTSCHE DEMOKRATISCHE REPUBLIK

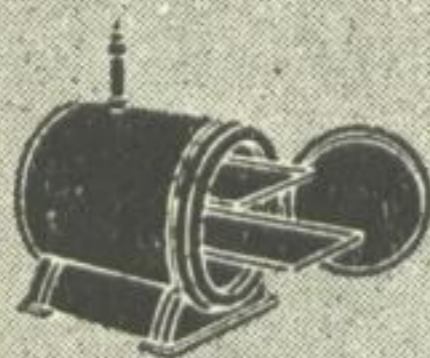

A DEDERONT

beható próbára tették és a megbízhatóság magasiskoláján jó eredménnyel vizsgázott. A legmagasabb követelményeknek is játszva tett eleget.

A dederon-ruhák eleganciája és valamennyi dederon használati cikk tökéletes megbízhatósága 1961-ben is befolyásolni fogja az Ön választását.

Warenzeichenverband für Kunststoffherzeugnisse
der Deutschen Demokratischen Republik e. V., Rudolstadt 2

A világ minden részén

jó híruk van a Német Demokratikus Köztársaságban gyártott finommechanikai és optikai műszereknek, amelyek precízek és kiváló minőségűek.

Több generáció szakmai tudása, állandó továbbfejlesztés és korszerű gyártási eljárások képezik a jövőben is gyártmányaink világsikerének biztos alapját a nemzetközi piacon.

**DEUTSCHE EXPORT- UND
IMPORTGESELLSCHAFT**

Feinmechanik-Optik M. B. H.

BERLIN C 2, SCHICKLERSTRASSE 7

Ph

A preczió fogalmává

váltak a Drezdában és Jénában gyártott fényképezőgépek és mozigépek, a Jénában és Görlitzben előállított objektívok.

A következő cikkek exportáljuk:

Tükörreflexes fényképezőgépeket, kisképes kamerákat, objektíveket, fényzűrőket, előtétlencsákat, foto-elektromos fénymérőket, nagyító- és másológépeket, keskenyfilm dia-vetítőket, keskenyfilm felvevőgépeket, keskenyfilm vetítőket, filmmásológépeket, normál- és szélesvásznú mozigépeket.

Deutsche

Aussenhandels-gesellschaft
mbH.

Berlin C 2, Wallstrasse 23/24

Szerszámgépek
Famegmunkáló gépek
Szerszámok
Fémárúk

AUSSENHANDELSUNTERNEHMEN DER
DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
BERLIN W 8, MOHRENSTRASSE 61

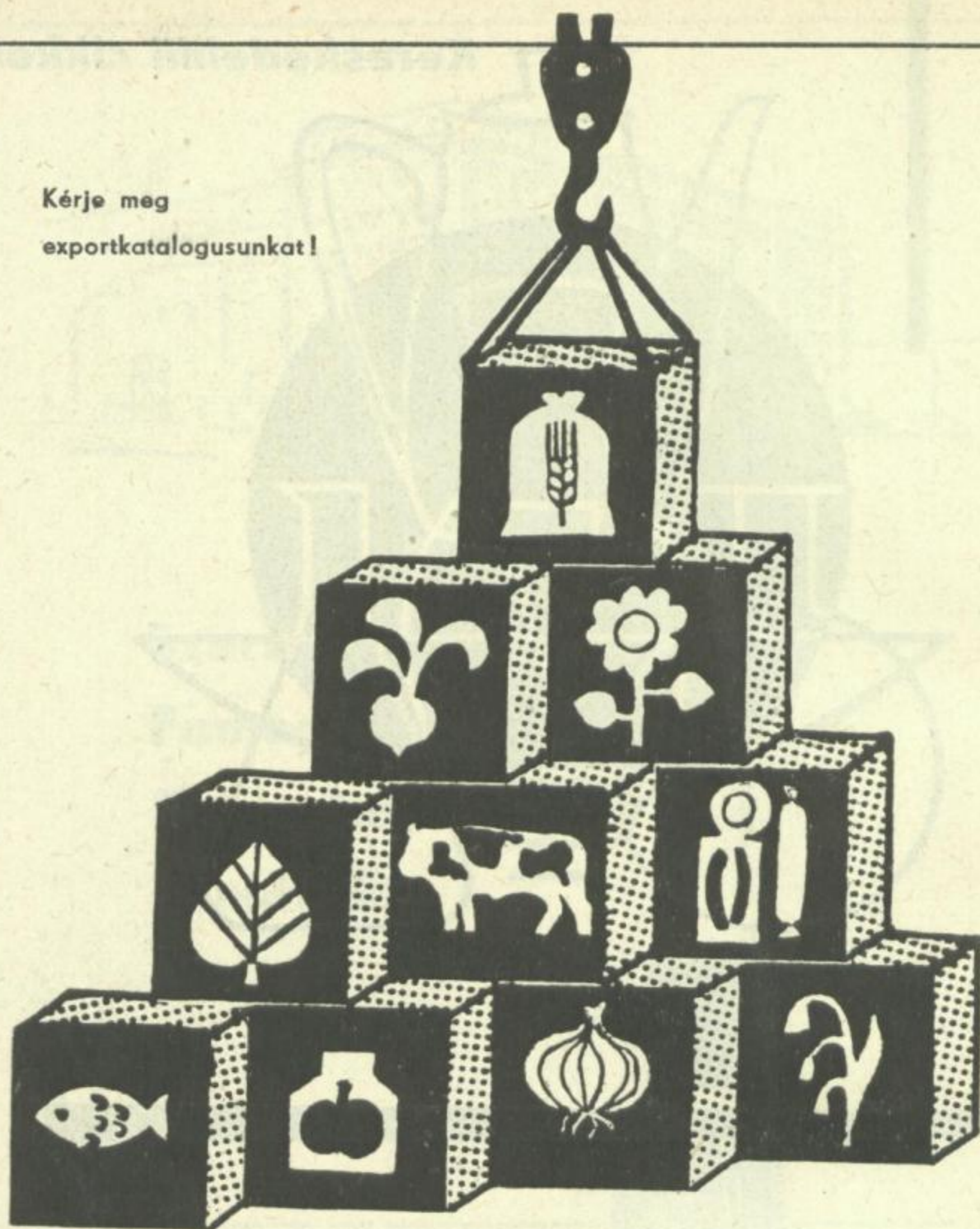
Kereskedelmi cikkeink

Ólomkristály, műüveg, ipari üveg, tűzálló üveg, tartályüveg, ablaküveg, üveg építőelemek, profilüveg, világítási üveg, thermoüvegek, vegyi-technikai öblös-üvegek, laboratoriumi üvegek, megmunkálatlan dugattyú, csövek és rudak az elektromos ipar számára, optikai nyersüveg, szigetelő-üvegek és edények; meissenai porcellán, díszporcellán, háztartási és szállodai porcellán, háztartási edények agyagból és fajanszból, díszkerámia, fajansz egészségügyi cikkek, fali és padlócsempék valamint hozzátartozó kellékek, mozaik lapok, meissenai típusú épületkerámia, kályhacserép.

GLAS - KERAMIK **DEUTSCHER INNEN- UND AUSSENHANDEL**
Berlin W 8, Kronenstrasse 19/19a Deutsche Demokratische Republik

Kérje meg
exportkatalogusunkat!

DEUTSCHER INNEN- UND AUSSENHANDEL

NAHRUNG

Berlin C 2, Schicklerstrasse 5-7 · Telefon 51 03 21

Távirat: DIANAHRUNG · Telex: 011 293/294

HOLZ UND PAPIER

DEUTSCHER INNEN- UND AUSSENHANDEL

Berlin W 8, Krausenstrasse 35/36

Telefon: 2001 41

Távirat: DIAHOLZPAPIER

Telex: 01 1236

EXPORT:

Papír, papírlemez, karton, matricák kerámiai és porcellán áruk számára; albumok, levélkazetták, levélmappák, levélborítékok, színes és fényes papírok, etikettek, pecsétbélyegek, ragasztószalagok, szűrőpapír, keménypapírtálcák, ipari és üzleti nyomtatványok, tapéták, poháralátétek, tortalapok és csipkézett papír, zacskók és zsákok, műszaki papírok, pl. milliméter- és diagrammpapír, hengerpapír az ipar és a kereskedelem számára, lyukasztó cikkek, másoló papír, vulkánfiber, ajándék tárgyak bőrből és PVC-fóliából valamint más műanyagokból, tanszerek, más könyvkötészeti cikkek, irodaszerek fából, fémből, műanyagból és vegyi technikai irodaszerek.

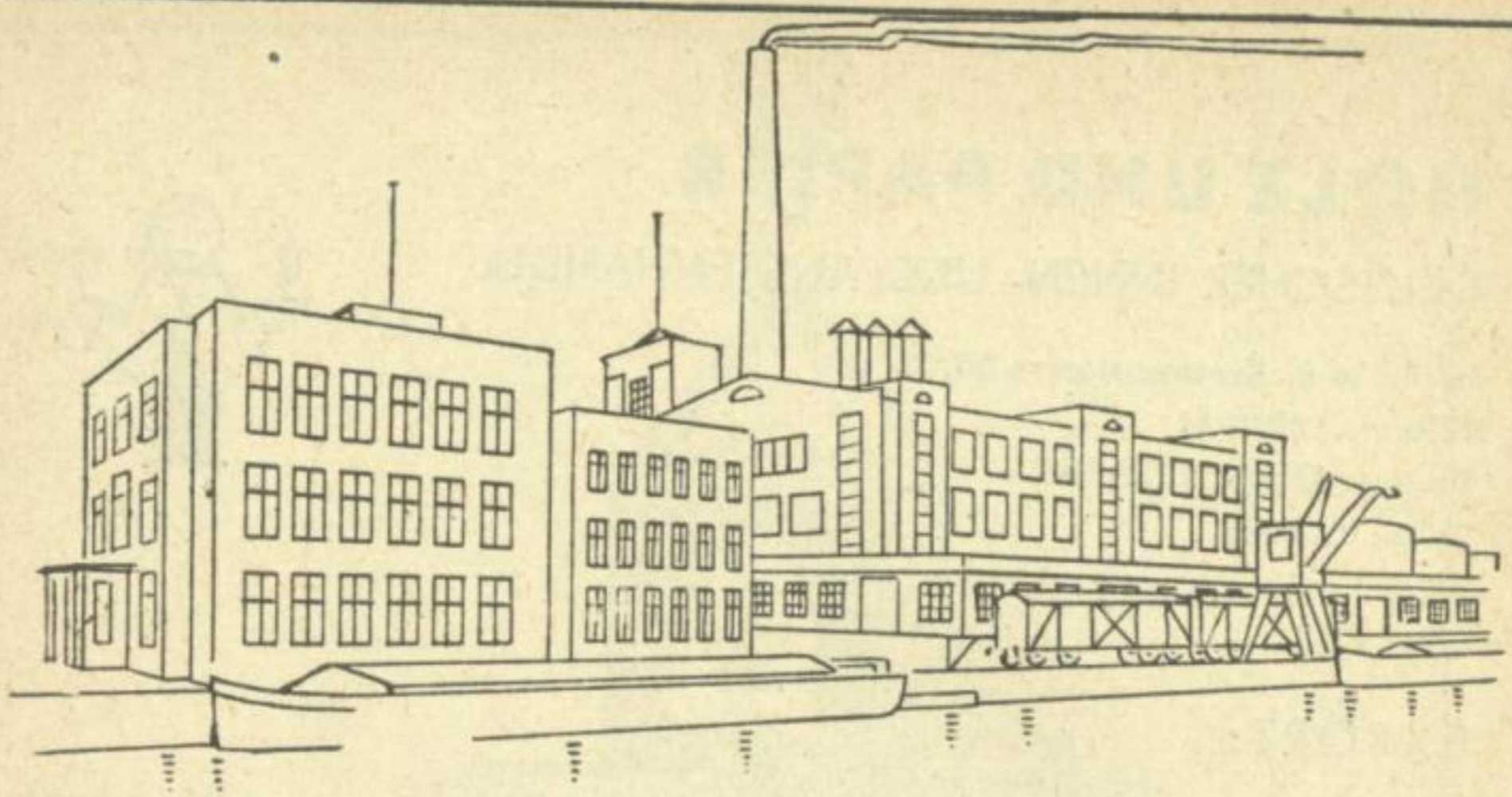
Kefék, seprők és ecsetek, fodrászkellékek, pl. hajdíszek és fésűk.

Parketták, épületelemek (ajtók és ablakok), vékony furnir, hordók, bútorok, belső berendezések.

IMPORT:

Fűrészelt és vágott fa, farostlemez-fa, fűrészületlen fa (európai és egzotikus), hangszerfa, furnir lemezek, különböző fajtájú lemezek, parafa, kötőanyag.

Rostanyagok különböző fajtái, különleges papírok.

Minőségi mosószerek

... minden háztartásban – minden mosáshoz – minden mosodában Állandóan jó minőségben gyártunk - Gr - ipari tisztítószereket zsirtalanítási és tisztító eljárásokhoz tejipari üzemek, sörgyárak, élelmiszeripari üzemek, közlekedési javító üzemek, fémipari üzemek és a mezőgazdaság számára.

VEB WASCHMITTELWERK GENTHIN
DEUTSCHE DEMOKRATISCHE REPUBLIK

35.80 3701

Tafeln

X

Signatur	35.80 3701	Stok	JKE
----------	------------	------	-----

RS

Bub

AK

57

Ber

Titelaufn.

AKB

Ber

FK

1 St. Staatslehre Tr

+

Bio K

Bild K

SWK

Sonderstandort

Signum

Ausleiher-
vermerk

III/9/280 Id-G 54/60

SLUB DRESDEN

3 4635205

